

Oslo kommune
Bydel Grünerløkka

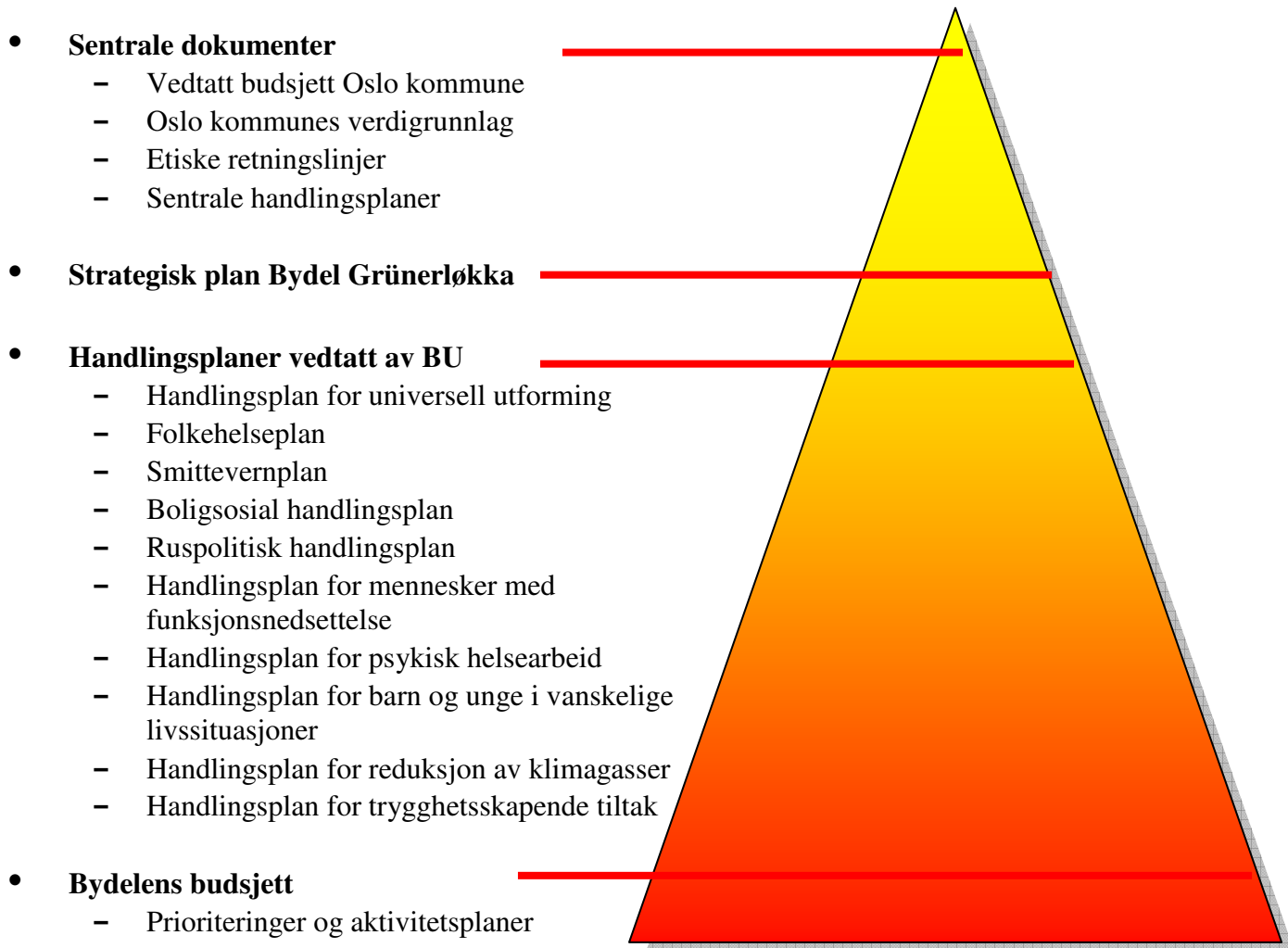
Budsjett 2013 Bydelsdirektørens forslag

Illustrert av Nora Aslaksrud

”Bydel Grünerløkka - med omtanke for mangfoldet”

Planhierarki

1	Bydelsdirektørens forslag til budsjett for 2013	5
1.1	Strategisk Plan	5
1.2	Historie	6
1.3	Budsjett 2013.....	6
1.4	Bydelsdirektørens vurdering av budsjettforslaget:.....	8
1.5	Kort oppsummering per funksjonsområde	9
2	Byrådets forslag til budsjett 2013.....	11
2.1	Byrådets overordnede mål for 2013	11
2.2	Byrådets forslag til budsjett 2013.....	13
3	Byrådets forslag til budsjett for Bydel Grünerløkka 2013- konsekvenser og omstillingsbehov.	14
3.1	Bydel Grünerløkka	14
3.2	Tilbakeblikk	15
3.2.1	Befolkningsutvikling Bydel Grünerløkka 2009-2012.....	15
3.2.2	Økonomisk utvikling Bydel Grünerløkka 2009-2012.....	15
3.3	Byrådets forslag til budsjett 2013 for Bydel Grünerløkka.	18
3.3.1	Bydelens rammer.....	18
3.3.2	Omstillingsbehov 2013	19
3.3.3	Endrede rammebetingelser – tiltaksskjema 2013	21
4	Økonomiplan 2013- 2016.....	23
4.1	Byrådets forslag til økonomiplan 2013-2016.....	23
4.2	Økonomiplan 2013 -2016 Bydel Grünerløkka.	23
5	Funksjonsområde 1 Helse, sosial og nærmiljø og funksjonsområde 4 Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet.	33
5.1	Vedtaksstabeller funksjonsområde 1	33
5.2	Vedtaksstabeller økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram.....	35
5.3	Ansvarsområde helse, sosial og nærmiljø	35
5.4	Innsatsområder helse, sosial og nærmiljø	37
5.5	Helsetjenesten.....	38
5.5.1	Status helse	38
5.5.2	Utfordringer og tiltak helse	40
5.6	Sosialtjenesten, økonomisk sosialhjelp og kvalifisering.....	40
5.6.1	Status sosialtjeneste, kvalifisering og økonomisk sosialhjelp.....	40
5.6.2	Utfordringer og tiltak sosialtjenesten, kvalifisering og økonomisk sosialhjelp.....	46
5.6.3	Mål- og nøkkeltall for funksjonsområde 1 og 4 Sosialtjenesten m.m.....	50
5.6.4	Merknader til driftsbudsjettet sosialtjenesten og økonomisk sosialhjelp:.....	51
5.7	Nærmiljø og administrasjon	52
5.7.1	Status nærmiljø og administrasjon	52
5.7.2	Utfordringer og tiltak nærmiljø og administrasjon	53
5.7.3	Merknader til driftsbudsjett nærmiljø og administrasjon.....	54
6	Funksjonsområde 2A Barnehager	55
6.1	Vedtaksstabeller funksjonsområde 2A	55
6.2	Ansvarsområde barnehager	56
6.3	Innsatsområder barnehager	57
6.4	Status og utfordringer barnehager	58
6.5	Utfordringer og aktivitetsplan barnehager	59
6.6	Mål og nøkkeltall barnehager.....	61
6.7	Merknader til driftsbudsjettet barnehager	62
7	Funksjonsområde 2B Oppvekst	63

7.1	Vedtakstabeller funksjonsområde 2B.....	63
7.2	Ansvarsområde oppvekst	64
7.3	Innsatsområder oppvekst.....	65
7.4	Barnevern	66
7.4.1	Situasjonsbeskrivelse barnevern	66
7.4.2	Utfordringer og aktivitetsplan barnevern	68
7.4.3	Måltall barnevern	71
7.4.4	Merknader til driftsbudsjettet barnevern:.....	71
7.5	Fritidstilbud	72
7.5.1	Situasjonsbeskrivelse fritidstilbud.....	72
7.5.2	Utfordringer og aktivitetsplan fritidstilbud	78
7.5.3	Merknader til driftsbudsjettet fritidstilbud	80
7.6	Helsetjenester for barn og unge.....	80
7.6.1	Situasjonsbeskrivelse helsetjenester for barn og unge	80
7.6.2	Utfordringer og aktivitetsplan helsetjenester for barn og unge.....	82
7.6.3	Merknader til driftsbudsjettet helsetjenester barn og unge	83
7.7	Nøkkeltall for funksjonsområde 2B Oppvekst.....	83
8	Funksjonsområde 3 Pleie og omsorg	85
8.1	Vedtakstabeller funksjonsområde 3	85
8.2	Ansvarsområde pleie og omsorg	86
8.3	Innsatsområder pleie og omsorg	87
8.4	Status pleie og omsorg	88
8.5	Utfordringer og tiltak pleie og omsorg.....	93
8.6	Merknader til driftsbudsjettet pleie og omsorg	96
9	Bydelsdirektørens forslag til budsjett 2013	102
9.1	Bydelsdirektørens forslag til vedtak budsjett 2013	103

1 Bydelsdirektørens forslag til budsjett for 2013

Budsjettforslaget tar utgangspunkt i:

- Byrådets budsjettforslag
- Mål og strategier vedtatt av bystyret, byrådet og bydelsutvalget
- Bydelens befolkning og deres behov
- Et realistisk budsjett som er tilpasset den økonomiske rammen
- Bydelens strategiske plan

På bakgrunn av dette legger bydelsdirektøren frem et meget stramt budsjett for 2013 med stor risiko for merforbruk. På grunn av de stramme økonomiske rammene vil noen av bydelens tjenester kvalitativt og kvantitativt bli dårligere for befolkningen i Bydel Grünerløkka neste år sammenlignet med de foregående årene.

1.1 Strategisk Plan

Strategisk Plan er bydelens overordnede plandokument for valgperioden 2012-2015.

Bydelens visjon er: ”Bydel Grünerløkka – med omtanke for mangfoldet”.

Bydel Grünerløkka skal:

- Tilby fleksible tjenester som er tilpasset innbyggernes behov innenfor aktuelle rammer.
- Legge vekt på valgfrihet, inkludering, likeverd, toleranse og forskjellighet som styrke.
- Tilby tjenester og tilbud som er kvalitetsmessig like eller i overkant av hva andre kan tilby.
- Legge til rette for at engasjerte og dyktige medarbeidere oppnår de ønskede resultater og mål.

Hovedmål for hele befolkningen er:

Vår bydel er trygg, miljøvennlig og inkluderende.

Hovedmål for bydelens tjenester:

Med utgangspunkt i den enkeltes ressurser og muligheter, bidrar bydelens tjenester til et verdig, meningsfylt og selvstendig liv.

For å oppnå dette har bydelen følgende innsatsområder:

- Tidlig innsats
- Egenmestring
- Møteplasser
- Samarbeid

Viktige strategier i oppgaveløsningen vil være:

Kompetanseutvikling, tverrfaglig innsats, sammenhengende tiltakskjeder, lavterskeltilbud, rett hjelp til rett tid, tilpassede tjenester, differensierte tilbud, inkludering, brukermedvirkning, valgfrihet, ansvarliggjøring, trygge leke- og fritidsarenaer, riktig dimensjonerte tilbud og universell utforming.

I budsjettforslaget er de fire innsatsområdene og strategiene gjennomgripende og legges til grunn for våre aktiviteter og tiltak.

1.2 Historie

Bydel Grünerløkka har siden bydelsreformen i 2004 vært gjennom store omstillinger. Bydelens budsjett ble i årene 2004 til 2009 redusert med over 90 millioner kroner med tilsvarende redusert tjenestetilbud. For 2010 ble budsjettet økt for første gang etter bydelsreformen, hovedsakelig p.g.a. endringer i kriteriesystemet som slo gunstig ut for bydelen. For 2011 innebar byrådets forslag en reduksjon i rammen på 14,4 mill. kr. i forhold til korrigert budsjett mens det i 2012 kom en liten økning.

Det har vært utfordrende for bydelen å klare de omfattende endringene som har vært nødvendig. Bydelen har arbeidet systematisk med å endre tjenestetilbudet i tråd med endringer i befolkning, behov, krav og lover og å gi befolkningen et godt tilbud innenfor de vedtatte rammene. Bydelen hadde et lite mindreforbruk i 2007, et merforbruk i 2008, gikk i balanse i 2009, hadde et mindreforbruk i 2010 og 2011 og vil sannsynligvis også få et mindreforbruk i 2012 særlig pga nedgang i bruk av økonomisk sosialhjelp.

1.3 Budsjett 2013

For 2013 foreslår byrådet en reduksjon i rammen til bydelen på 26,2 mill.kr sammenlignet med korrigert budsjett for 2012.

Reduksjonen skyldes:

- Oppdatering av befolkning/kriterier: - 10,2 mill.kr.
- Generelt rammekutt: - 18,3 mill.kr.
- "Annet": 2,3 mill.kr.

I tillegg medfører byrådets budsjettforslag flere "skjulte" kutt som:

- Demografikompensasjon på bare 80 % innenfor funksjonsområdene 2 B og 3, og ingen kompensasjon innenfor funksjonsområde 1.
- Kommunens deflator er 75 % lønn og 25 % drift. Bydelenes aktiviteter består hovedsakelig av tjenester ytt av personer, slik at lønnsutgiftene av budsjettet nå overstiger 80 %.
- Bydelen får for lite til kompensasjon for lønns- og pensjonsutgifter.
- Tilskuddet til drift av parkene har stått stille i mange år, mens bruken har eksplodert.
- Vederlagsinntekter fra rusinstitusjoner bortfaller.

Ved inngangen til 2013 har noen av bydelens tjenester et aktivitetsnivå som ikke er tilpasset budsjettet. Det gjelder særlig utgifter til barnevern og kjøp av institusjonsplasser til eldre og innen rus/psykiatri og tjenester til yngre funksjonshemmede. På noen områder har bydelen et lavere aktivitetsnivå enn planlagt og det har vært redusert bruk av økonomisk sosialhjelp. I tillegg hadde bydelen et mindreforbruk på 29 mill.kr. fra 2011 som i hovedsak er brukt til engangstiltak og til å dekke opp merforbruk på barnevern. Bydelen vil sannsynligvis få et mindreforbruk på 10 mill.kr. i 2012.

Reduserte rammer fra byrådet, "skjulte kutt" og et for høyt aktivitetsnivå medfører at Bydel Grünerløkka i 2013 har et salderingsbehov på 59 millioner. Budsjettforslaget som bydelsdirektøren legger frem er derfor meget stramt og risikoen for merforbruk i 2013 er stor.

Budsjettet har ikke rom for nye tiltak og vil kreve høy oppmerksomhet på økonomioppfølging. For å tilpasse tjenestene til de tildelte rammene, befolkningsendringene og opprettholde så gode tjenester som mulig på viktige områder vil bydelen bl.a.:

- Redusere tjenester til den eldste delen av befolkningen i tråd med nedgangen i aldersgruppen. Dette innebærer også nedleggelse av eldresentra og høyere terskel for å få tjenester.
- Utvikle lokale tiltak særlig innenfor barnevern og rus/psykiatri. Dette innebærer vridning fra kjøp av dyre institusjonsplasser til billigere (og bedre) tiltak i bydelen.
- Øke samarbeidet og samhandlingen med vekt på ”hjelp til selvhjelp” og slik at tjenestene oppleves ”sømløse” og gir bedre utnyttelse av bydelens totale ressurser.
- Satse på tidlig innsats og kvalifisering

1. januar 2012 ble Samhandlingsreformen iverksatt. Målsettingen med reformen er bedre helsetjenester til befolkningen ved at nødvendige sykehusinnleggelser prioriteres og unødig bruk av sykehus begrenses. Bydelene er økonomisk ansvarlige for utskrivningsklare pasienter med en kostnad i 2013 på kr. 4.125 pr. dag for ekstra dager på sykehus. Dette gjør det attraktivt å utvikle rimeligere tilbud i bydel – hvilket er i samsvar med reformens intensjon. Bydel Grünerløkka har så langt greid å ta pasientene ut fra sykehusene og kostnadene for utskrivningsklare ligger lavere enn forventet. Det har blitt lagt ned et stort arbeid i bydelen for å få dette til. Dette arbeidet fortsetter i 2013 og bydelen har igangsatt en omorganisering av hjemmesykepleien for å spisse arbeidet med rehabilitering.

Rammen til økonomisk sosialhjelp er lavere i 2013 enn i 2012. Etter byrådets tilleggsinnstilling har rammen for Bydel Grünerløkka blitt redusert med 10,1 million i forhold til 2012. Kvalifiseringsprogrammet (KVP) ble i 2012 innlemmet i funksjonsområde 4 økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet og er for 2013 på 49,858 mill.kr. KVP har gitt bydelen et godt redskap til å kvalifisere folk for jobb. Bydelen vil i 2012 nå måltallet om antall deltagere. Bydelen har i 2012 overført penger fra økonomisk sosialhjelp til lokale tiltak. Tett oppfølging og bruk av lokale tiltak har gitt meget gode resultater i form av flere i arbeid og færre som er avhengig av offentlig støtte. Med reduserte rammer for økonomisk sosialhjelp (og redusert driftsramme for bydelen totalt) blir det vanskelig å opprettholde dette gode arbeidet i 2013 i samme omfang som i 2012.

Hovedtrekkene i bydelsdirektørens budsjettforslag for 2013 sammenlignet med aktiviteten i 2012 er:

- Budsjettet vil på mange områder medføre reduksjon både kvantitativt og kvalitativt av bydelens tjenester.
- Større vekt på samarbeid mellom tjenestestedene for å utnytte bydelens samlede ressurser best mulig.
- Vridning fra kjøp av dyre institusjonsplasser til lokale tiltak både innenfor barnevernet, rus/psykiatri og for funksjonshemmede.
- Større vekt på hjelp til egenmestring og tidlig innsats.
- Det forebyggende arbeidet overfor barn og unge, vil i hovedsak bli videreført.
- Barnehagenes drift tilpasses reduserte økonomiske rammer. Dette medfører sammenslåing til større enheter, nedleggelse av barneparken og kveldsåpen barnehage, mindre bruk av vikarer og full utnyttelse av kapasiteten.
- Reduserte tjenester til den eldste delen av befolkningen, både pga av nedgang i antall av de eldste eldre og pga reduserte økonomiske rammer. Dette medfører blant annet reduksjon i kjøp av sykehjems- og dagsenterplasser, høyere terskel for å få

hjemmetjenester, forslag om å nedlegge to eldresentra og inndra støtte til to sosionomstillinger.

- Kvalifiseringstiltakene og innsatsen overfor brukere som ikke er i arbeid opprettholdes på et høyt, men noe redusert nivå. Penger til sommerjobb for ungdom og ekstrajobb for uføre/pensjonister vil bli redusert.
- Fortsatt høy beredskap og tilbud for å imøtekomme behovet til utskrivningsklare pasienter.
- Fortsatt vridning fra eldre til yngre brukere med stort hjelpebehov.
- Bedre samhandlingen både innad i bydelen og mellom bydel og spesialisthelsetjenesten og Velferdsetaten (VEL) innen rus og psykisk helse.
- Kvaliteten på vedlikeholdet av bydelens parker og plasser vil i hovedsak bli videreført.
- Det er ikke satt av penger til frivillighetsmidler.
- Administrasjonen holdes på et minimum og det er reduksjon i midler til kompetanseutvikling, kurs og konferanser.

I tillegg har bydelsdirektøren lagt vekt på:

- Å skjerme de som har størst behov for bydelens tjenester.
- At det blir stadig flere yngre funksjonshemmede brukere og flere personer som har problemer med rus/psykisk helse.
- Å utnytte mulige inntektskilder.
- Økte krav til rapportering, internkontroll, bruk av konkurranse og anbud.
- At arbeidet med å redusere sykefraværet videreføres.

1.4 Bydelsdirektørens vurdering av budsjettforslaget:

- Drifts- og tjenestenivået er tilpasset bydelens økonomiske rammer
- Budsjettet er meget stramt og på grensen til det forsvarlige.
- Risikoen for budsjettoverskridelser er vurdert og på flere områder er det høy risiko for merforbruk. Bydelen er helt avhengig av at det ikke skjer store endringer i befolkningens behov for tjenester.
- Bydelen har hatt en grundig gjennomgang og vurdering av behovet for tjenester til de enkelte gruppene. Dette har medført reduserte tjenester for flere grupper.
- Reduksjonen i tilbudet til de eldste eldre i tråd med synkende antall og budsjettildeling stiller store krav til omstillingsevne.
- Bydelen er avhengig av at de lokale tiltakene innen barnevernet og rus/psykiatri fungerer.
- Bydelsdirektøren vil følge utviklingen særskilt på kritiske områder som barnevern, rus/psykiatri og tjenester til yngre brukere med stort hjelpebehov. Det vil bli foretatt nye risikovurderinger gjennom året.
- Tjenestetilbudet er nøye vurdert i forhold til organisering, lokalisering, omfang og mulige inntekter.
- Avsetningene til lønnsoppgjør, egenandeler til AFP og uførepensjon og uforutsatte utgifter er mindre enn ønsket.

1.5 Kort oppsummering per funksjonsområde

Funksjonsområde 1 Helse, sosial og nærmiljø og funksjonsområde 4 Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet

- Videreføring og drift av Kvalifiseringsprogrammet (KVP) i NAV Grünerløkka, herunder å skaffe tilstrekkelig med tiltaksplasser av god kvalitet.
- Videreutvikle samarbeidet med den statlige delen av NAV Grünerløkka.
- Et stort antall sosialhjelpsbrukere trenger koordinert innsats, tett oppfølging og individuelt tilrettelagte tiltak. Dette er ressurskrevende, og krever et utstrakt og godt samarbeid med andre deler av tjenesteapparatet.
- Sikre en hensiktsmessig bruk av bydelens kommunale boliger, fremskaffe gode utleieboliger og utvikle botilbud for mennesker med rus og psykiske problemer.
- Samarbeid med Lovisenberg DPS og VEL om de tyngste brukerne innen rus og psykisk helse.
- Tett oppfølging av deltagere i introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere.
- Rullering av Ruspolitisk handlingsplan og Handlingsplan for psykisk helsearbeid.
- Avfallshåndtering, vedlikehold, fjerning av tagging, sommertoaletter i parkene har høy prioritet.
- Bydelens vannanlegg vil bli igangsatt etter rehabilitering.
- Miljøsertifisering av resterende tjenestesteder.
- Gjennomføre Valg 2013.
- Ta i bruk det nye Agresso HR-systemet.
- Bydelens administrasjon holdes på et minimumsnivå, med inndragning av stilling og reduserte driftsutgifter.
- Prisen på utleie av gater/torg økes med kommunens deflator på 3,4 %, og med ytterligere 5 % økning for leietagere uten skjenkebevilling.

Funksjonsområde 2A Barnehager

- Kapasiteten i eksisterende barnehager utnyttes maksimalt.
- Videreutvikle barnehagenes pedagogiske innhold og kvalitet og implementere ”Prosjekt Oslobarnehagen”.
- Styrke norskferdighetene både til ansatte og barn.
- Tverrfaglig oppveksthåndbok implementeres i alle barnehagene.
- Rekruttere og beholde kvalifisert personale i bydelen.
- Kutt i lønnsbudsjettet vil medføre redusert bruk av vikarer.
- Avvikle kveldsåpen barnehage.
- Gå fra 14 til 12 barnehageenheter.
- Tilpasse ressursene til spesialpedagogisk hjelp til et økende antall barn som har kompliserte og sammensatte behov fra tidlig alder.

Funksjonsområde 2B Oppvekst

- Helsetjenestetilbudet til et økende antall barn og unge gis innenfor samme ramme som i 2012.
- Opprettholde et godt barnevern innenfor tildelt ramme med økt vekt på bruk og styrking av lokale tiltak, omdisponering av tiltaksmidler, omgjøring av stillinger og samarbeid med andre tjenestesteder.

- Bokkollektivet i Liljeveien styrkes, og barn i institusjon og beredskapshjem overføres fosterhjem.
- Fortsette BAUT som forpliktende samarbeid mellom bydelens barnevern og fritidssektor.
- Videreføre kvalifiseringsarbeidet rundt ungdom i et samarbeid mellom sosialtjenesten, seksjon for kvalifisering og miljø og fritidssektoren.
- Opprettholde og videreutvikle Gateteamet og ungdomstilbudet som et ledd i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.
- Videreføre bydelens tilbud på Frydenberg ungdomsskole.
- Barnevernet flytter til nye lokaler i 2013 og Mailundveien overtas da helt av FSBU som skal utvikle "Familiehuset".
- Det er ikke satt av penger til frivillighetsmidler.
- Avvikle barneparktilbudet i Sofienbergparken.

Funksjonsområde 3 Pleie og omsorg

- Tilpasse tjenestetilbudet til eldre i tråd med nedgangen i den eldste delen av denne gruppen.
- Antall sykehjemsplasser reduseres fra 265 (pr. 1.11.2012) til 241 ved utgangen av 2013.
- Antall dagsenterplasser reduseres fra 40 til 30 og plassene forsøkes omgjort til spesialplasser for personer med demens.
- Det legges økt vekt på bruk av lokale tiltak/bolig/hjemmetjenester innen rus/psykiatri og for personer med funksjonsnedsettelse.
- Sørge for god pleie og omsorg innen demens, kreftomsorg, syke barn.
- Det blir reduserte rammer for en rekke tiltak innen pleie og omsorg.
- Hjemmetjenesten omorganiseres for å forsterke rehabiliteringsarbeidet.
- Hjemmetjenesten skal ha en tydelig profil i forhold til egenmestring og hjelp til selvhjelp.
- Fortsette det gode samarbeidet med Lovisenberg Diakonale Sykehus og arbeidet med tilpasning til Samhandlingsreformen.
- Fritt brukervalg innefor praktisk bistand, hjemmesykepleie og fast sykehjemsplass.
- Driftsavtalene med 2 av eldresentrene sies opp og støtte til 2 sosionomstillinger inndras.
- Det innføres egenandel på trygghetsalarm.

2 Byrådets forslag til budsjett 2013

2.1 Byrådets overordnede mål for 2013

Oslo er en by med sterk befolkningsvekst. Byrådet mener at vekst er grunnleggende positivt og vitner om en attraktiv by som tiltrekker seg innbyggere og næringsaktivitet.

Befolkningsvekst i kombinasjon med demografiske endringer, stiller samtidig store krav til utbygging av boliger, arbeidsplasser, infrastruktur, barnehager og skoler. Veksten stiller også krav til et godt regionalt samarbeid om næringsutvikling og areal- og transportplanlegging.

Byrådet legger i sitt budsjettforslag opp til store investeringer i skole, sykehjem, barnehager, kollektivtransport og annen infrastruktur. Slike investeringer er nødvendig for å møte den sterke befolkningsveksten i Oslo, men legger samtidig stort press på budsjettene til bydelssektoren, som utgjør ca 59% av kommunenes driftsbudsjett.

De av byrådets hovedprioriteringer som er mest relevante for bydel Grünerløkka er presentert nedenfor, med overskrifter som i byrådets budsjettforslag.

Byen for alle

Oslo er mulighetenes by hvor det skal være godt å bo, vokse opp og leve for alle. Alle skal gis like muligheter til å klare seg selv. Byen tiltrekker seg mange ressurssterke mennesker, men også mennesker som trenger en hjelpende hånd. Alle har ansvar for eget liv, men byrådet vil sørge for et godt sikkerhetsnett for alle som trenger det. Oslo skal være en inkluderende by som kjennetegnes av mangfold, toleranse og omsorg for de svakeste.

Byrådets mål:

- Høy akuttberedskap og kvalitativt gode legetjenester
- Alle skoler skal ha en åpen og tilgjengelig skolehelsetjeneste
- Gi flere muligheten til å forsørge seg selv
- Ha et tilstrekkelig og variert botilbud til kommunens vanskeligstilte og til personer med nedsatt funksjonsevne
- Løse opp åpne russcener i Oslo.

Tiltak:

- Starte arbeidet med å etablere en moderne Storbylegevakt
- Utvide og styrke tilbudet ved helsestasjonene og skolehelsetjenesten
- Tilby gode kvalifiseringsprogram og introduksjonsprogram med særlig fokus på yrkesrettet norskopplæring
- Følge opp boligbehovsplanen og prøve ut ordninger som stimulerer til selveierskap
- Videreføre og videreutvikle samarbeid mellom kommune, politi, spesialisthelsetjeneste og frivillige aktører i sentrum.

Ung by

Byrådet er opptatt av å sikre gode oppvekstvilkår for alle byens barn og unge. Byrådet har som mål at alle barnehager skal ha høy kvalitet og gi et godt pedagogisk tilbud. Det er spesielt viktig at alle barn i førskolealder lærer seg norsk, slik at de får en best mulig start i skolen. Byrådet vil tilby plass til flere enn de som omfattes av den lovfestede retten til barnehageplass. Samarbeid mellom skole, barnehage og barnevern er avgjørende for at barn og unge som trenger det skal få hjelp og bistand.

Mål:

- Høy kvalitet og likeverdig tilbud i Oslos barnehager
- Alle ansatte i barnehagene skal kunne godt norsk og ha kunnskaper om barns språkutvikling
- Alle barn skal kunne norsk før skolestart
- Det skal tilbys barnehageplass til flere barn enn de som omfattes av lovfestet rett til plass
- Et kompetent barnevern skal gi hvert enkelt barn riktig hjelp.

Tiltak:

- Styrke kvaliteten og barnehagen som læringsarena
- Bidra til kompetanseutviklingen av ansatte i barnehagene
- Utvikle verktøy og rutiner for å sikre et godt språkmiljø og god oppfølging av barn som trenger språktiltak
- Det skal netto etableres 500 nye barnehageplasser i 2013 og totalt 2 900 plasser i økonomiplanperioden
- Styrke samarbeidet mellom barnevern og skole og mellom barnevern og barnehage.

Byen for de eldre

Oslo skal være en by der seniorer kan jobbe lenge, delta i frivillig arbeid og være trygge på at de får den hjelpen de trenger når de har behov for det. Byrådets overordnede mål er at Oslo skal være en foregangs by for kvalitet i eldreomsorgen. Tjenestetilbudene i Oslo skal være brukerorienterte, med størst mulig grad av brukermedvirkning og valgfrihet.

Mål:

- Flere eldre skal kunne bo hjemme og mestre egen hverdag
- Flere eldre skal oppleve seniorsentrene som et attraktivt tilbud
- Flere eldre skal tilbys et boligtilbud med mulighet for omsorg døgnet rundt
- Sykehjem skal være gode hjem for beboerne
- Hjemmeboende med demens skal ha en aktiv og meningsfylt hverdag.

Tiltak:

- Innføre «hjelp til selvhjelp»-prinsipper i hjemmetjenesten i alle bydeler og styrke arbeidet med rehabilitering og forebygging
- Videreutvikle seniorsentrene som en sosial møteplass med et mangfold av aktiviteter
- 117 nye Omsorg+ boliger ferdigstilles i 2014
- Redusere antall tosengsrom
- Utvikle et variert aktivitets- og dagtilbud for demente som bor hjemme og opprette demensteam i alle bydeler

Blå-grønn by

Oslo skal være en internasjonalt ledende miljøby. Byen skal fremstå som ren og brukervennlig med vekt på universell utforming. Byrådet vedtok i 2012 Handlingsplan for miljø og klima og vil følge opp denne. Videre vil byrådet satse på energieffektivisering og fornybar energi - det skal være enkelt å velge miljøvennlige løsninger når man bor i Oslo. Oslo skal være verdens vinterhovedstad. Markagrensen skal bevares, og befolkningen skal ha god tilgang til grøntarealer og idrettsanlegg

Mål:

- Effektiv ressursutnyttelse og kretsløpsbasert avfallshåndtering
- God luftkvalitet, rent vann og reduserte klimagassutslipp

- God tilgang til grøntområder og anlegg for idrett, rekreasjon og fysisk aktivitet
- Forvalte Oslos biologiske mangfold og kulturlandskap på en bærekraftig måte.

Tiltak:

- Holde parker og grøntområder, veier, fortau og plasser rene, og i god stand
- Videreføre satsingen på utvidet kildesortering ved å etablere ny gjenbruksstasjon på Smestad
- Fase ut bruk av fossil energi til oppvarming innen 2020
- Legge frem en melding om bad og svømmehaller i Oslo og utarbeide skjøtselsplan for grøntområdene i byggesonen
- Etablere grøntkorridor langs elvene i forbindelse med byutviklingen og opparbeide turveier langs elver.

Trygg og velorganisert by

Oslo skal være en trygg by med en høy beredskap som skal sikre innbyggerne hjelp og viktige tjenester ved brann, ulykker og andre uønskete hendelser. Byrådet vil arbeide for trygge offentlige rom. Byrådet vil sikre at kommunen er forberedt på nye utfordringer i forbindelse med klimaendringer og ekstremvær. Byrådet ønsker å utvikle den kommunale organisasjonen til å tilby bedre og mer brukerorienterte tjenester.

Mål:

Innbyggerne skal oppleve Oslo som en trygg by

- Nedgang i overskjenking, alkoholsalg til mindreårige og vold knyttet til utelivet i Oslo
- Kommunen skal tilby effektive og brukerorienterte tjenester
- Ha beredskap mot hendelser som kan medføre alvorlige forstyrrelser i kommunens tjenesteproduksjon
- God beredskap mot brann, ulykker og andre uønskete hendelser.

Tiltak:

- Videreføre en ordning med Oslovakter for nærmiljøpatruljering og igangsetting av belyningsplanen
- Gjennomføre samarbeidsprosjektet Sammen lager vi utelivet tryggere (SALUTT)
- Utvikle elektroniske tjenester, digital kommunikasjon og selvbetjening på nett
- Styrke 110-sentralen og det forebyggende beredskapsarbeidet
- Prioritere brannsikring av omsorgsboliger, gamle bygårder og fredet bebyggelse

2.2 Byrådets forslag til budsjett 2013

Byrådet foreslår et driftsbudsjett for Oslo kommune på om lag 46 milliarder kroner. Av dette går i overkant av 29 milliarder til bydelssektoren, ca 59 %. Noe av dette går til byomfattende tiltak og sentrale avsetninger. Bydelene får tildelt over 16 milliarder til drift og 1,3 milliard til økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram..

Nedenfor følger en tabell som viser tildelinger og endringer i forhold til korrigert budsjett for alle bydelene:

Bydel	Korrigert budsjett 2012	Budsjett 2013 (før lønns- og prisjustering)	Diff. i kr.	Diff. i %	Lønns- og prisjustering	Budsjettforslag 2013	Demografi-kompensasjon (ikke del av kolonne 1, korrigert budsjett)
	1	2	3	4	5	6	7
1 Gamle Oslo	1 139 738	1 121 844	-17 894	-1,6 %	56 475	1 178 319	7 070
2 Grünerløkka	1 140 718	1 121 132	-19 586	-1,7 %	53 593	1 174 725	6 645
3 Sagene	954 560	937 660	-16 900	-1,8 %	45 894	983 554	6 281
4 St.Hanshaug	705 387	701 872	-3 515	-0,5 %	35 569	737 441	3 945
5 Frogner	1 027 999	1 015 261	-12 738	-1,2 %	51 096	1 066 357	7 285
6 Ullern	785 826	767 456	-18 370	-2,3 %	38 584	806 040	5 032
7 Vestre Aker	1 119 829	1 100 136	-19 693	-1,8 %	54 547	1 154 683	7 680
8 Nordre Aker	1 324 196	1 302 592	-21 604	-1,6 %	64 358	1 366 950	7 881
9 Bjerke	838 066	841 056	2 990	0,4 %	42 589	883 645	6 346
10 Grorud	801 505	807 173	5 669	0,7 %	40 784	847 957	6 727
11 Stovner	825 617	826 886	1 269	0,2 %	41 516	868 401	6 965
12 Alna	1 345 527	1 331 031	-14 496	-1,1 %	66 654	1 397 684	10 414
13 Østensjø	1 362 028	1 357 961	-4 067	-0,3 %	67 724	1 425 685	10 589
14 Nordstrand	1 280 785	1 266 165	-14 620	-1,1 %	63 497	1 329 662	9 329
15 Søndre Nord	928 520	904 719	-23 801	-2,6 %	47 328	952 048	6 810
Sum	15 580 299	15 402 943	-177 356	-1,1 %	770 208	16 173 151	109 000

3 Byrådets forslag til budsjett for Bydel Grünerløkka 2013-konsekvenser og omstillingsbehov.

3.1 Bydel Grünerløkka

Bydel Grünerløkka er ikke så stor i utstrekning, men desto rikere på aktivitet og folkeliv. Fra Vaterlands bro i sør til Sinsenkrysset i nord finner man både de tettbygde, travle og urbane områdene som kjennetegner en bykjerne, og mer avslappede miljøer preget av småhusbebyggelse og villastrøk. Mot vest går bydelens grense i Maridalsveien, mens den største tilflytningen er kommet på østkanten, blant annet på Økern, Løren og Hasle. Her får tidligere industriområder en ny blanding av boliger, næringsliv og uteoppholdsarealer, og endringene stiller store krav til både tjeneste- og kulturtilbudet i bydelen.

En vesentlig andel av Oslos kulturminner og grøntområder ligger på Grünerløkka, og Birkelunden med 139 tilhørende bygårder er det første helhetlige kulturmiljøet som er fredet i en norsk by. Sofienbergparken, Tøyen kulturpark og Akerselva er populære rekreasjonssteder for innbyggere og besøkende, og gir bydelen et blågrønt preg med gode byrom. Balansen mellom vekst og vern er avgjørende for at Grünerløkka også i fremtiden skal ha en sammenhengende og ansvarlig byutvikling, og være et sted hvor barn, unge, voksne og eldre føler seg hjemme.

Kulturlivet på Grünerløkka er like mangfoldig som det er aktivt, med mange scener og serveringssteder i sentrale områder. Samtidig ser man en tilstrømning av større kommersielle virksomheter til bydelen. Et variert forretningsliv og tilrettelegging for møteplasser og arenaer for kunst- og kulturliv er viktig for å beholde Grünerløkkas særpreg som en åpen og inkluderende bydel.

3.2 Tilbakeblikk

3.2.1 Befolkningsutvikling Bydel Grünerløkka 2009-2012.

	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-39 år	40-66 år	67-79 år	80-89 år	90+	Totalt
01.01.2009	3 351	2 293	1 003	24 188	10 610	1 307	799	288	43 839
01.01.2010	3 573	2 360	1 068	25 072	11 027	1 388	753	273	45 514
01.01.2011	3 724	2 503	1 118	25 996	11 403	1 417	668	284	47 113
01.01.2012	3 810	2 622	1 078	27 483	11 792	1 499	641	248	49 173

Som tabellen viser har bydelens befolkning økt med 5334 personer i perioden. Den største økningen finner vi i aldersgruppen 20 til 39 år. Antall barn og unge har økt jevnt, med størst vekst i gruppen 0-5 år. Antall personer mellom 67 til 79 har økt, mens antallet personer 80+ er redusert med til sammen 198 personer.

3.2.2 Økonomisk utvikling Bydel Grünerløkka 2009-2012.

Rammevilkårene til Bydel Grünerløkka er blitt svekket år for år helt fra 2004 fram til 2010. I 2010 økte rammen litt mens bydelen igjen fikk en reduksjon i rammen i 2011. I 2012 økte rammen igjen. De to viktigste årsakene til dette er rammeoverføringene fra bystyret til bydelene og kriteriesystemet. Kriteriesystemet fordeler midler til bydelene basert på befolkningens alderssammensetning og forventede tjenestebehov, og den demografiske og sosioøkonomiske utviklingen på Grünerløkka har ført til mindre overføringer til bydelen. Dessuten har bydelene, med unntak av to år, fått en rekke generelle ramme- og effektiviseringskutt.

Dette avsnittet presenterer rammene og resultatene for bydelen for hvert enkelt år fra 2009 til 2012, med noen utfyllende kommentarer om hvordan man har håndtert kuttene uten å redusere lovpålagte og vedtatte nivåer i bydelens tjenestetilbud.

2009

Bydelens ramme ble i 2009 redusert med *0,7 millioner kroner*. Endringene fordelte seg på følgende måte:

- Økning som følge av endring i kriteriesystemet: 9,795 millioner
- Reduksjon som følge av oppdatering av kriterieandeler: - 5,073 millioner
- Omstillings- og effektiviseringskutt: - 5,422 millioner

Dette året ble det vedtatt en økning i aktivitetsnivået, samtidig som man måtte dekke inn for merforbruket og overskridelser i aktivitetsnivået fra året før. Bydelen hadde dermed et omstillingsbehov på *42 millioner kroner*.

Resultatet for 2009 viste i utgangspunktet at bydelen hadde et merforbruk på *10 millioner kroner*. Dette ble imidlertid korrigert på bakgrunn av følgende forhold:

- Refusjon av utgifter i barnevernet til barn av kvinner som omfattes av regjeringens handlingsplan mot menneskehandel: 3,5 millioner

- Feiloppføring av fordring til staten: 6 millioner

Bydelen gikk dermed totalt sett *i balanse* dette året.

2010

For første gang på flere år ble bydelens ramme for 2010 økt med *21 millioner kroner*, i hovedsak fordelt på følgende endringer:

- Reduksjon som følge av endringer i befolkningsgrunnet: -6 millioner
- Økning som følge av endringer i kriteriesystemet: 10 millioner
- Generell rammeøkning: 17 millioner
- Reduserte sykehjemspriser: 10,5 millioner
- Omstillingskutt: -4,3 millioner

Bydelen hadde i 2010 et omstillingsbehov på *15,4 millioner*, i hovedsak som følge av økninger i aktivitetsnivået i forhold til budsjett 2009.

Bydelen fikk i 2010 et mindreforbruk på 9,2 millioner.

2011

Sammenlignet med korrigert budsjett 2010, innebar bystyrets vedtak en reduksjon i rammen på *9,8 millioner*. Reduksjonene skyldes:

- Oppdatering av befolkning/endring i kriterieandeler - 5,3 millioner
- Generell rammereduksjon -14,4 millioner
- Annet + 5,3 millioner
- Styrking av pleie og omsorg (eldremilliard) +4,6 millioner

Det ble i budsjettet for 2011 vedtatt økt aktivitet for 14,7 millioner, og som følge av et litt for høyt aktivitetsnivå på noen tjenester, ble det i budsjettet vedtatt omstillingstiltak for totalt 25,9 millioner.

Bydelen fikk i 2011 et mindreforbruk på ca 29 millioner. Økonomisk sosialhjelp hadde et mindreforbruk på 14 millioner mens den øvrige driften hadde et mindreforbruk på 15 millioner.

Budsjettsituasjonen 2012

Sammenlignet med korrigert budsjett 2011 innebar byrådetets budsjettvedtak en økning i rammen på 4,3 millioner. Økning i rammen skyldes

- Oppdatering av befolkning - 1.077 millioner
- Endring av vekter/tildelingssystem 7,898 millioner
- Rammereduksjon -12,911 millioner
- Demografisk kompensasjon 7,719 millioner
- Annet 2,706 millioner

I tillegg vedtok bystyret å redusere prisene for kjøp av sykehjems plasser. Dette ga en nettoreduksjon i budsjetterte utgifter på 5,4 millioner, slik at den reelle økningen i forhold til korrigert budsjett ble på 9,735 millioner.

Til tross for et mindreforbruk i 2011, hadde bydelen på noen tjenester med seg et for høyt forbruk inn i 2012. Noen innsparingstiltak i 2011 ble ikke videreført og bydelsutvalget vedtok økt aktivitet for 15,6 millioner. Som en konsekvens av dette, vedtok bydelsutvalget innparings- og omstillingstiltak for 13,8 millioner.

Bydelsutvalget vedtok på møte i juni disponering av mindreforbruk 2011. 21 millioner ble vedtatt disponert til engangstiltak som ikke påvirker forbruket i 2013. Det ble blant annet bevilget midler til istandsetting av bydelens vannanlegg og til opprustning av bydelens barnehager. Over 7 millioner ble brukt til å dekke prognostisert merforbruk (5 millioner til barnevern) eller nye tiltak. Dette gir en helårsvirkning i 2013 på 8,7 millioner.

Som skjemaet nedenfor viser, når bydelen, med unntak av kjøp av sykehjemsplasser, sine mål for planlagte innsparings- og effektiviseringstiltak i 2012. Bydelen vil få et merforbruk på tjenester som ikke er berørt av innsparingstiltak som barnevern og de fleste tjenester innenfor pleie og omsorg. Bydelen vil få et mindreforbruk på økonomisk sosialhjelp og på flere tjenester innenfor helse og sosial og nærmiljø. Det beregnes at bydelen samlet vil få et mindreforbruk på 10 millioner.

Innsparings og effektiviseringstiltak 2012

Tiltak	Risiko	2012	Resultat 2.tertil	Prognose	avvik mål prognose
Diverse effektiviseringstiltak administrasjon	Lav	500	334	500	0
Økt inntektsetning introduksjonsprogrammet (omdisponering fra rammen for økonomisk sos.hjelp)	Lav	1500	1500	1500	0
Diverse innsparings- og effektiviseringstiltak NAV	Middels	800	800	800	0
Andel driftsutgifter NAV-sosial finansiert av KVP	Lav	2000	2000	2000	0
Prosjektfinansiering sosial (netto)	Middels	2000	2000	2000	0
Eksterne inntekter seksjon for kvalifisering og miljø	Lav/middels	2200	2150	2200	0
Sum tiltak funksjonsområde 1		9000	8784	9000	0
Tiltak	Risiko	2012	Resultat 2.tertil	Prognose	avvik mål prognose
Økte inntekter barnehage	Middels	1600	1066	1600	0
Nedleggelse av avdeling Tøyen, Sofienbergparken barnehageenhet fra 01.08	Lav	754	150	754	0
Sum tiltak funksjonsområde 2A og 2B		2354	1216	2354	0
Tiltak	Risiko	2012	Resultat 2.tertil	Prognose	avvik mål prognose
Nedtrapping 4 sykehjemsplasser (2 på helårsbasis)	Lav	1050	0	525	-525
Inndra 1 stilling praktisk bistand	Lav	600	400	600	0
Økning beregnede inntekter pleie og omsorg	Middels	800	500	800	0
Sum tiltak funksjonsområde 3		2450	900	1925	-525

3.3 Byrådets forslag til budsjett 2013 for Bydel Grünerløkka.

3.3.1 Bydelens rammer

Byrådet foreslår at bydelen blir tildelt følgende budsjetttramme:

Budsjettets oppbygning	
Fordelt etter kriterier	944 835
Kompensasjonsordninger	8 845
Særskilte tildelinger	165 860
Sum budsjett eks.lønns og priskompensasjon	1 119 540
Lønns og priskompensasjon	55 185
Sum budsjett ink. lønns og pris kompensasjon	1 174 725

Den kriteriefordelte rammen fordeler seg slik på de fire funksjonsområdene:

Fordelt etter kriterier	
FO1 Helse, sosial og nærmiljø	127 239
FO2A Barnehager	308 584
FO2B Oppvekst	144 965
FO3 Pleie og omsorg	364 047
Sum fordelt etter kriterier	944 835

Særskilte tildelinger og kompensasjon for ufrivillige kostnadsvariasjoner:

Tildelinger utenfor kriteriesystemet blir gjort for å kompensere for ufrivillige kostnadsvariasjoner og/eller for å dekke utgifter til særskilte tiltak som ikke blir kompensert gjennom kriterietildelingen. Flere av de særskilte tildelingene bydelen får, innebærer en ren viderefremming til byomfattende tjenester, og påvirker derfor ikke bydelens økonomiske situasjon.

Kompensasjonsordninger	
Egenbetaling barnehager	1 779
Egenbetaling alders- og sykehjem	7 067
Sum kompensasjonsordninger	8 846

Særskilte tildelinger	
Avtalefysioterapeuter	1 497
Aksept kontaktsenter	12 000
Quo Vadis	3 560
Hjelpemiddellageret	4 700
Lokale parker og nærmiljøanlegg	1 578
Aktive tiltak	2 518
Booppfølgingstiltak	504
Tiltaksmidler	2 076
Statstilskudd til psykisk helsearbeid	32 689
Samisk og Rosenhoff barnehage	810
Drift og husleie nye barnehager	83 594
Husleie private barnehager	5 330
Tiltak etter opplæringsloven	9 057
Særskilte midler styrking barnevern	2 598
Salto midler	444
Samhandlingsreform skoleh.tj.vdg	914
Kompensasjonstilskudd leie private omsorgsboliger	1 434
Demensplan	557
SUM	165 860

Rammen for Økonomisk sosialhjelp og Kvalifiseringsprogrammet

Rammen for økonomisk sosialhjelp er redusert med 10,1 millioner. Bydelen vil i 2012 få et mindreforbruk på økonomisk sosialhjelp og tror rammen for 2013 vil være tilstrekkelig. Den reduserte rammen begrenser imidlertid bydelens mulighet til å omdisponere fra rammen for økonomisk sosialhjelp til aktive tiltak og introduksjonsprogrammet. Bydelen kan heller ikke i 2013 forvente å få et mindreforbruk på økonomisk sosialhjelp som kan dekke opp et merforbruk på drift, slik som i 2012.

3.3.2 Omstillingsbehov 2013

Sammenlignet med korrigert budsjett 2012 innebærer byrådets budsjettforslag, etter tilleggsinnstillingen, en reduksjon i rammen på 26 millioner. Reduksjonene skyldes følgende forhold:

Rammeendring	
Oppdatering av kriterier	-10163
Rammekutt	-18374
Omfordeling andel barn	-769
Endring i kompensasjonsordning	1547
Diverse små endringer/annet	1529
Sum reduksjon	-26230
Demografikompensasjon	6644
Beregnet endring grønt hefte	-19586

Demografikompensasjon

I rammen ligger en kompensasjon for befolkningsvest på pleie og omsorg og oppvekst på 6,6 millioner, hvilket betyr at man innenfor byrådets beregnede reduksjon på 18,3 millioner også skal dekke økt etterspørsel som følge av økt befolkning. Den reelle reduksjonen er 23,3

millioner. I tillegg til dette kommer at det kun ytes 80% demografiskompensasjon. For bydel Grünerløkka utgjør dette i 2013 et tap på nesten 1,7 million.

Oppdatering av befolkning/ endring i kriterieandeler.

Ved oppdatering av befolkning beregner man endring i forhold til hva bydelen ville fått med foreslått ramme 2013 og kriterieandeler for 2012. Som vist gir oppdatering av befolkning en reduksjon i rammen på 10,2 millioner. Det er særlig bydelens andel av det som blir tildelt til pleie og omsorg som går ned, i hovedsak fordi bydelens andel og antall personer over 90 har gått ned (-11 mill). Andelen for oppvekst og helse og sosial er tilnærmet lik 2012.

Omstillingsuttak.

Byrådet har i sitt forslag lagt inn et generelt omstillingsuttak for bydelene totalt på 230 millioner, noe som er langt høyere enn forutsatt i byrådets økonomiplan tidligere år. For bydel Grünerløkka utgjør dette 18,347 millioner.

Andre forhold.

Byrådet har foreslått å endre betaling for opphold i rusinstitusjoner fra vederlagsbetaling til husleie. Det er Velferdsetaten (VEL) som skal kreve inn huseleien mens vederlagsinntektene tidligere gikk til bydel. For dette er Bydel Grünerløkka kompensert med 738.000,- ,noe som er minst 660.000,- lavere enn inntektene for 2012.

Byrådet har foreslått å øke sykehjemsprisene med noe som de kaller kostøre per plass. Dette er ikke kompensert og koster bydelen minst 1,2 millioner.

Lønns- og priskompensasjon.

Byrådet kompenserer bydelen med en nøkkel som forutsetter at 75% av utgiftene går til lønn og 25% til drift og det forutsettes en lønnsvekst på 4% og en økning på drift på 1,8%. En stor del av bydelens driftsutgifter går til kjøp av plasser, både kommunale og private (for eksempel sykehjems plasser og plasser i barnevernsinstitusjoner). Disse har en prisvekst tilnærmet lønnsveksten. Til sammen er bydelens utgifter til lønn og kjøp av plasser langt over 80%. Dette er hovedgrunnen til at lønns- og priskompensasjonen for 2013 er ca 4,9 millioner for lav.

Økte pensjonsutgifter.

Byrådet har foreslått å øke pensjonsutgiftene med 4,35%. Bydelen er for dette kompensert med ca 2,1 millioner mindre enn den faktiske utgiftsøkningen.

Disponering av mindreforbruk 2011 i 2012, for høyt aktivitetsnivå inn i 2013. Ny aktivitet i 2013.

Bydelsutvalget vedtok på møte i juni disponering av mindreforbruk 2011 på 28,9 millioner. I overkant av 20 millioner ble vedtatt disponert til engangstiltak som ikke har virkning i 2013, mens noe gikk til nye stillinger og til saldering av prognostisert merforbruk. Dette gir økt aktivitet inn i 2013. I tillegg til dette har bydelen, i forhold til budsjett, et for høyt aktivitetsnivå med seg inn i 2013 på barnevern og pleie og omsorg.

Det er også, på noen få områder, foreslått økt aktivitet i 2013.

Samlet gir dette et salderingsbehov på 59 millioner.

3.3.3 Endrede rammebetingelser – tiltaksskjema 2013

Tiltaksskjema			
Bydelens økonomiske rammebetingelser		2013	2014
Beregnet reduksjon i forhold til 2012		-19586	-24614
Kostøre sykehjem		-1250	-1250
Endring i inntekter rusinstitusjoner		-660	-660
For lite kompensert økning pensjon		-2100	-2100
For lite kompensert lønns- og prisstigning		-4900	-4900
Disponering av mindreforbruk 2012		-28956	-28956
Aktivitet 2012 som ikke overføres 2013		20248	20246
For høyt aktivitetsnivå inn i 2013 oppvekst		-8038	
For høyt aktivitetsnivå inn i 2013 pleie og omsorg		-6500	
Innsparingstiltak 2012 ikke tatt med i 2013		-2000	-2000
Helårsvirkning av tiltak 2012		900	900
Helårsvirkning av ny aktivitet 2012		-1100	-1100
Sum endringer i handlingsrommet		-53942	-44434
Foreslått økt aktivitet i 2013			
Kantine Frydenberg skole		-600	-600
Helårsvirkning Østerdalsgata 7		-1500	-1500
Opprettelse av miljøarbeiderpool		-700	-700
Nye lokaler barnevernet		-800	3200
Økning medisinsk forbruksmateriell		-1100	-1100
1 ny stilling Sofienbergata 7		-483	-500
Sum foreslått netto økt aktivitet		-5183	-1200
Sum total endring i handlingsrommet		-59125	-45634

Tiltak			
Sysselsettingstiltak reduksjon av 10G	Lav	1230	1230
Reduserte kostnader dagsentertransport	Middels	600	600
Reduserte utgifter vedlikehold boliger	Middels	150	150
Reduksjon og ledigholdelse av stillinger Rusken og Hjelpeml.	Middels	1031	1031
Prosjektfinansiering sosial	Høy	1000	0
Reduksjon ungdomsmillionen	Lav	400	400
Økte inntekter gater og torg	Middels	1000	1000
Økte "tilfeldige" inntekter	Middels	2000	2000
Reduserte utgifter tidligpensjonering	Middels	2000	2000
Reduserte driftsutgifter administrasjon	Lav	400	0
Overføring av tiltaksmidler fra KVP til Nyttig kjøkken	Middels	1300	1300
Reduksjon stillinger i administrasjonen(1+1/2 årsverk)	Middels	1100	1432
Sum tiltak funksjonsområde 1		12211	11143
Ytterligere lønnskrap 2,25%	Middels	2630	2630
Stenge kveldsåpent tilbud i Rodeløkka barnehage	Lav	617	617
Sammenslåing av Hasle og Hovin barnehageenhet	Lav	554	554
Reduksjon ekstramidler til oppstart av kulturbanehage	Lav	200	200
Diverse reduksjoner Pedagogisk team	Middels	700	0
Sammenslåing av Hallenparken og Barnas hus barnehageenhet	Lav	1039	1039
Reduserte ekstramidler til leker og utstyr barnehager	Lav	800	800
Sum tiltak funksjonsområde 2 A		6540	5840
Stenging av barnepark	Lav	500	500
Ingen frivillighetsmidler	Lav	500	500
Vakant seksjonsjefsstilling	Lav	800	0
Oppsigelse av leiekontrakt for Døgnkontakten	Lav	160	160
Reduksjon drift kultur og fritid	Lav	200	0
Omgjøring av to stillinger fra saksbeh til familieveiledere	Middels	300	300
Ungdommer fra institusjon til Liljeveien	Middels	5580	5580
Diverse tiltak barnevern	Høy	3508	3508
Sum tiltak funksjonsområde 2B		11548	10548
Reduksjon driftstilskudd Engelsborg eldrecenter og reduksjon av to sosionomstillinger	Lav	691	1382
Reduksjon driftstilskudd Aktivitetshuset Prindsen	Lav	70	70
Reduksjon driftstilskudd og husleie Grünerløkka eldrecenter	Lav	1099	2198
Reduksjon driftstilskudd Sinsen eldrecenter	Lav	725	2250
Reduksjon utgifter psykisk helsearbeid	Lav	3870	3870
Reduksjon 24 sykehjemsplasser i løpet av 2013	10 lav 14 høy	6820	10640
Reduserte utgifter personlige assistenter	Høy	1650	1650
Reduserte utgifter tjenester til mennesker med funksjonsh.	Høy	3900	3900
Reduserte utgifter avlastning	Høy	3760	3760
Reduserte utgifter kjøp av private tjenester i hjemmet	Høy	1850	1850
Reduksjon 4,5 stillinger hjemmetjenesten (9mnd virkning)	Høy	1535	2046
Prosjektinntekter hjemmetjenesten	Middels	1000	1000
Effektiviseringstiltak hjemmetjenesten	Middels	500	500
Reduksjon 0,5 stillinger bestiller	Høy	316	308
Egenandel og reduserte utgifter trygghetsalarm	Lav	600	600
Reduserte utgifter omsorgslønn	Høy	440	440
Sum tiltak funksjonsområde 3		28826	36464
Sum tiltak totalt		59125	63995

4 Økonomiplan 2013- 2016

4.1 Byrådets forslag til økonomiplan 2013-1016

Byrådet har i sin økonomiplan for bydelssektoren lagt til grunn foreslått ramme for 2013 og en videreføring av ytterligere omstillingskutt på ca 181 millioner i 2014, 166 millioner i 2015 og 124 millioner i 2016. Dette framkommer i byrådets forslag som uspesifiserte rammeendringer. Den planlagte rammereduksjonen for bydelene blir andelsvis fordelt på funksjonsområdene i forhold til hvor stor andel funksjonsområdene har av hele rammen.

Det foreslås 80% demografikompensasjon for tjenestene til pleie og omsorg og barn og unge.

Bydelene totalt	2013	2014	2015	2016
Ramme	17 443 000	17 443 000	17 443 000	17 443 000
Demografikompensasjon		112 000	210 000	303 000
Uspesifisert rammeendring		-181 490	-347 709	-472 455
Sum bydelenes ramme	17 443 000	17 373 510	17 305 291	17 273 545

4.2 Økonomiplan 2013 -2016 Bydel Grünerløkka.

Økonomiplan eksklusiv økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram

Bydel Grünerløkka	2013	2014	2015	2016
	1 121 844	1 121 844	1 121 844	1 121 844
Uspesifisert rammeendring		-11 908	-23 141	-31 571
Demografikompensasjon		6 860	12 762	18 272
Sum til fordeling	1 121 844	1 116 796	1 111 465	1 108 545

Rammen for bydelen tar utgangspunkt i foreslått ramme for 2013, forventet demografikompensasjon og uspesifiserte rammeendringer. Dette er bydelens andel av byrådets økonomiplan for bydelene og er nærmere forklart under hvert enkelt funksjonsområde.

Summen for rammen for de tre funksjonsområdene beskrevet nedenfor vil ikke stemme med totalrammen, da barnehager og særskilte tiltak ikke er med i økonomiplan for det enkelte funksjonsområdet.

Fordeling til barnehager gjøres etter bydelens andel av Oslos barnehageplasser, en form for pris per plass. Det er derfor ikke laget en egen økonomiplan for barnehagene. Det er viktig å merke seg at barnehagene får sin del av planlagt rammereduksjon, da som nevnt ovenfor rammereduksjonene blir fordelt andelsvis på funksjonsområdene før fordeling til bydelene.

Økonomiplan Funksjonsområde 1 Helse, sosial og nærmiljø.

Funksjonsområde 1 Helse, sosial og nærmiljø				
	2013	2014	2015	2016
Ramme	1 379 054	1 379 054	1 379 054	1 379 054
Psykisk helsevern	270 350	270 350	270 350	270 350
Tiltaksmidler	42 500	42 500	42 500	42 500
Uspesifisert rammeendring		-18 058	-34 596	-47 008
Demografikompensasjon	0	0	0	0
Sum til fordeling	1 691 904	1 673 846	1 657 308	1 644 896
Kostnadsnøkler bydel Grünerløkka	9,227	9,244	9,261	9,278
Ramme FI bydel Grünerløkka	156 112	154 730	153 483	152 613

Forklaring økonomiplan helse sosial og nærmiljø

Rammen til helse, sosial og nærmiljø til bydelene tar utgangspunkt i foreslått ramme for 2013. I tillegg forutsettes videreføring av tiltaksmidler og midler til psykisk helsevern. Det er ikke foreslått demografikompensasjon for dette funksjonsområdet.

Uspesifisert rammeendring er omstillingsuttak eller kutt. I byrådets forslag videreføres og økes kuttet i økonomiplanperioden. I 2014 er uttaket foreslått til 18 millioner, i 2015 videreføres dette og det blir et ytterligere kutt på nye 16,5 millioner.

Den totale rammen, særskilte midler og omstillingsuttak avgjør hvor stor rammen som fordeles til bydelene blir. Andelen av befolkningen og sosioøkonomiske kriterier avgjør hvor stor andel av dette hver enkelt bydel får.

Prognose befolkningsutvikling 2013-2016 Bydel Grünerløkka

	01.01.2012	01.01.2013	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2016
0-5 år	3 810	4 040	4 234	4 381	4 532
6-15 år	2 622	2 829	3 042	3 234	3 448
16-19 år	1 078	1 117	1 246	1 445	1 485
20-39 år	27 483	28 253	29 113	29 754	30 429
40-66 år	11 792	12 473	13 015	13 613	14 171
67-79 år	1 499	1 607	1 751	1 860	1 993
80-84 år	331	357	360	370	365
85-89 år	310	281	282	282	275
90+	248	249	241	236	236
Sum	49 173	51 206	53 284	55 175	56 934

Bydel Grünerløkka's andel av Oslos totale befolkning prognose.

	01.01.2012	01.01.2013	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2016
0-5 år	7,45	7,78	8,02	8,16	8,31
6-15 år	4,42	4,65	4,88	5,06	5,24
16-19 år	4,67	4,82	5,19	5,81	5,90
20-39 år	12,28	12,27	12,33	12,32	12,30
40-66 år	6,19	6,43	6,62	6,80	6,96
67-79 år	3,80	3,89	3,99	4,03	4,14
80-84 år	3,25	3,50	3,63	3,85	3,92
85-89 år	4,02	3,83	3,95	4,11	4,01
90+	5,18	5,10	4,91	4,74	4,80
Sum	8,06	8,21	8,35	8,47	8,55

Prognosen viser at bydelen vil ha nesten 57 000 innbyggere i 2016, en økning på 7 761. Befolkningen vil øke i alle aldersgrupper fram til 84 år mens befolkningen 85+ vil ha en nedgang. Økningen i bydelens andel av Oslos befolkning viser at befolkningen øker raskere enn i Oslo ellers. Unntatt fra dette er aldersgruppen 20-29 år som vokser med 2946 personer, men hvor bydelens andel av personer 20-29 år ikke øker vesentlig. Både personer og andel 90+ går ned.

Utvikling av kriterier.

	2010	2011	2012	2013
<i>FO1 Helse, sosial, nærmiljø</i>	<i>Kriterieandel</i>	<i>Kriterieandel</i>	<i>Kriterieandel</i>	<i>Kriterieandel</i>
1. Andel av samlet innbyggertall 1.1.2012	7,654	7,796	7,927	8,086
2. Andel med uføretrygd 18-66 år, rehabiliterings- og attføringspenger og hjelpestønad	7,223	7,343	7,374	7,660
3. Andel personer 20-66 år * Lavinntekts- * Lavutdanningsindeks	11,428	11,45	11,3	11,252
4. Andel personer 20-66 år * Lavinntekts- * Utflyttingsindeks	15,282	15,47	16,117	16,350
5. Andel av ikke-vestlige husholdninger med lav inntekt iht. Fafos levekårsundersøkelse	8,82	8,82	8,82	8,043
6. Andel av budsjett Dok. 3/2012	6,86	6,975	7,104	7,263

Andelen av samlet innbyggertall og av bydelens budsjett har økt i perioden. Andelen i kriteriet som fanger opp lav utdanning er redusert, mens andelen av kriterie som fanger opp lav inntekt og utflytting har økt og andel med uføretrygd har økt. Oppdaterte tall for ikke vestlige husholdninger med lav inntekt har gitt en vesentlig reduksjon i bydelens andel av dette kriteriet.

Ut i fra befolkningsprognosen og utvikling i sosioøkonomiske andeler, beregnes det at Bydel Grünerløkka fra 2013 til 2016 årlig vil få en litt større andel av det som fordeles til bydelene til helse, sosial og nærmiljø.

Til tross for at andelen av det som fordeles øker noe, vil den totale rammen til bydelene, på grunn av uspesifiserte rammeendringer (kutt), reduseres så mye at bydelen, til tross for en økende befolkning, vil få mindre til helse, sosial og nærmiljø i planperioden.

Å møte en økende befolkning med reduserte rammer gir bydelen en utfordring med økt press på parkene, administrasjon og forebyggende helse- og sosialarbeid. Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet er nært knyttet til disse tjenestene. Budsjetterammen bydelene får til kvalifiseringsarbeid er avhengig av statlige prioriteringer, mens rammen til økonomisk sosialhjelp i hovedsak er aktivitetsbasert. Det er derfor ikke laget økonomiplan for økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet.

Økonomiplan funksjonsområde 2B oppvekst.

Funksjonsområde 2B oppvekst	2013	2014	2015	2016
Ramme	1 928 751	1 928 751	1 928 751	1 928 751
Særskilte midler barnevern	34 855	34 855	34 855	34 855
Psykisk helsevern	76 650	76 650	76 650	76 650
Uspesifisert rammeendring		-53 981	-103 420	-140 524
Demografikompensasjon		29 000	54 373	78 455
Sum til fordeling	2 040 256	2 015 275	1 991 209	1 978 187
Kostnadsnøkler bydel Grünerløkka	7,885	7,932	7,979	8,029
Ramme F2B bydel Grünerløkka	160 874	159 852	158 879	158 829

Forklaring økonomiplan oppvekst

Rammen til oppvekst for bydelene tar utgangspunkt i foreslått ramme 2013. I tillegg forutsettes videreføring av særskilte midler til barnevern og midler til psykisk helsearbeid.

Uspesifisert rammeendring er omstillingsuttak eller kutt. I byrådets forslag videreføres og økes kuttet i økonomiplanperioden. I 2014 er uttaket foreslått til 53,9 millioner, i 2015 videreføres dette og det blir et ytterligere kutt på nye 50 millioner.

Demografikompensasjon, som er 80% av beregnede enhetskostnader, tar utgangspunkt i beregnet befolkningsvekst i Oslo i aldersgruppen for oppvekst.

Den totale rammen, særskilte midler, kutt og demografikompensasjon avgjør hvor stor rammen som fordeles til bydelene blir. Andelen av befolkningen og sosioøkonomiske kriterier avgjør hvor stor andel av dette hver enkelt bydel får.

Prognose befolkningsutvikling 0 til 19 år 2013-2016

	0-5 år	6-15 år	16-19 år	Totalt
1.1.2012	3 810	2 622	1 078	7 510
1.1.2013	4 040	2 829	1 117	7 986
1.1.2014	4 234	3 042	1 246	8 522
1.1.2015	4 381	3 234	1 445	9 060
1.1.2016	4 532	3 448	1 485	9 465

Andel av Oslo befolkning i aldersgruppen

	0-5 år	6-15 år	16-19 år
1.1.2012	7,45	4,42	4,67
1.1.2013	7,78	4,65	4,82
1.1.2014	8,02	4,88	5,19
1.1.2015	8,16	5,06	5,81
1.1.2016	8,31	5,24	5,90

Prognosen viser at antall barn og unge vil øke med 1955 personer. Bydelens befolkning av barn og unge vil vokse raskere enn snittet i Oslo slik at bydelens andel av barn og unge i alle aldersgruppene vil øke.

Utvikling av kriterieandeler.

	2010	2011	2012	2013
<i>FO2B Oppvekst</i>	<i>Kriterieandel</i>	<i>Kriterieandel</i>	<i>Kriterieandel</i>	<i>Kriterieandel</i>
1. Andel fødte 2011	9,467	9,579	9,836	10,574
2. Andel barn 1-5 år 1.1.2012	6,554	6,734	6,944	6,875
3. Andel barn 6-12 år 1.1.2012	4,257	4,312	4,465	4,611
4. Andel personer 13-17 år 1.1.2012	3,843	3,867	3,887	3,790
5. Andel barn 0-17 år med enslige forsørgere * Lavutdanningsindeks 1.1.2012	7,469	7,344	7,538	7,117
6. Andel personer 0-22 år med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn	6,665	6,608	6,57	6,567
7. Andel kommunalt disponerte utleieboliger 1.1.2012	12,669	12,289	12,263	12,211
8. Andel husholdninger med barn under 17 år med inntekt under 50% av medianen (iht. Fafos levekårsundersøkelse)	8,619	8,316	8,632	8,952

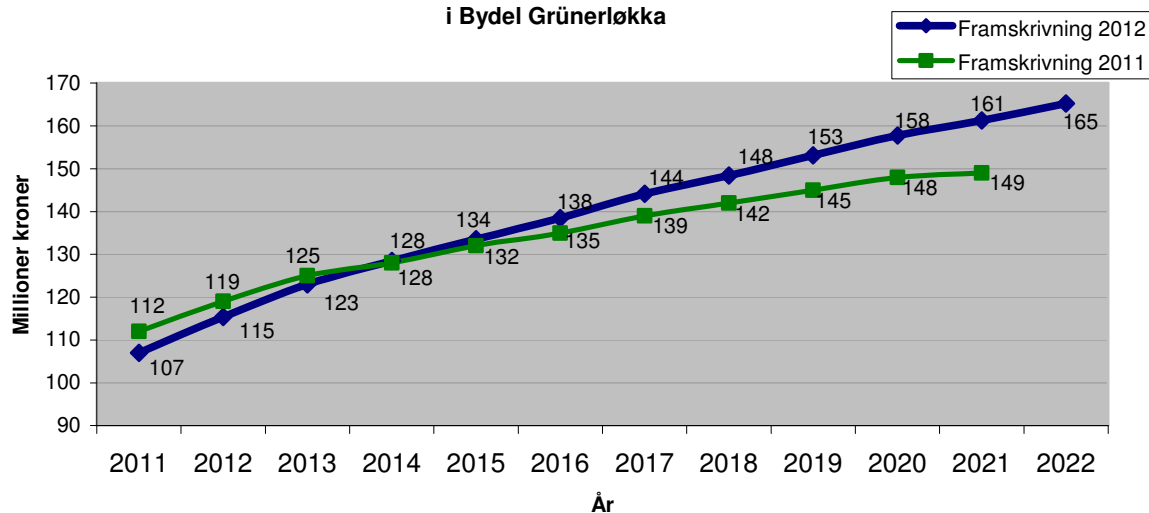
Bydelens andel av de kriterier som gjelder ren demografi har økt i perioden, mens andelen som gjelder sosioøkonomiske forhold er redusert. Reduksjonen i sosioøkonomiske andeler har stoppet opp og har for noen kriterier økt igjen det siste året.

Ut i fra befolkningsprognose og utvikling i sosioøkonomiske andeler, beregnes det at Bydel Grünerløkka fra 2013 til 2016 årlig vil få en litt større andel av det som fordeles til oppvekst til bydelene.

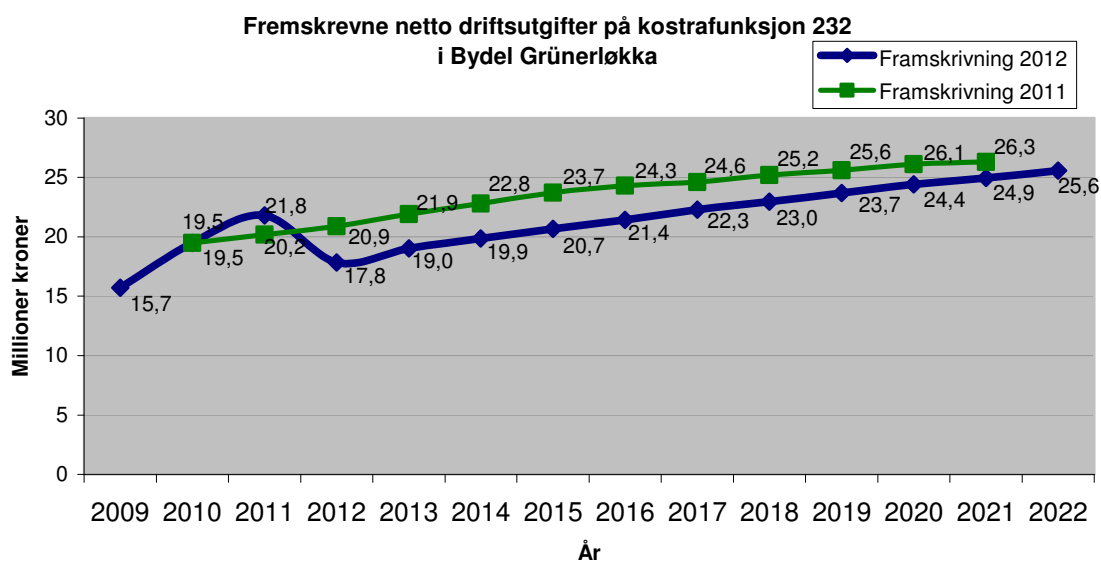
Fremskrivning av forbruk og utgifter ut i fra dagens nivå

Barnevern

Fremskrevne netto driftsutgifter på kostrafunksjonene 244-251-252
i Bydel Grünerløkka

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste

Framskrivningene av netto driftsutgifter er basert på enhetskostnader på tjenestene og prognose i vekst i befolkningen i aldersgruppen. En statisk framskrivning av forbruket gir behov for økte rammer mens økonomiplanene viser at rammene vil reduseres noe. Dette vil bety et større press på flere av tjenestene som helsestasjonstjenesten og for barnevernet en vridning mot mere lokale tiltak.

Økonomiplan funksjonsområde 3 pleie og omsorg

Funksjonsområde 3 pleie og omsorg	2013	2014	2015	2016
Ramme	6 456 631	6 456 631	6 456 631	6 456 631
Uspesifisert rammeendring		-84 292	-161 493	-219 431
Demografikompensasjon		83 000	155 625	224 545
Sum til fordeling	6456631	6455339	6450763	6461745
Kostnadsnøkler bydel Grünerløkka	5,575	5,494	5,413	5,332
Ramme F3 Bydel Grünerløkka	359 957	354 656	349 180	344 540

Forklaring økonomiplan pleie og omsorg

Rammen til pleie og omsorg for bydelene tar utgangspunkt i foreslått ramme 2013.

Uspesifisert rammeendring er omstillingsuttak eller kutt. I byrådets forslag videreføres og økes kuttet i økonomiplanperioden. I 2014 er uttaket foreslått til nærmere 83 millioner, i 2015 videreføres dette og det blir et ytterligere kutt på nye 73 millioner. Demografikompensasjon tar utgangspunkt i beregnet befolkningsvekst i aldersgruppen i Oslo, med ulik vektning for personer under og over 67 år.

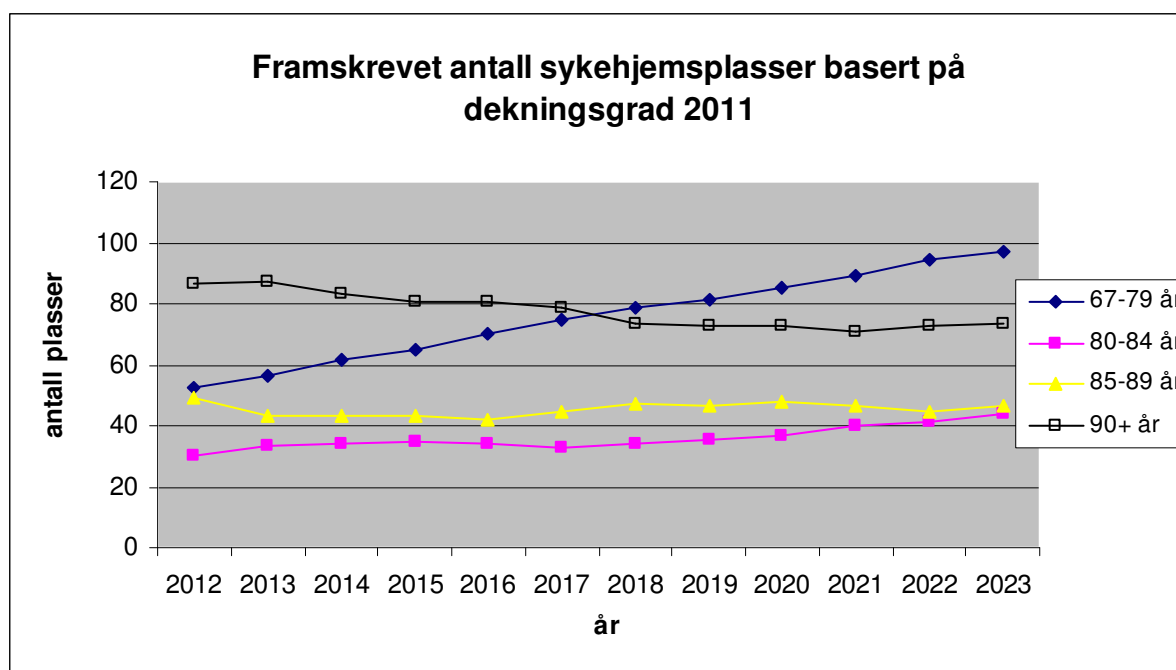
Den totale rammen, kuttet og demografikompensasjonen avgjør hvor stor rammen som fordeles til bydelene blir. Andelen av befolkningen og sosioøkonomiske kriterier avgjør hvor stor andel av dette hver enkelt bydel får.

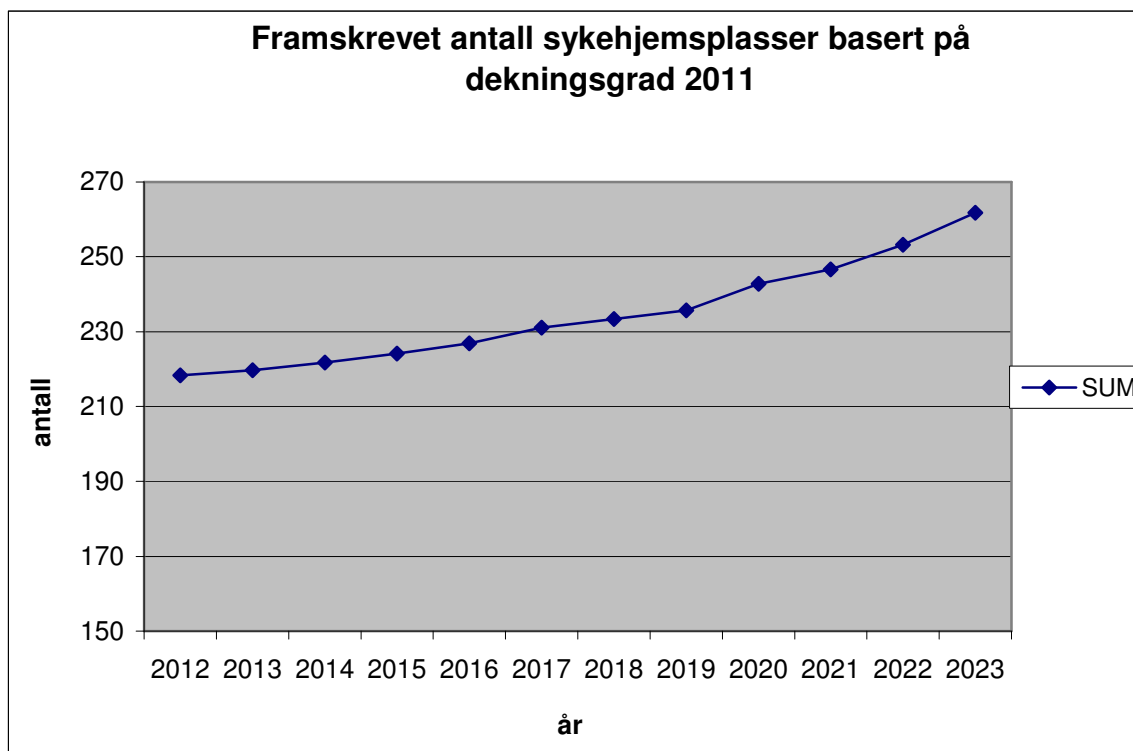
65% av midlene til pleie og omsorg blir fordelt etter kriterier som skal fange opp behovene til personer over 67 år. Som vist i tabeller for befolkningsutvikling under økonomiplan for funksjonsområde 1, vil andelen personer 0-67 og 67-79 øke, andelen 80-89 vil være forholdsvis konstant, mens andelen 90+ vil reduseres. Det er særlig endringer i aldersgruppen 80+ som gir utslag på fordelingen mellom bydelene.

Utvikling i kriterieandeler:

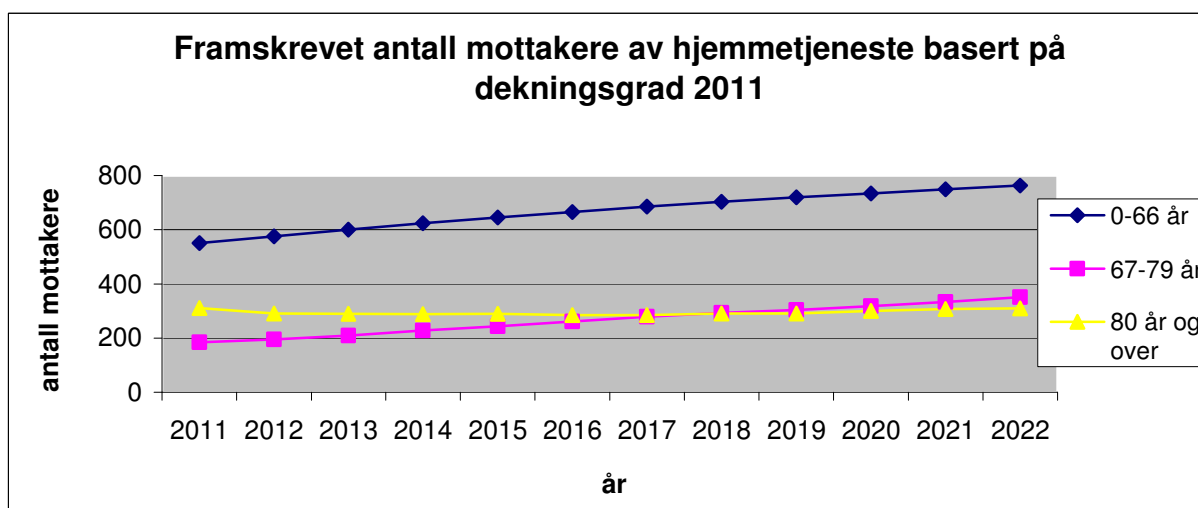
	2010	2011	2012	2013
<i>FO3 Pleie og omsorg</i>				
	<i>Kriterieandel</i>	<i>Kriterieandel</i>	<i>Kriterieandel</i>	<i>Kriterieandel</i>
1. Andel hjelpestønadsmottakere 0-17 år, forhøyet sats (2-4) 1.1.2012	3,241	3,526	3,803	4,032
2. Andel personer 18-49 år 1.1.2012	10,026	10,23	10,439	10,687
3. Andel personer 50-66 år * Dødelighetsindeks 1.1.2012	8,033	8,078	8,493	8,395
4. Andel utviklingshemmede (16+ år) og ikke utviklingshemmede brukere (fra statlig kompensasjonsordning for ressurskrevende tjenester) 1.1.2012	4,822	4,681	4,883	4,922
5. Andel ikke-gifte personer 67-79 justert 1.1.2012	5,144	5,347	5,405	5,444
6. Andel personer 67-79 år justert * Dødelighetsindeks 1.1.2012	5,651	5,894	6,173	6,056
7. Andel personer 67-79 år justert * Lavutdanningsindeks 1.1.2012	5,85	6,003	6,038	6,031
8. Andel personer 80-89 år justert 1.1.2012	4,184	4,026	3,659	3,583
9. Andel ikke-gifte personer 80-89 år justert 1.1.2012	4,728	4,648	4,228	4,205
10. Andel personer 90+ år justert 1.1.2012	6,709	6,199	6,075	5,180
11. Andel uføretrygdede 18-66 år 1.1.2012	6,91	7,108	7,024	6,923
12. Andel personer 70+ år i bolig med dårlig sanitærstandard - FOB 2001	8,534	8,534	8,534	8,534

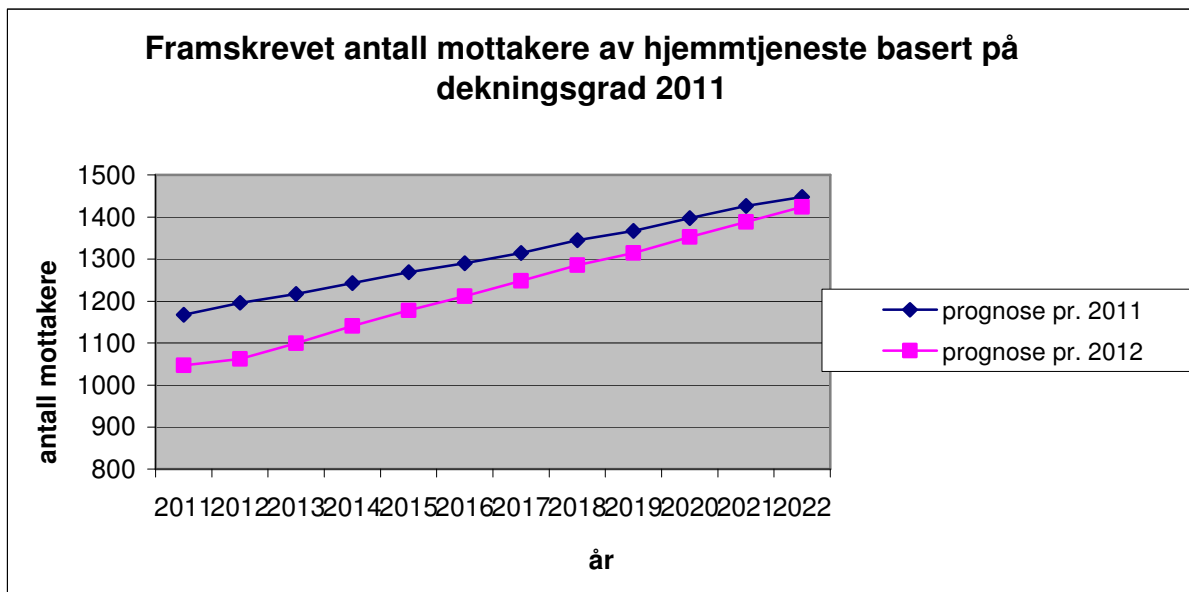
Andelen i både demografiske og sosioøkonomiske kriterier for personer under 67 år har økt, mens andelen 80+ er redusert. Andel 90+ er et høyt vektet kriterie hvor endringer i andel gir store utslag. Reduksjonen i andeler fra 2012 til 2013 ga bydelen en reduksjon på 11 millioner kroner. Selv om andelen i de andre aldersgruppene og i sosioøkonomiske kriterier øker, vil nedgangen i andeler 90+ slå sterkere ut, slik at bydelen samlet vil få en litt mindre andel av det som fordeles til bydelene til pleie og omsorg.

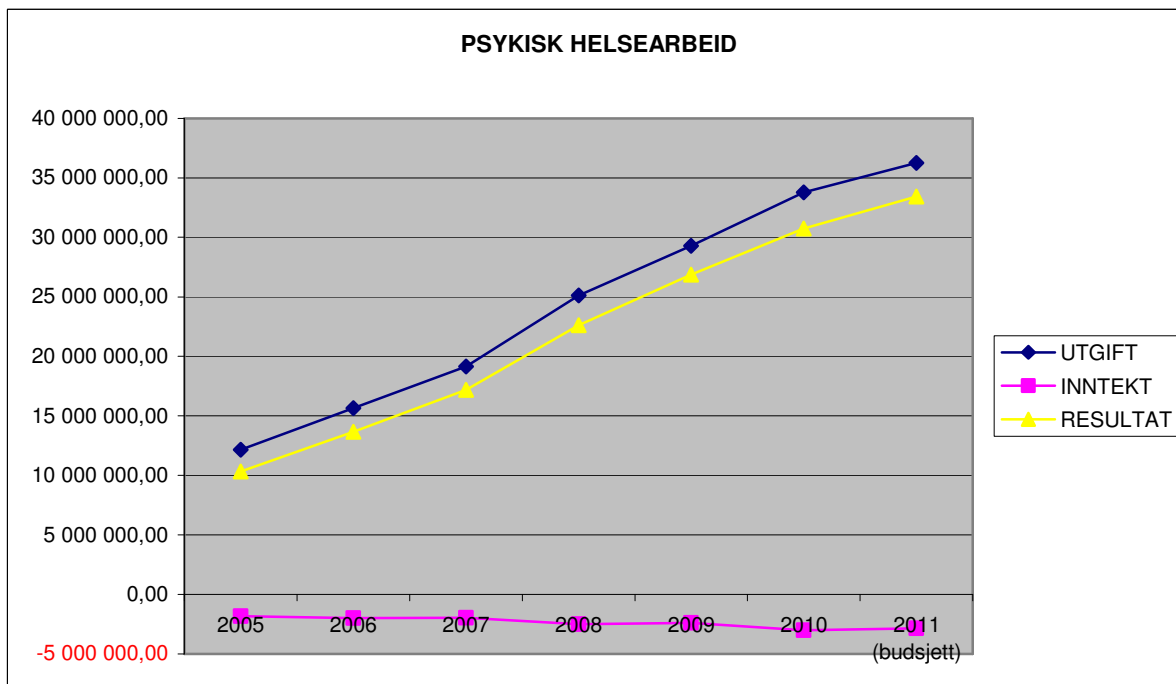
En framskrivning basert på dekningsgrad 2011 og prognose for befolkningsutvikling 67+ gir et behov for flere sykehjemsplasser i økonomiplanperioden (2013-2016). Det er særlig aldersgruppen 67 til 79 år som gir behov for økte sykehjemsplasser forutsatt samme dekningsgrad. En økning i sykehjemsplasser er ikke mulig med bydelens rammer. Dekningsgraden på sykehjem må ned i økonomiplanperioden, noe som er svært utfordrende og innebærer en økonomisk risiko. I budsjett for 2013 foreslås det å redusere antall sykehjemsplasser fra 265 (per 31.10.2012) til 241 ved utgangen av 2013.

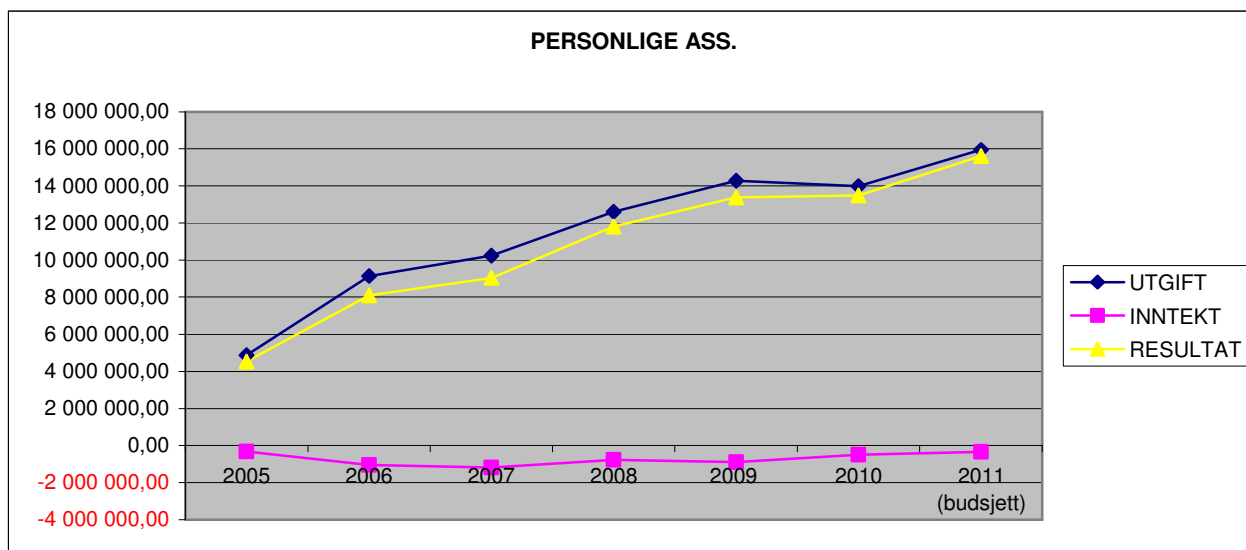

En framskrivning basert på dekningsgrad 2011 og prognose for befolkningsutvikling gir flere brukere i økonomiplanperioden. Det er særlig i aldersgruppen under 67 en statistisk framskrivning gir flere brukere. Andelen innbyggere som bruker tjenestene i de ulike aldersgruppene er gått noe ned de siste årene. Denne nedgangen er nødt til fortsette, men må sees i sammenheng med antall sykehjemsplasser og kjøp av bo- og omsorgstjenester for brukere under 67 år.

For tjenester til brukere under 67 år er det ikke laget framskrivninger. Andelen av befolkningen under 67 år er svært liten og en framskrivning vil gi lite utslag. Grafene viser imidlertid en vesentlig økning i forbruk fra 2005 og fram til i dag.

Konsekvenser for bydelens tilbud.

Kombinasjonene av reduserte rammer og befolkningsvekst medfører store utfordringer i bydelens tjenestetilbud:

- Økningen i barn og unge betyr blant annet flere brukere på helsestasjonstjenesten, forventet økt pågang på barnevernet og behovet for tilbud innenfor idrett og fritid vil øke.
- Planlagte effektivitetsuttak på rammen til barnehager, samtidig som bydelen ikke bestemmer antall barnehageplasser og at det er en fast bemanningsnorm, byr på store utfordringer for kvaliteten i tilbudet.
- Befolkningsveksten mellom 20 og 67 år betyr blant annet større press på bydelens parker og kultur møteplasser, gir økt behov for boligtilbud og tjenester innen rusomsorg, psykiatri og tilbud til mennesker med funksjonsnedsettelse.
- Gitt samme dekningsgrad på sykehjem som i dag, vil økningen i befolkningen 67-80 år gi et økt behov for sykehjemsplasser, noe den første grafen om framskrevet antall sykehjemsplasser viser tydelig.
- Reduksjon av personer 80+ betyr at behovet for sykehjemsplasser og hjemmehjelp for denne aldersgruppen vil gå noe ned.

Grafene med framskriving av tjenestebehov basert på dekningsgrader og forbruk i 2011, viser en sterk økning i antall brukere og forbruk. Økonomiplanen viser at budsjettrammene vil reduseres. Dette gir store utfordringer til hvordan bydelen organiserer sine tjenester, på forholdet mellom institusjonsplasseringer og hjelp i hjemmet for alle brukergrupper, og dekningsgradene for de ulike gruppene må reduseres for at tjenestene skal holdes innenfor vedtatte budsjettrammer.

5 Funksjonsområde 1 Helse, sosial og nærmiljø og funksjonsområde 4 Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet.

5.1 Vedtakstabeller funksjonsområde 1

Helse, sosial og nærmiljø		Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift				
10	Lønn og sosiale utgifter	111 381	111 381	121 993
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen produksjon	56 391	80 939	64 837
13	Kjøp varer og tjenester som erstatter kom. tjenesteprod.	29 796	30 146	24 979
14	Overføringsutgifter	5 684	5 684	6 436
15	Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter		203 252	228 150	218 245
16	Salgsinntekter	-17 166	-16 875	-19 621
17	Refusjoner	-31 312	-23 052	-30 854
18	Overføringsinntekter	-6 140	-6 140	-16 156
19	Finansinntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter		-54 617	-46 066	-66 632
Netto driftsbudsjett		148 634	182 083	151 613

Funksjonsområde 1 fordelt på avdelinger

Avdeling administrasjon, funksjonsområde 1

Kontogruppe	Sum
10 Lønn og sosiale utgifter	31 635 670
11 Kjøp varer/tj som inngår i kommunal tjenesteprod.	21 912 900
13 Kjøp varer/tj. som erstatter kommunal tjenesteprod	1 000 000
14 Overføringer	1 616 000
Sum utgifter	56 164 570
16 Salgsinntekter	-8 082 000
17 Overføringer med krav til motytelse	-4 946 000
18 Overføringer uten krav til motytelse	-480 000
Sum inntekter	-13 508 000
Netto utgifter	42 656 570

Avdeling Helse og sosial, funksjonsområde 1

Kontogruppe	Sum
10 Lønn og sosiale utgifter	90 356 968
11 Kjøp varer/tj som inngår i kommunal tjenesteprod.	42 924 353
13 Kjøp varer/tj. som erstatter kommunal tjenesteprod	23 979 163
14 Overføringer	4 820 000
Sum utgifter	162 080 484
16 Salgsinntekter	-11 538 865
17 Overføringer med krav til motytelse	-25 908 300
18 Overføringer uten krav til motytelse	-15 676 416
Sum inntekter	-53 123 581
Netto utgifter	108 956 903

Tabeller per kostrafunksjon funksjonsområde 1	Sum
<i>Funksjon 100 Politisk styring</i>	
Sum driftsutgifter	1 320 570
Sum driftsinntekter	-16 000
Netto driftsutgifter	1 304 570
<i>Funksjon 120 Administrasjon</i>	
Sum driftsutgifter	39 760 887
Sum driftsinntekter	-4 115 000
Netto driftsutgifter	35 645 887
<i>Funksjon 130 Administrasjonslokaler</i>	
Sum driftsutgifter	5 136 500
Sum driftsinntekter	-990 000
Netto driftsutgifter	4 146 500
<i>Funksjon 233 Annet forebyggende helsearbeid</i>	
Sum driftsutgifter	2 378 719
Sum driftsinntekter	-1 240 000
Netto driftsutgifter	1 138 719
<i>Funksjon 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering</i>	
Sum driftsutgifter	31 007 695
Sum driftsinntekter	-3 012 000
Netto driftsutgifter	27 995 695
<i>Funksjon 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid</i>	
Sum driftsutgifter	65 620 407
Sum driftsinntekter	-6 877 000
Netto driftsutgifter	58 743 407
<i>Funksjon 243 Tilbud til personer med rusproblemer</i>	
Sum driftsutgifter	10 066 819
Sum driftsinntekter	-1 000 000
Netto driftsutgifter	9 066 819
<i>Funksjon 265 Kommunalt disponerte boliger</i>	
Sum driftsutgifter	20 152 500
Sum driftsinntekter	-22 291 231
Netto driftsutgifter	-2 138 731
<i>Funksjon 273 Kommunale sysselsettingstiltak</i>	
Sum driftsutgifter	21 217 376
Sum driftsinntekter	-9 934 350
Netto driftsutgifter	11 283 026
<i>Funksjon 275 Introduksjonsordningen</i>	
Sum driftsutgifter	11 229 882
Sum driftsinntekter	-11 390 999
Netto driftsutgifter	-161 117
<i>Funksjon 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig</i>	
Sum driftsutgifter	4 063 061
Sum driftsinntekter	-
Netto driftsutgifter	4 063 061
<i>Funksjon 335 Rekreasjon i tettsted</i>	
Sum driftsutgifter	6 290 637
Sum driftsinntekter	-5 765 000
Netto driftsutgifter	525 637
<i>Sum funksjonsområde 1</i>	151 613 474

5.2 Vedtakstabeller økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram

Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram		Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift				
10	Lønn og sosiale utgifter	47 197	47 197	47 100
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen produksjon	4 500	5 311	3 964
13	Kjøp varer og tjenester som erstatter kom. tjenesteprod.	750	750	0
14	Overføringsutgifter	127 074	117 884	119 673
15	Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter		179 521	171 142	170 736
16	Salgsinntekter	0	0	0
17	Refusjoner	-12 837	-7 050	-7 335
18	Overføringsinntekter	0	0	0
19	Finansinntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter		-12 837	-7 050	-7 335
Netto driftsbudsjett		166 684	164 092	163 401

Tabeller per kostrafunksjon funksjonsområde 4	Sum
Funksjon 276 Kvalifiseringsprogrammet	
Sum driftsutgifter	51 193 409
Sum driftsinntekter	-1 335 409
Netto driftsutgifter	49 858 000
Funksjon 281 Økonomisk sosialhjelp	
Sum driftsutgifter	119 543 000
Sum driftsinntekter	-6 000 000
Netto driftsutgifter	113 543 000
Sum funksjonsområde 4	163 401 000

5.3 Ansvarsområde helse, sosial og nærmiljø

Ansvarsområde helse

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1: *Kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester*

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

Kommunens ansvar etter første ledd innebærer plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift.

Ansvarsområde sosial

Tjenestene er i hovedsak regulert i henhold til lov om sosiale tjenester i NAV.

Formål lov om sosiale tjenester i NAV:

a) å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

b) bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

c) bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer.

Noen oppgaver reguleres av Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.

a) Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

Ansvarsområde nærmiljø og administrasjon

Administrasjonen har et overordnet ansvar for at bydelens tjenester drives etter gjeldende lover og regler, politiske mål og styringssignaler og i henhold til budsjett og gjeldende avtaleverk mellom partene i arbeidslivet.

Administrasjonen har ansvar for tilsyn, kontroll og rapportering.

Funksjonsområdet inneholder:

- Administrasjon
- Nærmiljø
- Bydelsoverlegens område
- Seksjon NAV sosial
 - Økonomisk sosialhjelp
 - Økonomisk rådgivning
 - Arbeidsmarkedstiltak
 - Råd og veiledning
 - Omsorgstjenester
 - Tvang over for rusavhengige
 - Boligkontor
 - Introduksjonsprogram
- Seksjon Kvalifisering og Miljø (KOM)
 - Bydelsrusken
 - Snekkergruppa
 - Miljøstasjoner
 - Kvalifiseringsavdeling

- Nyttig Arbeid
- Quo Vadis?

5.4 Innsatsområder helse, sosial og nærmiljø

Bydelens fire innsatsområder:

Tidlig innsats

Måltrettede tiltak med sikte på egenmestring har generelt større mulighet for å lykkes jo tidligere de settes inn. Tidlig innsats forhindrer at uheldige livsmønstre setter seg fast.

Spesielt gjelder dette for ungdom, siden de mangler erfaringer fra arbeidsliv og selvstendige boforhold.

Nyankomne innvandrere/flyktinger har heller ingen erfaring med hva det innebærer å bo i Norge, også for dem er det avgjørende med tidlig markering av samfunnets mål om selvhjulpenhet.

Egenmestring

Formålet med lovene innenfor helse og sosial er at den enkelte i størst mulig grad skal kunne leve og bo selvstendig. Tjenestene skal hjelpe mennesker i en vanskelig situasjon, og utføres/yttes på en måte som fremmer et selvstendig liv. Tjenesteporteføljen er i seg selv ingen garanti for at selvstendighet blir resultatet for tjenestemottaker; brukt på tilfeldig eller lite gjennomtenkt måte kan mange typer tjenester bidra til et langvarig klientforhold.

Møteplasser

Bydelens parker og andre åpne rom er viktige møteplasser. Godt vedlikehold og et trygt miljø er avgjørende for at alle skal trives på møteplassene. Drift og vedlikehold av parker gir gode arenaer for kvalifiseringsarbeid.

Mange mennesker lever i ensomhet og sosial isolasjon. Lovfestede ytelser har utgangspunkt i individets behov, men kan ofte gjennomføres på måter som bidrar til samfunnsdeltakelse og økende sosial inkludering.

De ansatte i bydelens tjenester skal ha møtepunkter der de treffer ansatte fra andre bydelstjenester, og representanter for samarbeidspartnere som for eksempel NAV stat, Lovisenberg sykehus/DPS, kommunens etater og andre bydeler, frivillige organisasjoner etc.

Samarbeid/koordinerte tjenester

Bydelen har organisert tjenestene sine i store seksjoner; dette letter samarbeid til beste for brukerne. NAV sosialtjeneste har en sentral plass i mye av samarbeidet innenfor helse og sosial, og må ta hensyn til sin sentrale posisjon i alle prioriteringer, organisering og valg av strategier.

Mange brukere får tjenester fra flere bydelstjenester i kombinasjon med hjelp fra sosialtjenesten. Ofte er det ingen klar grense mellom tjenester sosialtjenesten yter og tjenester som ytes av bydelens øvrige tjenesteapparat. Samme type forhold er det mellom bydelens tjenester og de tjenester våre nærmeste samarbeidspartnere yter; NAV stat, Lovisenberg sykehus/ DPS, Velferdsetaten etc.

5.5 Helsetjenesten

5.5.1 Status helse

Legetjeneste

Bydelen har 34 fastleger fordelt på 11 legekontorer, og to av legesentrene har turnuslege som skifter hvert halvår. Det er nå 1698 ledige plasser på listene. Legene bidrar med offentlig allmennlegearbeid etter nærmere avtale med bydelen, i hovedsak helsestasjons- og skolehelsetjeneste.

Oslo kommune og Legeforeningen har fremforhandlet en rammeavtale for fastlegenes arbeid, og fastlegene har inngått en individuell avtale med bydelen. Avtalene og fastlegenes arbeid følges opp blant annet gjennom lokalt samarbeidsutvalg LSU som består av tre representanter for fastlegene og tre representanter for administrasjonen. I tillegg har bydelsoverlegen møte- og talerett i allmennlegeutvalget som er fastlegenes eget forum.

Fysioterapi

Bydelen har driftsavtale med 18 fysioterapeuter tilsvarende 16,45 fulle driftstilskudd fordelt på 7 institutter. Enkelte fysioterapeuter har i sin avtale en forpliktelse om å samarbeide med helsestasjonen om behandling av barn eller gravide.

Bydelen mottar en turnusfysioterapeut som er knyttet til Fagsenter for barn og unge.

Miljørettet helsevern

Tilsynsplanen for miljørettet helsevern er fulgt opp ved at det er utført planlagte tilsyn i 2012, med blant annet tilsyn med barnehager, solarier, legekontor og tatoveringssteder m.v.

De to siste kjøletårnene (Nortura BA og Kraft Foods Norge AS) er meldt avviklet i løpet av 2012. Det innebærer at det ikke lenger finnes virksomheter med kjøletårn som kan medføre fare for legionellasmitte i bydelen.

Miljørettet helsevern har videre behandlet søknader om dispensasjon/forhåndsgodkjenning for støyende bygge- og anleggsarbeider. Det er utført støymålinger i forbindelse med klager over sjenerende og helseskadelig støy fra pågående bygge- og anleggsarbeider, fra bruk av lyd- og musikkanlegg i serverings- og skjenkesteder og klager fra berørte naboer over sjenerende støy fra vifte- og ventilasjonsanlegg. Bydelsoverlegen har fattet vedtak om pålegg om retting og varsel om tvangsmulkt i flere av disse sakene. Det er videre utført kontorundersøkelser, befaringer og tilsyn i forbindelse med mottatte bekymringsmeldinger, henvendelser og klager innen miljørettet helsevern.

Bydelsoverlegen har gitt medisinsk-faglige uttalelser til plan- og byggesaker og til søknader om bevillinger for serverings- og skjenkesteder, herunder fornyelse av eksisterende salgs- og skjenkebevillinger og til saker der helsetjenesten har/har hatt klagesaker.

Bydelens internettsider benyttes for å gi en oversikt over innvilgede dispensasjoner for støyende bygge- og anleggsarbeider, publisering av mottatte nabovarsel, informasjonsskriv, samt lenke til innvilgede dispensasjoner for byomfattende bygge- og anleggsarbeider vedtatt av Helseetaten. Informasjon om tilsyn og godkjenninger publiseres på bydelens nettsider.

Smittevern

Grünerløkka Smittevern er bydelens lokale smittevernkontor som har ansvar for blant annet lovpålagt tuberkulosekontroll og reisevaksinering.

Pr. 31. oktober 2012 har bydelen hatt 30 personer på DOT, direkte observert tuberkulosebehandling, gjennomført av hjemmesykepleien. Av disse påbegynte 5 personer behandlingen i 2011. Av de som påbegynte behandlingen i 2012 har 20 personer fått forebyggende tuberkulosebehandling, hvor DOT bare har blitt utført de første 14 dagene av behandlingsperioden. Totalt har 11 barn fått forebyggende tuberkulosebehandling administrert i barnehagen etter smitteoppsporing uten at det har blitt påvist tuberkulosesmitte eller latent tuberkulose. I tillegg har 3 personer hatt ukedose sett fra første behandlingsdag.

Andelen av nyankomne personer til landet og bydelen er stabil. Pr 31. oktober 2012 har bydelen mottatt 122 politimeldinger om bosetting i bydelen på nyankomne personer fra land med høy forekomst av tuberkulose som er underlagt krav om lovpålagt tuberkulosekontroll. Totalt er det utført 222 tuberkulinundersøkelser med Mantoux ved Grünerløkka Smittevern i samme periode. Totalt 112 (50 %) var nye i Norge.

Bydelen har i samarbeid med Markveien legesenter utført QuanteFERRON blodtest (IGRA) som en tilleggsundersøkelse til tuberkulintesten. Pr. 31. oktober 2012 har 58 tatt denne prøven lokalt i bydelen.

Aktivitetsnivået på reisevaksinering har vært meget høyt med 2254 personer til reisevaksinasjon fordelt på 172 vaksinasjonsdager. Vaksinasjon av personer med økt risiko for smittsom sykdom opprettholdes som tidligere år.

Psykisk helse

Bydelen vedtok i BU-sak 106/09 "Handlingsplan for psykisk helsearbeid 2009 - 2011", planen er under revisjon vinteren 2012.

I 2012 ble det etablert en bolig for personer med psykiske lidelser og rusproblematikk i Østerdalsgata 7b. Boligen er et samarbeid mellom Bydel St. Hanshaugen, Bydel Gamle Oslo og Bydel Grünerløkka. Vi har gjennom dette samarbeidet fått ytterligere 16 boenheter for personer med psykiske lidelser. Bydelen hadde fra før 72 boliger for målgruppen, sammen med plasser kjøpt fra andre bydeler har vi nå i underkant av hundre boliger for personer med psykiske lidelser.

For en del brukere med psykiske lidelser har bydelen tilbudt kommunale leiligheter med samarbeidsavtale der beboerne forplikter seg til å ta i mot hjemmebaserte tjenester. Bydelen har etablert 33 personer med adferdsproblematikk, rus og psykiske lidelser i slike kommunale boliger med vilkår og samarbeidsavtale. Det er etablert et tverrfaglig team rundt denne brukergruppen, med representanter fra hjemmetjenesten, sosialsenteret, bestillerenheten og Tøyen DPS. Dette er et godt tilbud til mange, men kan ikke avhjelpe behovet for bolig til de dårligst fungerende, og bydelen må kjøpe tjenester eksternt.

Bydelen har samarbeidet tett med psykiatrien og de øvrige bydelene innen Lovisenberg sektor. Dette arbeidet har bl.a. ført til oppstart av botilbud på Grefsenlia og i Schandorffsgate som samarbeidsprosjekter. Disse boligene har nå eksistert i noen år, og bydelen vil fortsette å kjøpe plasser her til dem som trenger det.

Samarbeidet mellom Lovisenberg Diagonale Sykehus (LDS) og bydelene i sektoren bygger på en lokal samarbeidsavtale. Samarbeidet mellom Lovisenberg DPS (distriktpsykiatriske

senter) og bydel er godt. Samhandlingsavtalen blir revidert årlig. Bydel Grünerløkka og LDS har fått midler fra Helsedirektoratet til å utvikle en organisatorisk forpliktende samhandlingsmodell. I 2012 har vår bydel, LDS og Bydel Gamle Oslo arrangert et seminar med deltakere fra bydelene og spesialisthelsetjenesten

Sammen med Lovisenberg Diakonale Sykehus har bydelen også i 2012 fått midler fra Helsedirektoratet til et aktivt oppsøkende behandlingsteam etter modellen ACT (assertive community treatment). Dette er en internasjonal modell som krever samordning av fagfolk i kommune og sykehus innenfor psykisk helsearbeid. Teamet ble etablert i 2009. Målgruppen er personer med alvorlig psykisk lidelse og i noen tilfeller i kombinasjon med rus- og atferdsproblemer. Behandlingen skal skje i hjemmene eller andre steder der pasientene oppholder seg. Målet er å nå en gruppe pasienter som i dag ikke makter å nyttiggjøre seg andre tilbud. Teamet ledes av en ansatt fra bydelen og er bemannet med psykiater og 4 høyskoleutdannede fra LDS (3,5 stillinger) og psykolog og 2 høyskoleutdannede fra bydelen.

Bydel Grünerløkka har som sentrumsbydel med mange utleie- og kommunale boliger et høyt antall personer med store atferdsproblemer. En del av disse personene er inne i en kriminell løpebane. Ingen av dem får i dag varig botilbud innenfor spesialisthelsetjenesten, og de må derfor håndteres innenfor bydelens tjenesteapparat. Ved flere av bydelens tjenestesteder har det vært meget alvorlige hendelser med grove trusler og vold. Gjerningsmennene har hatt store problemer knyttet til rus og psykisk helse.

5.5.2 Utfordringer og tiltak helse

- De individuelle avtalene med fastlegene skal reforhandles som en konsekvens av at den reviderte fastlegeforskriften trer i kraft fra 1.jan 2013 og at Oslo kommune skal reforhandle rammeavtalen med Legeforeningen.
- Videreføre tilsynsarbeidet i tråd med tilsynsplan for Miljørettet helsevern for perioden 2011-2015, herunder oppdatering og vedlikehold av oversikter, aktuelle virksomheter og kartlegging av faktorer i miljøet som kan ha negativ innvirkning på helsen.
- Videreføre arbeidet med publisering av aktuell informasjon om innvilgede godkjenninger, samt om å gi råd og veiledning i tråd med formålet i folkehelseloven.
- Smittevernarbeidet generelt videreføres. Arbeidet overfor smitteutsatte grupper og DOT-behandling av tuberkulosepasienter vektlegges i samarbeid med hjemme-sykepleien.
- Det er bekymringsfullt at en gruppe med meget avvikende atferd blir vurdert som for syke til å straffes og samtidig ikke vurderes som egnet for behandling. Disse representerer en stor belastning for nærmiljøet og deler av bydelens tjenester.

5.6 Sosialtjenesten, økonomisk sosialhjelp og kvalifisering

5.6.1 Status sosialtjeneste, kvalifisering og økonomisk sosialhjelp

NAV Grünerløkka ble åpnet i november 2009 og er fortsatt et kontor i utvikling. NAV sosialtjeneste har endret organisering i 2012 og gjennom dette styrket tjenesteutviklingen og lagt til rette for bedre samarbeid. Det er blitt færre avdelingsledere og de har fått ansvar for større fagområder. Dette har gitt en tydeligere organisering, som har lettet samarbeidet for interne og eksterne samarbeidspartnere.

Kvalifisering

Sosialtjenesten har de senere årene vridd innsatsen fra inntektssikring i et sosialt sikkerhetsnett til arbeid med sysselsetting og kvalifisering. Bydelen etablerte for noen år siden en egen prosjektbasert oppfølgingsavdeling på sosialsenteret. Avdelingen arbeidet målrettet med metodikken "tett individuell oppfølging" (TIO), og denne metodikken har vært til inspirasjon på veien mot NAV og kvalifiseringsprogrammet (KVP). Gjennom TIO har vi lært at resultatene kommer når oppfølgingskonsulentene har få brukere som de følger opp tilnærmet daglig, og oppsøker dem dersom de "glir unna". Metoden er basert på stor grad av brukermedvirkning og individuell tilpasning. Metoden ligger nå til grunn for tiltaksarbeidet i bydelen.

Oppfølgingsavdelingen er videreført i en egen avdeling for "Kvalifiseringsprogram" for å styrke arbeidet med kvalifisering og sysselsetting. Avdelingens arbeid ble i 2012 spisset ytterligere mot KVP ettersom avklaringsarbeidet ble overført til en avdeling for "Mottak, utredning og avklaring.

KVP er et tilbud til personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne. Programmet er forankret i Lov om sosiale tjenester i NAV, og forutsetter tett samarbeid med det statlige NAV-arbeid. Målgruppa for KVP tilsier at det må settes inn til dels betydelige oppfølgingsressurser for å nå målet. Avdelingen samarbeider med statlig del av NAV og utfører nå en rekke oppgaver som tidligere var statlige. Den kommunale sosialtjenesten utfører oppgaver som er statlige for å sikre at de blir utført og til rett tid. Sosialtjenesten har startet et prosjekt rettet mot Arbeidsavklaringspenger (AAP), der de kommunalt ansatte (6 stillinger) lager planer og arbeidsevnevurderinger i det statlige systemet "Arena". Dette blir gjort for å sikre at deltakere i AAP får et tilstrekkelig innhold i tilbudet i perioden med avklaring, som blant annet nødvendig for at de som kvalifiserer til en varig trygdeytelse skal kunne få innfridd sine rettigheter.

I november 2012 var det 217 brukere i kvalifiseringsprogrammet og måltallet er 210 for i år. Deltakere i KVP konkurrerer med andre prioriterte grupper ved innsøkning til statlige kurs og tiltak. Dette gjør at det er vanskelig å nå målet om 55 % statlige tiltak. Samtidig ser vi at vi kan gi en bedre oppfølging i våre egne tiltak. KVP-avdelingen samarbeider med bydelens hjemmetjenester for å gi gode kvalifiseringsarenaer til deltakerne og det er tett samarbeid med seksjon for kvalifisering og miljø.

En annen årsak til at vi ikke når målet når det gjelder bruken av statlige tiltak, er at vi satser mye på kvalifisering i det ordinære arbeidslivet i stedet for bruk av tiltaksplasser. NAV Grünerløkka fikk i 2012 en ny stilling som næringslivskonsulent som har hovedansvaret for kontakten med private og offentlige arbeidsgivere. Konsulenten er en del av næringslivsgruppa som er satt sammen av medarbeidere med særlig kompetanse på kvalifisering. Resultatet er blitt at det er opprettet samarbeid med store arbeidsgivere som gir praksisplasser. Metodikken som brukes bygger på en gjensidighet mellom arbeidsgiver og NAV. NAV forplikter seg til å følge opp den enkelte ute på praksisplassen, mens arbeidsgiver vurderer ansettelse etter praksisperioden. Denne måten å arbeide på har gitt gode resultater og blir kopiert av andre bydeler og kommuner.

Seksjon for kvalifisering og miljø

KOM har en rekke kvalifiseringstiltak innen service, miljø og håndverksfag. KOM utfører mange oppdrag for bydelen knyttet til drift. På denne måten får de som deltar i kvalifiserings-

tiltakene, utføre reelle arbeidsoppgaver sammen med KOMs ansatte. Dette gir kompetanse som kvalifiserer for ordinært arbeid.

Bydelsrusken samarbeider med andre etater om vedlikehold og renhold av parker og fellesrom. I løpet av 2012 fikk ca. 150 personer kvalifiseringsarbeid gjennom Rusken.

Bydelsruskens primær oppgave er vedlikehold av fellesrom og parker. I år har de satset sterkt på forskjønnelse av parkene og har beplantet i stort omfang. De har også etablert en petanquebane i Sofienbergparken. Sterk økning i bruk av bydelens parker har ført til betydelig større innsats på renhold. Det har også vært mye arbeid knyttet til renhold etter personer som overnatter i parkene og som tømmer avfallsbeholdere på søk etter emballasje med returpant.

Miljøstasjonen i Sofienbergparken blir stadig mer brukt og får i 2012 over 16 000 besøkende og snekkergruppa har utført en rekke byggoppdrag for bydelens tjenester. Bydelesrusken utfører også en rekke vaktmestertjenester, har tatt over 50 flytteoppdrag for tjenestestedene og står for snømåking og strøying.

I tillegg til Bydelsrusken har Seksjon for kvalifisering og miljø startet byomfattende kvalifiseringstiltak under paraplyen "Nyttig". Støttet av Velferdsetaten driver de "Nyttig Arbeid" som er et kvalifiseringstiltak med 25 plasser for personer med rusproblemer. De har utført en rekke vaktmesteroppdrag og hadde ansvaret for mye av oppussingen da Bydel Grünerløkka etablerte et nytt botilbud i Østerdalsgata. "Nyttig Arbeid" åpnet helt på slutten av fjoråret en miljøstasjon på Kampen, den har raskt blitt en etterspurt tjeneste.

"Nyttig i butikk" er et kvalifiseringstiltak som driver en brukthandel/gjenbrukssentral rettet mot sosialhjelpsmottakere som trenger hjelp til etablering i bolig. Møbler samles inn fra miljøstasjonene, private (bl.a. dødsbo) og fra NSBs hittegodskontor. De som har behov for hjelp kan få rekvisisjon fra sosialtjenesten og kan hente det de har bruk for vederlagsfritt. I 2012 har butikken fått over 200 rekvisisjoner.

"Nyttig i park" har i sommer vært et tilbud til 20 unge "trivselsverter", som har arbeidet i bydelens parker med utlån av aktivitets- og grillutstyr. Foruten å være kvalifiserende for ungdom er dette et forebyggende tiltak der tilstedeværelse er med på å redusere forsøpling, bråk og kriminalitet i parkene. Totalt har ca 80 unge mellom 15 og 19 år arbeidet med vedlikehold og forskjønnelse av parkene i 2012, på denne måten får de unge nødvendig arbeidserfaring og lønnet arbeid.

"Nyttig kjøkken" drifter kantiner på NAV og Frydenberg skole og er samtidig avklarings- og kvalifiseringsarenaer med fokus på sunn og rimelig mat.

"Quo Vadis?" er et byomfattende kvalifiseringstiltak som retter seg mot innvandrerkvinner med liten eller ingen utdanning. Tiltaket har til enhver tid ca. 50 deltakere. Driftsansvaret for "Quo Vadis?" er delt slik at bydelen har ansvaret for kvalifiseringstiltakene og Utdannings-etaten har ansvaret for undervisningen. Bydelen mottar øremerkede midler til driften av tiltaket. Det er bydelens ønske at hele tiltaket organiseres under Utdanningsetaten.

KOM drifter også Hjelpemiddellageret som er et byomfattende tilbud som låner ut hjelpemidler til personer med kortvarige behov. Hjelpemiddellageret blir også brukt som en kvalifiseringsarena for 3 personer.

Ungdom

Bydelen har prioritert ungdom til sysselsettingstiltak. I 2012 ble sosialsenterets avdeling for introduksjonsprogram og ungdom delt i to seksjoner. Ungdomsavdelingen har arbeidet målrettet for å unngå at unge blir avhengige av sosialhjelp. I publikumsmottaket på NAV har de to ungdomskonsulenter som hjelper førstegangssøkere til å finne alternative løsninger til økonomisk sosialhjelp.

I samarbeid med "Pøbelprosjektet" har NAV gjennomført kurs for til sammen 30 ungdommer med meget gode resultater. Flere medarbeidere har nå lært seg metodikken og det er et mål for 2013 at bydelen skal kunne drifte sine egne kurs. Målsettingen er å integrere tenkingen fra pøbelprogrammet i bydelens eget prosjekt for motivasjon, utredning og kvalifisering rettet mot vanskeligstilt ungdom. Målet i dette programmet har vært at deltakerne skal kunne gi en positiv vurdering av egen arbeidsevne og at de skal bli bedre i stand til å velge riktig vei mot arbeid eller utdanning.

Sosialtjenesten har også samarbeid med KREM (kreativt og mangfoldig arbeidsliv). Det er en brukerorganisasjon som utvikler metodikk for endringsarbeid særlig rettet mot ungdom. KREM er også en "brubygger" mellom næringslivet og bydelen og har bidratt til å gi innpass på helt nye kvalifiseringsarenaer. Bydelen får positive tilbakemeldinger fra ungdommene som mener de profiterer på egne kvalifiseringstilbud for ungdom.

Familier

NAV sosialtjeneste har en egen avdeling for familier med barn som får forsterket oppfølging gjennom hjemmebesøk og kartlegging av behov og ressurser. Målet er å se familien som helhet og barna i særdeleshet. Familieavdelingen har fått opplæring i ICDP foreldreveiledning. Sosialsenteret har også et prosjekt "Familieplan prosjektet" som arbeider med koordinerte planer for hele familier og samarbeider med bl.a. fastleger, skoler og BUP. Totalt følger NAV sosialtjeneste opp ca. 470 familier i løpet av et år.

Sosialsenteret har siden 2008 drevet et tiltak for kvinner som har behov for norskopplæring og har barn i førskolealder. Tiltaket er et samarbeid med Stiftelsen Bethanien og Fagsenter for barn og unge. Kvinnene får norskopplæring og barna får pedagogisk oppfølging i eget lokale. Dette er en viktig arena for prekvalifisering for arbeidsmarkedet.

Introduksjonsprogrammet

Introduksjonsprogrammet tilbyr deltagelse til målgruppen som definert under introduksjonslovens § 2 (rett og plikt). På grunn av førstegangsbosatte, familiegjenforeninger og flytting mellom bydeler er det hele tiden usikkerhet knyttet til antall deltagere. Pr. 01.10.2012 har programmet 65 aktive deltagere og 15 i permisjon.

Det første året går majoriteten av deltakerne 3-4 dager i uken i norskopplæring ved voksenopplæringen og har i tillegg språkpraksis og undervisning fra introduksjonsprogrammet. Det prioriteres rask heving av nivået på muntlig norsk da dette er et vanlig krav fra arbeidsgivere. Det andre året er det fokus på aktiviteter som forbereder arbeid eller utdanning. Det er liten bruk av statlige tiltak da deltidskursene har falt bort. Introduksjonsprogrammet har i større grad enn tidligere satset på samarbeid med frivillige, privat næringsliv og offentlig sektor for å få kvalifisering så tett på ordinært arbeid som mulig.

Pr. 15.11.2012 har 75 % av deltagerne som sluttet i programmet gått over i arbeid eller utdanning.

Introduksjonsprogrammet har etablert et samarbeid med hotellkjeden Nordic Choice Hotels. Choice gir yrkesrettet opplæring i bedrift samtidig som deltakerne får norskopplæring fra bydelen. Modellen har vært så vellykket at Choice-kjeden vil videreføre dette i flere kommuner og der de har hoteller i Sverige. Bydelen har også et samarbeid med Posten som har åpnet for praksisplasser for minoritetskvinner med høyere utdanning. Målet er at de skal få praksis i saksbehandling slik at de kan få referanser ved senere arbeidssøking. Behovet for praksisplasser i privat næringsliv har økt etter innføring av språkkrav i Oslo kommune.

Bolig

Bydelsutvalget vedtok 10.02.2011 bydelens boligsosiale handlingsplan som viser hovedutfordringer og satsningsområder i de nærmeste årene. Antall personer med behov for oppfølging i forhold til bolig har økt de siste årene. Dette gjelder både framskaffelse og etablering i bolig og bistand til å unngå tap av bolig. For å nå målene har NAV sosialtjeneste etablert en seksjon for bo- og nærmiljø som inkluderer boligkontoret. De har i 2012 prioritert å få en oversikt over sammensetningen av beboere og hvilke utfordringer lokale bomiljøer har. Tildeling av bolig skjer nå i tett samarbeid med bestillerenheten og målet er å ha avklart behovet for oppfølging allerede ved innflytting.

Sosialtjenesten har etablert kontakt med flere store utleiere i bydelen og driver aktiv boligframskaffelse. Sosialtjenesten har egen boligframskaffer og booppfølgere som skaffer boliger til personer som ikke makter dette selv. Booppfølgerne arbeider også for å unngå utkastelser. Boligkontoret ble i 2009 flyttet til NAV Grünerløkka for å sikre helhetlig arbeid med boliger og boligvirkemidler. Dette førte til økt tilgjengelighet og en kraftig økning i henvendelser til boligkontoret. En hel stilling brukes nå til rådgivning. Antall søknader om kommunal bolig har økt. Boligkontoret har i 2012 brukt kvoten for startlån og etableringstilskudd. Økt innsats på råd og veiledning har ført til at flere har fått startlån og tilskudd til å kjøpe egen bolig. Denne satsningen har gitt flere mulighet til å gå fra kommunal bolig til egen bolig.

På Dælenenga har sosialsenteret startet prosjektet "Fremtidshuset" der ungdommer med ulike utfordringer får leilighet i en kommunal boligblokk, der det er en personalbase som gir oppfølging. I tillegg til å følge opp ungdommene arbeider personalet med nærmiljøet. I samarbeid med Boligbygg og politiet har de tatt tak i kriminalitet, ulovelig bosetting og forsøpling. Samtidig har bo- og nærmiljøseksjonen samarbeidet med andre etater for å oppruste nærmiljøet blant annet med utendørs belysning.

Bo- og nærmiljøseksjonen har i 2012 også startet boligskole der de gir undervisning til både ansatte og beboere. Undervisningen dekker alt fra boligsøking og hvordan man oppfører seg på visning til grunnleggende ren- og vedlikehold, behov for lufting etc.

Rus og psykisk helse

Sosialsenteret har en stor fagavdelingen for rus og psykisk helse og avdelingen med 14 ansatte yter sosialtjenester til alle som har rus eller psykisk helsesvikt som hovedproblem. En ytterligere spesialisering på rus og psykisk helse har gitt positive effekter. Fagavdelingen samarbeider nært med bestillerenhetens fagkonsulenter på rus og psykiatri. Samlokalisering styrker samarbeid. Innsatsen rettet mot ungdom er styrket og avdelingen deltar i et kvalifiseringsprosjekt rettet mot ungdom.

Nyttig Arbeid er et byomfattende kvalifiserings-/sysselsettingstiltak for rusavhenginge driftet av Bydel Grünerløkka. Tiltaket er et samarbeid mellom bydelen og Velferdsetaten. Tilbudet er beskrevet under punktet Seksjon for kvalifisering og miljø.

I 2012 åpnet bydelen i samarbeid med Bydel Gamle Oslo og Bydel St.Hanshaugen et botilbud i Østerdalsgata 7 b for brukere med problemer knyttet til rus og psykisk helse. Tilbudet har totalt 46 boenheter og bydelen disponerer 16 av disse fordelt på 2 akutt plasser, 6 ettroms leiligheter og 8 toroms leiligheter. Bydelens leiligheter ble pusset opp av Nyttig Arbeid og innflytting startet i juli. Mye tid har de første månedene gått til etablering og innflytting, men huset har også startet opp tilbud om trening og diverse hobbyaktiviteter. Østerdalsgata 7 b kommer i tillegg til de 72 psykiatriske boligene som bydelen har fra tidligere.

Sosialtjenesten har dessverre også i 2012 registrert en rekke grove trusler og vold fra personer med store problemer knyttet til rus og/eller psykisk helse. NAV Grünerløkka har vekker-tjenester i publikumsmottaket deler av åpningstiden.

Prosjekter

Sosialtjenesten har søkt og fått statlig støtte til flere prosjekter. Gjennom å innrette arbeidet mot prioriterte områder innen kvalifisering, rusmiddelmissbruk, boligtiltak, ungdom og barnefamilier, er det gitt forsterkede tilbud til vanskeligstilte med hjelp av eksterne midler.

Oslo Piloten og TOT

Bydelen har siden 2004 drevet det byomfattende prosjektet Oslo Piloten som gir sosialtjenester til antatte ofre for menneskehandel. Bydel Grünerløkka er i tillegg vertskap for og samarbeidspartner med TOT-koordinator (koordinator for tiltak mot menneskehandel) som arbeider mot menneskehandel og prostitusjon.

Økonomisk sosialhjelp

Bydelens nettobudsjett til økonomisk sosialhjelp er i år i underkant av 120 mill. kr. Forbruket har gått ned de siste årene og siden 2009 har bydelen hatt et mindreforbruk etter korreksjon for utgifter til Oslo Piloten.

I september mottok 736 husstander sosialhjelp og i gjennomsnitt har 746 mottatt stønad pr september måned i 2012. Dette er en liten reduksjon fra 2011 og en betydelig reduksjon i forhold til 2010. Bydelen ser hovedsakelig nedgangen som en konsekvens av kvalifiseringsprogrammet. Gjennomsnittlig utbetaling per bruker per måned har vært økende i mange år, men gikk ned i 2011 til et gjennomsnitt på kr.9 361,-. I 2012 fikk vi igjen en økning til et gjennomsnitt på kr.11 326,- pr bruker i september. KVP-stønad inngår ikke i disse beløpene. Antall unge sosialhjelpsmottakere fortsatte å gå ned i første halvår, men etter sommeren har vi sett en betydelig økning.

5.6.2 Utfordringer og tiltak sosialtjenesten, kvalifisering og økonomisk sosialhjelp

Arbeid/Tiltak

For de fleste er arbeid nøkkelen til å ”ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre”. Opprettelsen av NAV har økt fokuset på arbeid og tiltak, og gjennom Kvalifiseringsprogrammet og andre tiltaksordninger har bydelen fått nye redskaper.

Det er stort behov for prekvalifisering for arbeidsmarkedstiltak, og bydelen vil jobbe med utformingen av prekvalifiseringstiltak slik at de faktisk fører til framtidig arbeid eller utdanning.

Erfaringer viser at utplassering i ordinært arbeid er den beste inngangsbilletten til arbeidslivet. NAV sosialtjeneste vil styrke rekrutteringen av kvalifiseringsplasser både i bydelens egne tjenester, hos våre samarbeidspartnere og i det private næringslivet.

I løpet av 2012 nådde bydelen målet for antall deltakere i Kvalifiseringsprogrammet (KVP). I 2013 vil KVP fortsatt være det viktigste kvalifiseringsverktøyet.

Bydelens tjenester må i enda større grad enn i dag ta inn folk på tiltaksplasser og praksis i ordinær virksomhet. Samarbeidet med hjemmetjenesten om kvalifiseringsarenaer for KVP vil fortsette. Etter modell fra hjemmetjenesten vil tilsvarende samarbeid bli utprøvd i barnehagene, andre tjenester i bydel, i Oslo kommune og andre offentlige etater. Samarbeidet med barnehagene har startet på slutten av 2012 og gjelder praksis i forhold til vedlikehold/vaktmestertjenester. Det ble i 2012 skrevet samarbeidsavtale med barnevernet. Kontakt med næringslivet for å få kvalifisering i ordinært arbeid vil være en hovedstrategi i 2013. Dette vil kreve tett oppfølging av både arbeidsgiverne og de som er i kvalifisering. Næringslivskontakt krever en egen metodikk og oppfølging.

Bolig

Bydelens ”Boligsosial handlingsplan” tydeliggjør prioriteringer for bruk av bydelens boligvirkemidler. Riktig bruk av boligvirkemidlene bidrar til mulighet for et selvstendig liv. Særlig er fornuftig bruk av bydelens mange kommunale utleieboliger en utfordring. Kommunal bolig er ikke den beste løsningen for alle vanskeligstilte. Et grunnkrav for å få kommunal bolig er at inntekten er så lav at man ikke kan skaffe bolig på annen måte. Leien subsidieres av innteksgraderte bostøtteordninger og dekkes for noen av sosialhjelp. Dette kan svekke motivasjonen for å komme i innteksbringende arbeid, fordi man raskt bryter innteksgrensen og risikerer å måtte finne annen usubsidiert bolig. Den økonomiske vinningen av å komme i arbeid kan bli svært liten. Det er nødvendig å sikre en hensiktsmessig bruk av bydelens kommunale boliger slik at målene i Oslo kommunes boligbehovsplan og bydelens boligsosiale handlingsplan i størst mulig grad blir innfridd.

Boligkostnadene er høye i Bydel Grünerløkka. Dette gjelder både eide og leide boliger. Høye boligkostnader er et hinder på veien mot å etablere økonomisk selvstendighet. Å bo i Bydel Grünerløkka er ingen rettighet. Før etablering i bolig er individuell vurdering nødvendig, og virkning av høye boligkostnader må tas med i betraktning.

En mer bevist og målrettet bruk av boligvirkemidler gjør at behovet brukerne har for bistand i forbindelse med visninger og anbudsrunder har økt. De som har fått innvilget lån og tilskudd

og som trenger bistand til kjøp av bolig skal få det. Mange av våre brukere har mangelfulle norskkunnskaper, dette vanskeliggjør deres muligheter på markedet.

Mange privateide utleieboliger i bydelen er i dårlig forfatning. Boligfremskafferer og booppfølgerne vil søke samarbeid med helsekonsulent, bydelsoverlege og andre etater i Oslo kommune for å sikre at utleierne tilbyr våre brukere boliger av god standard. Det kan være aktuelt å gjøre avtaler med store utleiere på Grünerløkka, i øvrige Oslo og omegn, slik at vi bedre kan bistå i å få bolig.

Vi ønsker å videreføre samarbeidet med Boligbygg (BBY) om de kommunale boligene, særlig på Dælenenga. Bomiljøet er utfordrende, og beboergruppen er sammensatt. Vi startet i 2012 prosjektet "Fremtidshuset" der ungdom med utfordringer ble tilbudt bolig i en kommunal gård der de fikk oppfølging fra en personalbase. Det er en utfordring i 2013 å arbeide videre med bomiljøet i området slik at "Fremtidshuset" kan bli et godt tilbud til ungdommene.

Barnefamilier

Oppvekst i hjem der foreldre er uten arbeid eller annen meningsfull aktivitet er uheldig. Barn trenger gode rollemodeller, og derfor er det svært viktig at foreldrene har en hverdag med mening.

Tiltak for å få foreldre ut i aktivitet vil bli prioritert. Kvalifiseringsprogrammet vil for mange foreldre være en inngangsport til arbeidslivet og dermed egen inntekt og selvstendighet.

Likedan vil det legges spesiell vekt på å finne gode boligtiltak til familier, slik at bolig blir en hjelp til større selvstendighet. Det beste er å eie egen bolig.

NAV sosialtjeneste vil samarbeide med andre tjenester i bydelen med mål om best mulig tilværelse for barn og barnefamilier, og motivere for barnehage og andre typer tilbud der barn møter andre barn og voksne.

Ungdom

Vi vil prioritere ungdom, spesielt i forhold til overgang barnevern - sosial og når det gjelder kvalifisering og bolig. Mange ungdommer har utfordringer med bruk av rusmidler og sviktende helse.

Som en konsekvens av at tiltakene NAV stat har å tilby ikke når fram til ungdom med mange og sammensatte problemer, har bydelen sett det nødvendig å utvikle egne tiltak. De erfaringene som ble innhentet i 2012 i samarbeid med og ved innkjøp av tiltak fra andre vil bli forsøkt samlet og benyttet til videreutvikling av bydelens eget "Drømmeuke"-konsept. Det dreier seg om hvordan tilrettelegge for ungdom – motivere og møte dem, skape relasjoner som gir dem tro på systemet og ikke minst gir dem opplevelse av mestring, å bli sett og finne indre motivasjon til å starte i arbeid eller skole. Utvikling av "Drømmeuka" forutsetter fortsatt tett samarbeid med Oppvekstavdelingen og Seksjon for kvalifisering og miljø. Det er stor usikkerhet knyttet til utvikling av egne tiltak for unge. Bydelen har i 2013 ikke midler til kjøp av tjenester fra eksterne leverandører som Pøbelprosjektet og KREM, det er heller ikke midler til kjøp av tjenester fra Oppvekstavdelingen. Dette kan føre til en svekkelse av kvalifiserings-tilbudet rettet mot unge, men NAV sosialtjeneste vil arbeide aktivt for å skaffe eksterne tilskudd.

Bydelen vil legge stor vekt på å finne kvalifiseringsløp som fører fram til arbeid. Sosialt entrepenørskap står sentralt i arbeidet med å få ungdom og langtidsklienter tilbake/ut i arbeid.

Samarbeid med næringslivet er helt sentralt. På dette området har bydelen også søkt inspirasjon og læring fra andre; bl.a. fra KREM og Pøbelprosjektet. Det er i 2013 ikke midler til å kjøpe tjenester fra slike eksterne leverandører.

Mange unge trenger oppfølging over lang tid. Bolig, økonomi og helse er sentrale temaer i tillegg til å gå på jobb/ skole. Mange har lite eller ikke noe nettverk som følger dem opp.

Introduksjonsprogrammet/flyktninger

F.o.m. 2011 er systemet for tildeling av integreringstilskudd for flyktninger lagt om, slik at kompensasjon pr. førstegangsbosatte flyktning er kr. 100.000. Alle forespørsler/ henvendelser fra flyktninger og alle aktive brukere som er flyktninger må registreres, slik at bydelen får det integreringstilskuddet den er berettiget til.

Det er en utfordring å skaffe egnet bolig og gode arbeids-/ tiltaksplasser til flyktningene.

Tilskuddet til introduksjonsprogrammet dekker ikke de faktiske kostnadene. For å gi tilstrekkelig oppfølging til å forebygge framtidig fattigdomsproblematikk overfører bydelen kr. 5 966.000,- fra økonomisk sosialhjelp til aktive tiltak gjennom introduksjonsprogrammet.

Rus og psykisk helse

Tjenestene er rettet mot brukernes behov for hjelp til å klare seg i dagliglivet, uavhengig av diagnoser. Bydelen har mange innbyggere som sliter med komplekse problemer med rusmiddelmisbruk og/ eller psykisk helse, mange vil sannsynligvis trenge hjelp fra det offentlige resten av livet. Det er likevel alltid en målsetting at den hjelpen vi gir ytes som trening til mest mulig selvstendighet.

NAV sosialtjeneste har en egen avdeling for rus og psykisk helse, og denne avdelingen samarbeider spesielt tett med hjemmetjenestens avdeling for Miljø og psykisk helse, Bestillerenhetens team for psykisk helse, ACT-teamet, Helseetaten (HEL) og Velferdsetaten (VEL), samt Lovisenberg DPS. Arbeidet for å koordinere tjenester til de vanskeligstilte er krevende. Bydelen er anerkjent for å gjøre godt arbeid på dette området, og i 2013 vil dette fortsatt være et fokusområde.

For mennesker som sliter med problematikk knyttet til rus og/eller psykiske lidelser er aktivitet og bolig i tillegg til behandling de viktigste elementene for et verdig liv. I tillegg til arbeidskvalifiserende tiltak har bydelen aktivitets-/møteplasztilbud på Aktivitetshuset (hver dag) og Grünerløkka seniorsenter (3 kvelder pr uke). Bydelen vil arbeide for å benytte eksisterende tilbud bedre, og se om det er mulig å skape nye tilbud/utvide eksisterende tilbud innenfor budsjetttrammene.

Bydelens tjenester skal være en pådriver for samarbeid med Lovisenberg sykehus/ DPS og Helseetaten og Velferdsetaten. Det er viktig å inkludere samarbeidspartnerne i felles oppfølging "hjemme hos" brukerne/ ute i bydel.

Framskaffelse av riktig bolig og riktige boligsosiale tiltak er et stort arbeidsfelt ift rus/psykisk helse problematikk. Der vi mislykkes med bosetting går det ut over brukerne selv, naboer og nærmiljø. I enkelte tilfeller er det nødvendig med institusjonsplasseringer som er dyre og i mange tilfeller heller ikke ideelle for brukerne.

Bydelen startet i 2012 sammen med nabobydelene St Hanshaugen og Gamle Oslo et boligtilbud for mennesker med rus og psykisk helseproblematikk i Østerdalsgata 7b. Boligen

driftes av Bydel Grünerløkka og har ved starten av 2013 tilnærmet fullt belegg. Målsettingen for boligen er å være noe mer enn bare en bolig, for mange med psykiske lidelser er aktivitet en viktig del av behandlingen. I 2012 har boligen startet flere aktiviseringstiltak og i 2013 har de ambisjoner om å oppstart av prekvalifiserende/ arbeidsrettete tiltak. Boligen samarbeider med Lovisenberg DPS, som også sitter i inntaksteamet.

Huset har store fellesarealer, og målet er å benytte disse som grunnlag for aktiviteter i samarbeid med brukerorganisasjoner, frivillige organisasjoner og kvalifiseringstiltak. Fra Bydel Grünerløkkas side vil vi lage en link mellom Østerdalsgata 7 og Kampen miljøstasjon (Nyttig Arbeid), og vi vil invitere de andre to bydelene inn med aktuelle kvalifiseringstiltak.

Sammensetning av beboerne i huset er viktig, og bydelene samarbeider om dette.

Prosjekter og inntekter

Sosialtjenesten vil så langt det er mulig, søke prosjektmidler til drift av kvalifiseringstiltak, tiltak mot fattigdom og rusmiddelavhengighet.

Bydelens kvalifiseringsseksjon vil søke finansiell støtte i kommunale og statlige etater til virksomhet som både er kvalifiseringstiltak og samtidig tjenester til befolkningen. Eksempler på dette er drift og vedlikehold av parker, fjerning av tagging, drift av miljøstasjon etc.

Økonomisk sosialhjelp

Det er krevende å gi god og effektiv hjelp og samtidig overholde budsjett for økonomisk sosialhjelp. Det er en rekke faktorer som påvirker om dette skal lykkes.

Det er viktig med full utnyttelse av ordningen med KVP og samtidig sikre så god kvalitet på tilbudet at det gir varig hjelp til selvhjelp.

Vi må framskaffe tilstrekkelig praksisplasser av god kvalitet til å dekke etterspørselen. Det tette oppfølgingsarbeidet må videreføres i alle ledd. Forbruk av økonomisk sosialhjelp er også nært knyttet til den generelle økonomiske utviklingen i samfunnet og forbruket påvirkes av de veiledende normene for økonomisk sosialhjelp.

Følgende månedlige satser er foreslått av Byrådet for 2013:

- Økonomisk sosialhjelp:

Enslige som bor alene	Kr. 6 068,-
Ektepar/samboere	Kr. 9 525,-
Enslige forsørgere	Kr. 6 909,-
Barnetillegg 0 – 10 år	Kr. 1 365,-
Barnetillegg 11 – 17 år	Kr. 1 812,-
Unge hjemmeboende 18 – 24 år	Kr. 1 812,-

Byrådet legger vekt på at normene er veiledende og at sosialtjenesten har plikt til å utøve individuelt skjønn, særlig i forhold til barnefamilier.

Et stort antall sosialhjelpsbrukere trenger koordinert innsats, tett oppfølging og individuelt tilrettelagte tiltak. Dette er ressurskrevende, og krever et utstrakt og godt samarbeid med andre deler av tjenesteapparatet. Bydelen viderefører arbeidet med individuell plan.

Noen sentrale tiltak for 2013 er:

- Videreutvikling og drift av Kvalifiseringsprogrammet i NAV Grünerløkka. Skaffe tilstrekkelig med tiltaksplasser av god kvalitet.
- Videreutvikling av samarbeidet med den statlige delen av NAV Grünerløkka

- Bydelen vil fortsatt søke prosjektmidler innen helse- og sosialtjenestene. Deltakelse i prosjekter forutsettes å kunne finansiere minst seks stillinger (3,0 mill. kr.) i prosjektarbeid.
- Gå i dialog med VEL for å utvide kvotene for startlån og etableringstilskudd slik at flere kan bli eier av egen bolig.
- I desember 2012 starter bydelen bruk av et nytt internettbasert program for individuell plan. Bydelen er en av tre pilotbydeler og vil i løpet av 2013 gå over til å kun bruke dette programmet for å utforme individuelle planer.
- NAV sosialtjeneste ser en økning i ungdommer som overføres fra Barnevernet og disse har store behov for oppfølging. Likeledes har omfanget av Oppfølgingstjenesten (ungdomsgarantien) økt og krever nå en hel stilling.
- Samarbeid med Lovisenberg DPS og Velferdsetaten om de tyngste brukerne innen rus og psykisk helse.
- "Quo Vadis?" flytter høsten 2013 til nye lokaler i Gamle Elvebakken skole (menn) og Schouskvartalet (kvinner).
- I budsjett 2013 er det foreslått avsatt 0,6 millioner til små jobber til ungdom fra utsatte familier – tiltak mot fattigdom. Dette muliggjør en spesiell innsats for ungdom som er utsatt. I dette konseptet ligger bl.a. Nyttig i Park.
- Rullering av Ruspolitisk handlingsplan og Handlingsplan for psykisk helsearbeid.

5.6.3 Mål- og nøkkeltall for funksjonsområde 1 og 4 Sosialtjenesten m.m.

Måltall for funksjonsområde 1 og 4 Sosialtjenesten m.m.

Funksjonsområde 1 og 4	Måltall 2011	Resultat 2011*	Måltall 2012	Måltall 2013
Finansiering til kjøp av boliger – andelen søknader behandlet innen 1 måned	80 %	94,7 %	80 %	80 %
Søknad om kommunal bolig – andelen søknader behandlet innen 3 måneder	95 %	89,6 %	95 %	95 %
Andel positive vedtak for kommunal bolig effektivert innen 6 måneder	80 %	79,7 %	80 %	80 %
Antall personer i døgnovernattingssteder uten kvalitetsavtale (pr. 31.12)	0	3	0	0
Antall personer i døgnovernatting med opphold > 3 mnd. (pr. 31.12)	0	5	0	0
Økonomisk sosialhjelp – andel søknader behandlet innen to uker	95 %	83%	95 %	95 %
Minimum andel fornøyde brukere etter brukerundersøkelse i sosialtjenesten	70 %	***	**	70 %

* Kilde: årsstatistikk for bydelen

** For 2012 var det ikke fastsatt måltall

*** ikke kommunal brukerundersøkelse i 2011

Nøkkeltall i bydelsbudsjett for FO1/FO4 Sosialtjenesten m.v	Oslo 2009	Oslo 2010	Oslo 2011	Bydelen 2009	Bydelen 2010	Bydelen 2011	Kildegrunnlag for bydelene
Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp	18 359	18 163	17 948	2 184	2 155	2 038	Oslostatistikken
Antall deltakere i kvalifiseringsprogram pr 31.12.	1 529	1 693	1 649	29	211	230	Questback /Årsstatistikken for bydelene
Antall deltakere i introduksjonsordning pr 31.12.	618	638	676	50	55	79	Årsstatistikken for bydelene
Andel sosialhjelpsoottakere 25-66 år i forhold til innbyggere 25-66 år*	4,4	4,3	4,1	5,8	5,6	5,2	Oslostatistikken
Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år i forhold til innbyggere 18-24 år**	4,4	4,2	3,9	5,7	5,0	3,7	Oslostatistikken
Gjennomsnittlig brutto utbetalt stønad til sosialhjelp pr mottaker (bidrag + lån)	52 990	54 356	51 888	55 521	57 930	48 477	Oslostatistikken
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp (måneder)	6,0	6,1	5,8	6,0	5,9	5,4	Oslostatistikken
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp - mottakere 18-24 år	5,0	5,0	4,8	4,5	3,9	3,7	Oslostatistikken
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	57,2	55,2	53,4	65,1	59,1	51,7	Oslostatistikken
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer.	48,0	49,2	46,2	48,0	47,1	41,7	Oslostatistikken

Nøkkeltallene for hele Oslo er basert på spesialbestilling fra SSB for fjerne dobbelttelling av mottakere. Offisielle Kostra-tall har for høye brukerrater, for kort stønadsperiode og for lave enhetskostnader for Oslo - fordi mottakere som flytter mellom bydeler blir telt flere ganger.

* Sosialhjelpsmottakere 25-66 år per år delt på antall innbyggere 25-66 år per 1.1.året etter

** Sosialhjelpsmottakere 18-24 år per år delt på antall innbyggere 18-24 år per 1.1.året etter

5.6.4 Merknader til driftsbudsjettet sosialtjenesten og økonomisk sosialhjelp:

- Aksept kontaktsenter og omsorgshus. Det er budsjettert med midler tilsvarende byrådetts foreslåtte tildeling – 12 mill.kr.
- Det er budsjettert med reduksjon i stillinger for uføre i bydelens tjenesteapparat, slik at samlet antall stillinger reduseres med 10 fra 26 til 16.
- Det er disponert kr.0,6 mill. til sysselsettingstiltak for unge (Nyttig i park) gjennom Seksjon for kvalifisering og miljø.
- Det er i budsjettet forutsatt en finansiering fra REN med kr.1 150 mill til drift av miljøstasjonen på Kampen. Budsjettet forutsetter også inntekter fra REN til drift av miljøstasjonen i Sofienbergparken med kr. 1 mill.
- Budsjettet forutsetter integreringstilskudd for 47 flyktninger.
- Kr. 5 966 000,- overføres fra økonomisk sosialhjelp til aktive tiltak i introduksjonsprogrammet.

- Innsparingstiltak ved sykdom og andre vakanser, samt innsparingstiltak forbruksmateriell er kr. 1,8 mill.
- Eksternfinansiering av prosjekter med 3 millioner.
- Bydelens ramme for økonomisk sosialhjelp i 2013 er av byrådet foreslått til 113 543 000,- inkl. Oslo piloten. Særskilt tildeling til Oslo Piloten er på kr. 6 000 000,-. Budsjettet til Oslo Piloten kan også brukes til drift, det forutsettes at kr. 1 477 000,- omdisponeres til FO1 (2,3 stillinger). Dette gir en ramme til økonomisk sosialhjelp på kr. 112 113 000,-.
- Funksjonsområdets andel av "ungdomsmillionen" 2012 med 0,4 millioner viderføres ikke.
- Det overføres 1,3 millioner fra KVP til Nyttig kjøkken.
- Bydelen har en forventning til inntekt i 2013 i form av refusjoner av etterbetalte trygdeytelser på kroner 6 000 000. Dette gir bydelen en bruttoramme for sosialhjelp på kr. 118 113 000,-.
- Bydelens ramme for Kvalifiseringsprogrammet er på kr. 49 858 000,-.
- Bydelens tildeling til drift av "Quo Vadis?" er på kr. 3 560 000,- for 2013.

Budsjettekniske forutsetninger for 2013:

- Gjennomsnittlig 800 aktive klienter med utbetalt økonomisk sosialhjelp pr. mnd. i 2013.
- Gjennomsnittlig brutto utbetalt sosialhjelp pr. klient pr. mnd. kr. 12 300,-.
- Gjennomsnittlig antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet pr. mnd. er 210.
- Gjennomsnittlig brutto utbetalt kvalifiseringsstønad pr. deltaker er kr. 13 000,- pr. mnd.
- Gjennomsnittlig antall deltakere i introduksjonsordningen pr. mnd. er 60.
- Gjennomsnittlig brutto utbetalt introduksjonsstønad pr. mnd. er kr. 10 740,-.

5.7 Nærmiljø og administrasjon

5.7.1 Status nærmiljø og administrasjon

Området dekker den sentrale administrasjonen med lønn og driftsmidler, drift av bydelens felles IKT-utstyr og systemer, bedriftshelsetjeneste, servicekontor, parker og nærmiljøanlegg og utleie av gågate, fortau og plasser utenfor sentrum og sekretariatsfunksjon for bydelspolitikere.

I 2012 har tjenesten vært preget av følgende forhold:

Administrasjonen:

- Gjennomføring av vedtatt budsjett
- Utvikling av egen internkontroll økonomi
- Økt kompetanse i anskaffelser
- Innføring av Agresso HR (nytt personal- og lønnsystem, rekrutteringsmodul, HMS-modul) og påbegynt opplæring i bruk av systemet
- Oppfølging av bruker- og medarbeiderundersøkelser og omdømmebygging gjennom arbeidet med ansatte
- Oppfølging av Strategisk plan

- Styrking av samarbeid på tvers av fagavdelingene.
- Gjennomføring av lokale lønnsforhandlinger
- Oppgradering av PC-parken og arbeid med implementering av ny dataplattform for Oslo kommune
- Videreføring av arbeidet med oppgradering, elektronisk arkivsystem

Park, nærmiljø, LA21

- Arbeid med avfallshåndtering, vedlikehold og innleie av sommertoaletter
- Ekstra innsats, opprydding og toalettinnleie i forbindelse med ulovlig camping, Sofienbergparken
- Anskaffelse og arbeid med prosjektering av ”nye” Schous plass
- Anskaffelse og arbeid med rehabilitering av bydelens vannanlegg
- Utvidet samarbeidet og avtalen om vedlikehold av park med seksjon for kvalifisering og miljø
- Utvidet periode for Nyttig-i-park
- Trygghetstiltak som beskjæring av busker/trær og utvidet samarbeid med andre virksomheter i forbindelse med ønsket belysning i parkene
- Økt kontroll og oppfølging av ulovlig bruk av areal på bydelens gågater, fortau og plasser
- Arbeidet med miljøsertifisering av tjenestedene er videreført.

5.7.2 utfordringer og tiltak nærmiljø og administrasjon

Administrasjon

- Gjennomføring av budsjett
- Fortsatt utvikling av internkontroll økonomi
- Fortsatt styrking av kompetanse i anskaffelser.
- Kvalifisering i bruk av Agresso HR
- Videreutvikle arbeidet med omdømmebygging
- Styrke arbeidet med samhandling på tvers av fagavdelingene
- Oppfølging av Strategisk plan
- Gjennomføre Valg 2013
- Fortsatt arbeid med oppgradering, elektronisk arkivsystem

Park, nærmiljø, LA21

- Avfallshåndtering, vedlikehold, sommertoaletter i parkene
- Tett samarbeid med seksjon for kvalifisering og miljø om drift og vedlikehold av parker og plasser
- Redusering av Nyttig-i-park
- Fortsatt iverksetting av trygghetsskapende tiltak i parker/på plasser som beskjæring av busker/trær.
- Anskaffe avtale om drift/vedlikehold av vannanleggene
- Fortsatt kontroll av ulovlig bruk av areal på bydelens gågate, fortau og plasser.
- Søke midler til rehabilitering av Schous plass

Bydelsutvalget vedtok i møte 4.10.2012 en handlingsplan for reduksjon av klimagasser 2012-2015.

Planen har følgende hovedmålsettinger:

- Bydelen skal drifte bydelens tjenestesteder så miljøvennlig som mulig.
- En bydel som er tilrettelagt for miljøeffektiv mobilitet og transport
- Mengden avfall fra Grünerløkkas innbyggere og besøkende reduseres og andelen
- materialer/avfall som kildesorteres og gjenbrukes/gjenvinnes økes.
- En bærekraftig byutvikling med miljøvennlige bygningsmiljøer og byrom
- Sikre bydelens innbyggere og andre tilgang til god informasjon om byens
- miljøstatus og kommunens miljøarbeid

Parkene krever store ressurser og sett i lys av bydelens budsjettsituasjon, krever arbeidet med avfallshåndtering og vedlikehold stramme prioriteringer. Oppfølging av utleie på kommunal grunn krever også store ressurser. Bydelens vannanlegg skal testes og igangsettes.

Iverksetting av rehabiliteringen på Schous plass vil kreve tilføring av eksterne midler.

Opplæring av ansatte og kvalifisering av ledere til bruk av det nye Agresso HR vil også kreve administrative ressurser.

Stramme budsjetter ute på tjenestestedene vil bety økt bistand til lederne og oppfølging i forhold til ressursbruk

5.7.3 Merknader til driftsbudsjett nærmiljø og administrasjon

- Inndragning av 1 spesialkonsulentstilling i administrasjonsseksjonen og 1 førstekonsulentstilling i HR-seksjonen. (1 stilling 9 mnd. virkning i 2013)
- Redusert driftsbudsjett og ledigholdelse av stillinger ved permisjon/fravær på til sammen 0,4 million.
- Økning av andre inntekter med 2 millioner.
- Redusert budsjett til uførepensjon med 2 millioner
- Priser på utleie av gater og torg er foreslått økt til dagens nivå og med 3,4% (lik byrådets foreslåtte kommunale deflator) En økning i forhold til budsjett 2012 på 1 millioner.
- Ytterligere økning på 5% for utleie av gater og torg til leietakere uten skjenkebevilling og til vareutstilling.

6 Funksjonsområde 2A Barnehager

6.1 Vedtakstabeller funksjonsområde 2A

Barnehager	Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift			
10 Lønn og sosiale utgifter	280 926	293 597	324 307
11 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen produksjon	32 939	40 343	37 491
13 Kjøp varer og tjenester som erstatter kom. tjenesteprod.	113 513	116 199	124 463
14 Overføringsutgifter	2 637	2 637	5 169
15 Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter	430 015	452 776	491 430
16 Salgsinntekter	-44 395	-44 395	-49 518
17 Refusjoner	-21 661	-19 574	-9 608
18 Overføringsinntekter	-260	-664	-444
19 Finansinntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-66 316	-64 633	-59 570
Netto driftsbudsjett	363 698	388 143	431 860

Funksjonsområde 2A fordelt på avdelinger

Avdeling administrasjon, funksjonsområde 2A

Kontogruppe	Sum
10 Lønn og sosiale utgifter	1 464 000
11 Kjøp varer/tj som inngår i kommunal tjenesteprod.	2 044 000
Sum utgifter	3 508 000
16 Salgsinntekter	-800 000
18 Overføringer uten krav til motytelse	-444 000
Sum inntekter	-1 244 000
Netto utgifter	2 264 000

Avdeling Oppvekst, funksjonsområde 2A

Kontogruppe	Sum
10 Lønn og sosiale utgifter	322 843 379
11 Kjøp varer/tj som inngår i kommunal tjenesteprod.	35 447 198
13 Kjøp varer/tj. som erstatter kommunal tjenesteprod	124 462 690
14 Overføringer	5 169 000
Sum utgifter	487 922 267
16 Salgsinntekter	-48 717 794
17 Overføringer med krav til motytelse	-9 608 000
Sum inntekter	-58 325 794
Netto utgifter	429 596 473

Tabeller per kostrafunksjon funksjonsområde 2A	Sum
<i>Funksjon 201 Førskole</i>	
Sum driftsutgifter	393 401 099
Sum driftsinntekter	-53 340 794
Netto driftsutgifter	340 060 305
<i>Funksjon 211 Styrket tilbud til førskolebarn</i>	
Sum driftsutgifter	22 376 094
Sum driftsinntekter	-2 756 000
Netto driftsutgifter	19 620 094
<i>Funksjon 221 Førskolelokaler og skyss</i>	
Sum driftsutgifter	75 653 074
Sum driftsinntekter	-3 473 000
Netto driftsutgifter	72 180 074
<i>Sum funksjonsområde 2A</i>	431 860 473

6.2 Ansvarsområde barnehager

Funksjonsområdet inneholder:

- 14 kommunale barnehageenheter
- 11 private barnehager
- 2 private familiebarnehager
- 1 åpen barnehage
- Barnepasstilbud for barn av kvinner som går på norskkurs
- Fagsenter for barn og unge, avdeling Pedagogisk team
- Fagsenter for barn og unge, avdeling Familietiltak

Barnehager er forankret i lov om barnehager med forskrifter og rammeplan for barnehager. Kommunen har ansvar for utbygging og drift av barnehager og har plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder. Det er innført lovfestet rett til barnehageplass for alle barn som fyller ett år før 01.09. gjeldende år. Kommunen har også plikt til å gi et tilbud til funksjonshemmede barn dersom de etter en sakkyndig vurdering kan ha nytte av opphold i barnehage (lov om barnehager § 9). Barn som omfattes av omsorgsvedtak og andre vedtak fattet av fylkesnemnda i medhold av lov om barneverntjenester (§ 4-12 og § 4-4 fjerde ledd) skal også gis et tilbud. De barna som allerede har plass, har rett på plass fram til opplæringspliktig alder eller til skolestart.

Bydelen skal føre tilsyn med alle kommunale og private barnehager. Godkjente private barnehager etablert før 2011 har rett til økonomisk rammetilskudd. Det er bestillerenheten i Rådhuset som avgjør hvilke private barnehager som skal få rammetilskudd. Driften av barnehager reguleres for øvrig av vedtekter som fastsettes av eier. Standardvedtekter og den enkelte barnehages vedtekter utgjør til sammen de vedtekter som gjelder for den enkelte kommunale barnehage.

Fagsenter for barn og unge, avdeling Pedagogisk team har ansvar for å fatte vedtak og utføre spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven § 5- 7 for førskolebarn. Avdelingen bidrar med observasjon/ kartlegging og veiledning til barnehageansatte i samarbeid med barnehagens ledelse.

Fagsenter for barn og unge, avdeling Familietiltak har ansvar for å tildele og følge opp øremerket statlig tilskudd til tiltak for bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder. Tildeling skjer på bakgrunn av søknader fra barnehager og andre tjenester/tilbud i bydelen. Koordinering av ICDP (foreldreveiledningsprogram) er også tillagt avdelingen

Tidlig innsats, egenmestring, møteplasser og samarbeid er innsatsområder i bydelens strategiske plan for perioden 2012 -2015:

6.3 Innsatsområder barnehager

Tidlig innsats

All erfaring tilsier at det lønner seg å sette i gang tiltak tidlig der det er bekymring. Barnehagene er viktige arenaer for å fange opp bekymringer og involvere de tjenestene som er nødvendig for å etablere nødvendige, og gode tiltak, for de som trenger det.

Tidlig innsats er viktig. Jo tidligere bydelens tjenester kan fange opp bekymringer, desto større mulighet er det for å lykkes i arbeidet med å gi barna og deres familier den støtten og hjelpen de trenger for å ivareta omsorgssituasjonen.

Egenmestring

Bydelens grunnholdning er at innsatsen skal bidra til selvhjulpenhet. Barn og deres familier skal få hjelp til å klare seg selv og mestre sin egen livssituasjon. Bydelens tjenestetilbud er innrettet mot et selvstendig liv, aktiv og meningsfull tilværelse og hjelp til selvhjelp. Tjenestene skal i størst mulig grad utføres i samråd og dialog med brukere.

Møteplasser

Sosialt fellesskap og aktiviteter er nødvendig for et godt liv. For å kunne gi riktig og god hjelp tidlig, blir møteplasser viktig. Barnehagene er en viktig arena for bydelens barn. I møte med trygge voksne og jevnaldrende får de en trygg og god start på livet.

Ansatte skal ha møteplasser der de treffer ansatte fra andre tjenester – for i samarbeid å finne gode løsninger for brukerne.

Samarbeid

Bydelen har etablert en rekke samarbeidsrutiner og tverrfaglige møteplasser på ulike nivåer. Dette er fundamentet for å etablere tilbud som sikrer gode og koordinerte tjenester til barna. Det er utarbeidet ei håndbok i tverrfaglig samarbeid som beskriver samarbeidsprosedyrer og forventning til de ansatte når det gjelder det å tenke og handle tverrfaglig.

Behovene til brukerne kan ofte være sammensatte og komplekse. For å møte disse behovene på en helhetlig måte må de ulike tjenestene samarbeide for å finne de rette tiltakene og de gode løsningene. Tiltak og tilbud til brukerne skal preges av felles tenkning og felles innsats. Gjennom samarbeid utvikles koordinerte tiltakskjeder.

6.4 Status og utfordringer barnehager

Familier med barn i barnehagealder orienteres om barnehage tilbudet gjennom barnehagene, oppvekstavdelingen, bestillerkontoret, helsestasjonene, barnevernstjenesten, kommunens og bydelens internettsider og servicekontoret. I tillegg orienteres alle gjennom Oslo kommunes sentrale annonser i god tid før hovedopptaket 1. mars.

Foreldre med barn i barnehage får søskenmoderasjon. I henhold til forskrift om likebehandling av private og kommunale barnehager, samt innføring av maksimalpris, er det utarbeidet retningslinjer for beregning av tilskudd til den enkelte private barnehage.

Bydelen ga pr 01.11.2012 barnehage tilbud til 2671 barn i alderen 1- 5 år. Ved årets hovedopptak kunne bydelen tilby barnehageplass til alle søkere som fylte ett år før 01.09.12 i henhold til reglene for lovfestet rett til barnehageplass.

Det er gjennomført tilsyn i alle kommunale og private barnehager i 2012. Tilsynene har ikke avdekket store mangler. Inntrykket er gjennomgående at barnehagene i bydelen holder høy standard.

I august 2012 åpnet bydelen Støperiet barnehage på Carl Berner med henholdsvis 15 nye avdelinger og 306 storbarnsplasser. Midlertidig drift i Hasle, Lille Tøyen og Sinsenparken barnehage videreføres. Det er ikke avklart hvilke prosjekter disse barnehagen skal være midlertidighet for.

I forbindelse med etablering av nye barnehageplasser har bydelen slitt med å rekruttere førskolelærere. For barnehageåret 2012/2013 er det innvilget 36 dispensasjoner fra førskolelærerkravet i de kommunale og 13 i de private barnehagene. Dette innebærer at 79 % av bydelens pedagogiske ledere har førskolelærerutdanning. (I 2011/12 var tilsvarende tall 64 i de kommunale – og 19 i de private barnehagene). Dette er en svært positiv utvikling, og bydelen vil også i 2013 jobbe aktivt med å rekruttere førskolelærere. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som jobber med strategier og tiltak for rekruttering av førskolelærere. Bydelens barnehager har pr i dag 9 ansatte som kvalifiserer seg til førskolelærere gjennom ABF-ordningen (arbeidsplassbasert førskolelærerutdanning). Disse studieplassene videreføres i 2013, men det vil ikke bli tatt inn nye studenter.

I 2012 ble det innført krav om språkprøve 3 ved fast ansettelse i Oslo kommunes barnehager. For å øke språknivået blant de ansatte i bydelens barnehager har Bydel Grünerløkka ved hjelp av BKA-basiskompetanse i arbeidslivet, kartlagt behovet for språkopplæring blant de ansatte og gjennomført kurs i samarbeid med Rosenhoff Voksenopplæring og Oslo Voksenopplæring Smedstua. Dette arbeidet videreføres i 2013.

Parallelt med massiv utbygging og etablering av nye barnehageplasser, satses det i økende grad på innhold og kvalitet i barnehage tilbudet. Kompetanseheving blant alle ansatte er en sentral del av arbeidet med kvalitetsutvikling. Det er nedsatt en gruppe som arbeider systematisk med kompetanseutviklende tiltak og opplæring i tråd med sentrale føringer og lokale behov. Det avholdes årlig felles fagdager for alle ansatte i barnehagene. Det har i løpet av året vært gjennomført kurs og opplæring på alle nivåer knyttet til barnehagenes kompetanseplan og overordnede tverrfaglige satsningsområder som tidlig intervensjon, samarbeid og myndiggjøring. Det er iverksatt systematisk veiledning av nyutdannede

førskolelærere, og gjennomført en kursrekke for pedagogiske ledere på dispensasjon. I tillegg jobbes det aktivt med veiledning og lokalt utviklingsarbeid i barnehagene.

Byråd for kultur og utdanning initierte i 2011 "Prosjekt Oslobarnehagen", et prosjekt som skal bidra til kvalitetsutvikling og styrking av barnehagen som læringsarena. Barnehagene jobber aktivt med implementering av de ulike delprosjektene etter hvert som de vedtas og iverksettes. Delprosjekt "samarbeid barnehage – skole", "Web-barnehageportal" og brukerundersøkelse er godt implementert i bydelens barnehager. Felles årsplan-mal innføres i de kommunale barnehagene januar 2013.

De siste årene har flerspråklig assistanse blitt prioritert ved tildeling av "Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder". Barnehagene som ved hjelp av midlene har kunnet ansette to-/flerspråklig assistent, viser til gode resultater. Barnehagene melder at de flerspråklige assistentene er viktige ressurser i arbeidet med flerspråklige barn som skal lære seg norsk i barnehagen.

Per 1. oktober 2012 var det 50 barn som utløste ressurser etter Opplæringsloven § 5- 7. Gjennomsnittsalderen har vært synkende. Synkende gjennomsnittsalder har ført til at tidsomfanget av vedtakene har økt. Det har vært avholdt månedlige drøftingsmøter hvor bydelens tjenester har kunnet drøftet førskolebarns behov for spesialpedagogisk hjelp. Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT) har deltatt på møtene.

Barnehagene har fått bistand til observasjon og kartlegging etter behov. Det har vært gitt veiledning i forlengelse av denne typen oppdrag. Det er en økende gruppe små barn med store og omfattende behov for sammensatt hjelp. Det er kjøpt 6 plasser i byomfattende spesialbarnehager i 2012.

Høsten 2012 ble avdeling Familietiltak opprettet. Avdelingen har i samarbeid med NAV sosial; Familieavdelingen, startet tilbudet FRAM (Familie, Ressurser, Arbeid, Møteplass). Tilbudet er et kurs for minoritetsspråklige mødre uten arbeid. Målet er økt integrering og deltagelse i det norske samfunnet, å utvikle norsk språk og styrke mødrene i foreldrerollen. Per 1.11.2012 er det 17 kvinner som går på FRAM.

I Språkstigen, et gratis korttidstilbud for barn 4-5 år fra Bydel Grünerløkka uten barnehageplass, er det så langt i 2012 gitt tilbud til 45 barn. 29 av disse er rekruttert videre til barnehage. Tilbudene FRAM og Språkstigen samarbeider om familier, og har samordnet innholdet slik at det er sammenheng mellom hva mødrene og barna lærer.

6.5 Utfordringer og aktivitetsplan barnehager

Bydelen står fortsatt overfor en sterk befolkningsøkning i aldersgruppen 0-5 år. Økningen i antall små barn i barnehagene påvirker, sammen med høy grad av mobilitet og turnover i barnegruppene, organiseringen av tilbudet. Videre er det en utfordring å tilrettelegge tilbudet innenfor gjeldende rammer etter hvert som antall barnehageplasser og antall barn med sammensatte behov øker.

Bydelens barnehager skal arbeide systematisk med barns språkutvikling for å sikre at flere barn kan norsk før de begynner på skolen. Det er en utfordring at mange minoritetsspråklige

barn går kort tid i barnehage, og derfor ikke får maksimalt utbytte av språkstimulering før skolestart. Midler som byrådet avsetter til språkpakke til barnehagene skal brukes til språkkartlegging, språktiltak og styrking av de ansattes kompetanse.

De ansattes kompetanse er avgjørende for kvaliteten på barnehagetilbudet. Bydelen vil videreføre arbeidet med å rekruttere førskolelærere og redusere andelen førskolelærere med dispensasjon. Byrådet har avsatt midler til videreføring av eksisterende plasser ved arbeidsplassbasert førskolelærerutdanning ABF, men det vil ikke avsettes midler til nye plasser, noe som vil skape utfordringer i rekrutteringen av førskolelærere.

Kultur er et viktig virkemiddel i barnehagene. For å styrke dette arbeidet ble det etablert et kulturbarnehageprosjekt i samarbeid med Høgskolen i Oslo og Akershus, Kunsthøgskolen i Oslo, Dramatikkens hus, Nordic Black Expression, Deichmanske bibliotek og andre aktuelle kulturinstitusjoner. Som en følge av reduserte rammer til barnehagene i 2013 vil det bli utfordringer knyttet til videreutvikling av dette prosjektet.

Det er en økende del av barnebefolkningen som har kompliserte og sammensatte behov fra tidlig alder. Disse barna har ofte behov for tilrettelegging av barnehagetilbudet og/eller spesialpedagogisk hjelp. Antall vedtak om spesialpedagogisk hjelp er økende i antall og omfang, og det er lite forutsigbart. Det er PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste) som utreder barna og angir støttebehov, og bydelen har i liten grad anledning til å fravike dette. Dette påvirker bydelens styringsmuligheter. Tjenesten må kontinuerlig tilpasse og omdisponere ressursene sine slik at vedtak om spesialpedagogisk hjelp blir gjennomført. Tjenesten må samtidig jobbe med at omdisponering av ressurser ikke går på bekostning av arbeidet med tilrettelegging av barnehagetilbudet.

Samarbeidet mellom Fagsenter for barn og unge, avd. Pedagogisk team og barnehagene er den viktigste faktoren for å få utført lovpålagte oppgaver. Barnehagenes kvaliteter er en viktig premiss for gjennomføringen av, og kvaliteten på, spesialpedagogisk hjelp.

Fagsenter for barn og unge, avdeling Familietiltak er nyopprettet og i etableringsfasen. Hovedutfordringen er å ha hyppig tverrfaglig kontakt med samarbeidspartner for å sikre rekruttering av barn til Språkstigen og mødre til FRAM, og for å utvikle tilbudene og nye tiltak til familier.

Rammene for barnehagene er betydelig redusert i 2013. Dette innebærer bl.a. større grad av vakanser der dette er mulig og stram styring når det gjelder vikarbruk.

Tiltak

- Tverrfaglig oppvekstshåndbok implementeres og brukes aktivt i alle barnehager
- Samarbeidsavtalene mellom den enkelte barnehage, barneverntjenesten og helsestasjonen i bydelen brukes aktivt
- Drøfting og rådgivning i bekymringssaker gjennom rådgivningsgruppa
- Praksis- og kvalifiseringsplasser for deltakere i kvalifiseringsprogrammet
- Rutinene for samarbeidet med barnehagene videreføres for å sikre at tilretteleggingsmidler bidrar til at barn med nedsatt funksjonsevne får kunnskaper og ferdigheter som bidrar til økt selvstendighet, trivsel og god utvikling
- Det gjennomføres månedlige drøftingsmøter i samarbeid med PPT hvor bydelens tjenester kan drøfte førskolebarns behov for spesialpedagogisk hjelp

- Obligatorisk innføring i ICDP for alle pedagogiske ledere og aktiv deltakelse i bydelens satsning på tverrfaglig sammensatte ICDP – grupper (foreldreveiledningsprogram)
- Felles årsplan for barnehagene i Oslo implementeres i alle barnehager
- Web – portal for barnehagene i Oslo brukes aktivt og bidrar til å gi god og oppdatert informasjon til brukerne
- Styrke barnehagens samarbeid med skolen gjennom oppfølging av Oslostandard for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole
- Arbeide systematisk med barns språkutvikling, utvikle gode språkmiljø og god oppfølging av barn som trenger språktiltak
- Styrke norskferdigheten til de ansatte i barnehagen, ved bruk av midler gjennom program for basiskunnskap i arbeidslivet (BKA). (Delvis finansiert av VOX-midler)
- Tilby opplæring og veiledning av ansatte med dispensasjon og nyutdannede førskolelærere
- Videreføre arbeidet med rekruttering og tiltak for å beholde førskolelærere i bydelen.
- Innføre ny metodikk som utvikler både verbal og nonverbal kommunikasjon fra tidlig alder (digitale verktøy, musikktilbud, ordgrupper)
- Barn 4- 5 år uten barnehageplass gis tilbud om å lære norsk før skolestart på Språkstigen
- FRAM- tilbudet styrker mødrene i foreldrerollen
- Tilby foreldre deltakelse i foreldreveiledningsprogram
- Koordinere ansvarsgrupper og bruke webbasert Individuelle plan for barn og unge med nedsatt funksjonsevne som har behov for langvarige og koordinerte tjenester
- Etablere Grünerløkka familiesenter i Mailundveien 23

6.6 Mål og nøkkeltall barnehager

Obligatoriske lokale måltall i bydelsbudsjettet

	Måltall 2011	Resultat 2011	Måltall 2012	Måltall 2013*
Andel barn 1-2 år med barnehageplass (dekningsgrad)	82 %	81,5%	85, 2%	84%
Andel barn 3-5 år med barnehageplass (dekningsgrad)	103,7 %	100%	104, 9%	104% ***
<u>Obligatoriske måltall Oslo kommune:</u> Foreldreundersøkelse: Foreldres generelle tilfredshet			5,2	5,2
<u>Obligatoriske lokale måltall:</u> Foreldreundersøkelse: Foreldres generelle tilfredshet	Ikke måltall	**	5,2	5,2

*) Måltall basert på befolkningsstatistikk pr 010112 i forhold til eksisterende og planlagte plasser i 2013

***) Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2011- avventet ny mal for Oslo-barnehagene.

***) pr. 01.10.12 var det 518 barn fra andre bydeler som benyttet barnehagetilbud i bydelen

Obligatoriske nøkkeltall funksjonsområde 2A

Nøkkeltall for: Funksjonsområde 2A – Barnehager	Resultat Oslo 2009	Resultat Oslo 2010	Resultat Oslo 2011	Bydelen 2009	Bydelen 2010	Bydelen 2011	Kildegrunnlag
Barn 1-2 år med barnehageplass i bydelen*	12 562	13 277	13 527	955	1 087	1 123	Kostra nivå 3
Barn 3-5 år med barnehageplass i bydelen*	20 385	21 107	21 697	1 196	1 317	1 394	Kostra nivå 3
Andel barn 1-2 år med barnehageplass*	71,7 %	73,6 %	74,1 %	71,5 %	77,4 %	80,2 %	Kostra nivå 2
Andel barn 3-5 år med barnehageplass*	92,8 %	93,5 %	93,1 %	90,8 %	93,7 %	96,3 %	Kostra nivå 2
Andel barn 1-5 år med barnehageplass*	83,4 %	84,7 %	84,8 %	81,1 %	85,5 %	88,4 %	Kostra nivå 2
Andel ansatte i kommunale barnehager med dispensasjon fra kravet om førskolelærerutdanning	27,1 %	27,3 %	27,4 %	30,6 %	27,6 %	26,7 %	Kostra nivå 3
Andel styreere og pedagogiske ledere i kommunale barnehager med dispensasjon fra kravet om førskolelærerutdanning som har annen pedagogisk utdanning	25,3 %	51,9 %	54,4 %	20,8 %	48,2 %	49,1 %	Kostra nivå 3
Andel barn fra språklige og kulturelle minoriteter som går i barnehage, i forhold til invandrerbarn 1-5 år	66,5 %	68,8 %	69,1 %	64,1 %	63,7 %	60,9 %	Kostra nivå 2
Antall timer direkte hjelp til førskolebarn etter opplæringsloven § 5-7 pr uke	10 250	11 121	10 296	285	522	830	Bydelsstatistikken
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr. barn i kommunal barnehage**	136 017	149 965	161 621	127 050	141 299	145 020	Kostra nivå 2

*Inkluderer også barn fra andre bydeler og kommuner med plass i bydelens barnehager

6.7 Merknader til driftsbudsjettet barnehager

- Rodeløkka barnehageenhet avdeling kveldsåpent avvikles fra 01.01.2013. Det inndras 1,40 årsverk.
- Hasle og Hovin barnehage slås sammen til Hasle barnehageenhet med virkning fra 01.01.2013.
- Hallenparken barnehageenhet og Barnas Hus barnehageenhet slås sammen til Hallenparken barnehageenhet med virkning fra 01.01.2013.
- Det inndras 2,7 årsverk i forbindelse med ovennevnte sammenslåinger.
- Kutt i tilbudet til Pedagogisk team, kun basisoppgaver videreføres.
- Det blir ikke avsatt noen ekstra driftsmidler til barnehagene.
- Kultursatsingen på Støperiet driftes innefor ordinære rammer.
- Det er foretatt et lønnskrap på 2,5% som en følge av reduserte rammer for alle barnehager.
- Oppholdsbetaling er beregnet ut fra gjennomsnittlig betaling i den enkelte barnehage pr. november 2012 *10,9 måneders oppholdsbetaling for alle barnehageplassene.
- Det er ikke avsatt sentrale midler til dekking av inventar og utstyr som går i stykker.

7 Funksjonsområde 2B Oppvekst

7.1 Vedtakstabeller funksjonsområde 2B

Oppvekst	Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift			
10 Lønn og sosiale utgifter	77 623	78 569	83 815
11 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen produksjon	46 123	53 791	58 743
13 Kjøp varer og tjenester som erstatter kom. tjenesteprod.	21 692	21 692	20 095
14 Overføringsutgifter	13 038	13 538	9 268
15 Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter	158 476	167 590	171 921
16 Salgsinntekter	-773	-987	-1 573
17 Refusjoner	-4 982	-5 732	-6 643
18 Overføringsinntekter	-925	-125	-925
19 Finansinntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-6 680	-6 844	-9 141
Netto driftsbudsjett	151 796	160 746	162 780

Funksjonsområde 2B fordelt på avdelinger

Avdeling administrasjon, funksjonsområde 2B

Kontogruppe	Sum
10 Lønn og sosiale utgifter	173 000
11 Kjøp varer/tj som inngår i kommunal tjenesteprod.	619 000
Sum utgifter	792 000
16 Salgsinntekter	-800 000
Sum inntekter	-800 000
Netto utgifter	-8 000

Avdeling Oppvekst, funksjonsområde 2B

Kontogruppe	Sum
10 Lønn og sosiale utgifter	83 339 762
11 Kjøp varer/tj som inngår i kommunal tjenesteprod.	58 124 250
13 Kjøp varer/tj. som erstatter kommunal tjenesteprod	20 094 699
14 Overføringer	9 268 000
Sum utgifter	170 826 711
16 Salgsinntekter	-773 000
17 Overføringer med krav til motytelse	-6 643 000
18 Overføringer uten krav til motytelse	-925 000
Sum inntekter	-8 341 000
Netto utgifter	162 485 711

Tabeller per kostrafunksjon funksjonsområde 2B	Sum
<i>Funksjon 231 Aktivitetstilbud barn og unge</i>	
Sum driftsutgifter	19 140 719
Sum driftsinntekter	-1 968 000
Netto driftsutgifter	17 172 719
<i>Funksjon 232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste</i>	
Sum driftsutgifter	28 429 871
Sum driftsinntekter	-3 165 000
Netto driftsutgifter	25 264 871
<i>Funksjon 244 Barneverntjeneste</i>	
Sum driftsutgifter	39 724 940
Sum driftsinntekter	-2 358 000
Netto driftsutgifter	37 366 940
<i>Funksjon 251 Barneverntiltak i familien</i>	
Sum driftsutgifter	7 583 646
Sum driftsinntekter	-150 000
Netto driftsutgifter	7 433 646
<i>Funksjon 252 Barneverntiltak utenfor familien</i>	
Sum driftsutgifter	77 042 167
Sum driftsinntekter	-1 500 000
Netto driftsutgifter	75 542 167
<i>Sum funksjonsområde 2B</i>	162 780 343

7.2 Ansvarsområde oppvekst

Funksjonsområde inneholder:

- Koordinerende enhet
- Rådgivningsgruppe for barn og unge som vi bekymrer oss for
- Fagsenter for barn og unge, avdeling Helsestasjoner (Helsestasjoner 0-5 år, Svangerskapsomsorg, Skole- og ungdomshelsetjenesten)
- Fagsenter for barn og unge, avdeling Ergo- og fysioterapi
- Barnevernsenter
- Døgnkontakten
- 1 fritidsklubb (Dragen)
- X-Ray ungdomskulturhus
- Sommerklubber
- Sinsen kulturhus med kulturstasjon for barn og unge
- Gateteam
- SaLTo

Barnevernsarbeidet i bydelen er regulert av lov om barneverntjenester. Kommunen har ansvar for å gi råd og veiledning, treffe vedtak i henhold til loven, eventuelt innstille til vedtak,

forberede saker for behandling i fylkesnemnda og iverksette og følge opp tiltak. Fylkesnemnda i Oslo og Akershus for sosiale saker fatter tvangsvedtak. I hver kommune skal det være en administrasjon med en leder som har ansvar for oppgaver etter loven.

Bydelsbarnevernet skal bestille institusjonsplasser og fosterhjems plasser av Barne- og familieetaten. Etatens mottaks- og konsultasjonsavdeling har ansvar for å yte bydelsbarnevernet råd og veiledning før eventuell plassering i institusjon foretas. Etaten bistår også Kommuneadvokaten, på bydelens vegne, i barnevernssaker som bringes inn for domstolene.

Det helsefremmende og forebyggende arbeidet for barn og unge 0-20 år i henhold til kommunehelsetjenesteloven ivaretas av kvalifisert helsepersonell.

Helsetjenestene omfatter alle barn og unge i alderen 0-20 år, foreldre og andre omsorgspersoner, samt vordende foreldre. Formålet er å fremme fysisk og psykisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold og å forebygge sykdommer og skader. Kommunen har et særlig ansvar overfor mennesker med spesielle behov grunnet kronisk sykdom, funksjonshemming og utsatte grupper. Tilbudet omfatter helseundersøkelser, veiledning og rådgivning, nettverksskapende arbeid, undervisning og helseopplysning.

Barnepark er et korttids utendørs leke- og aktivitetstilbud for barn og har egne vedtekter.

Tidlig innsats, egenmestring, møteplasser og samarbeid er innsatsområder i bydelens strategiske plan for perioden 2012 -2015.

7.3 Innsatsområder oppvekst

Tidlig innsats

Tidlig innsats er viktig. Jo tidligere bydelens tjenester fanger opp bekymringer, desto større mulighet er det for å lykkes i arbeidet med å gi barna, ungdommene og deres familier den støtten og hjelpen de trenger.

All erfaring tilsier at det lønner seg å sette i gang tiltak tidlig der det er bekymring. Kultur- og fritidstilbudene og helsestasjonstjenestene er viktige arenaer for å fange opp bekymringer. Gjennom disse tilbudene er det mulig å involvere de tjenestene som er nødvendig for å etablere gode, koordinerte tiltak for de som trenger det.

Å være tjenestemottaker kan virke passiviserende. Tidlig og god hjelp som bidrar til mestring av eget liv, øker livskvaliteten og reduserer behovet for mer inngripende tiltak senere i livet. Måltrettet tiltak med sikte på egenmestring har generelt større mulighet for å lykkes jo tidligere de settes inn. Tidlig innsats forhindrer utvikling av uheldige livsmønstre. Dette gjelder spesielt ungdom i etableringsfasen til selvstendig liv.

Egenmestring

Bydelens grunnholdning er at innsatsen skal bidra til selvhjelpenhet. Barn, unge og deres familier skal få hjelp til å klare seg selv og mestre sin egen livssituasjon. Bydelens tjenestetilbud er innrettet mot et selvstendig liv, aktiv og meningsfull tilværelse og hjelp til selvhjelp. Tjenestene skal i størst mulig grad utføres i samråd og dialog med bruker.

Hensikten med alt vi gjør, skal være å bidra til at flest mulig mestrer eget liv. Tjenestene skal hjelpe barn, unge og deres familier som er i en vanskelig livssituasjon, og utføres på en slik måte at det fremmer selvstendighet. Tilbudene er i seg selv ikke en garanti for dette. Brukt på tilfeldig eller lite gjennomtenkt måte kan tjenestene bidra til uønskede klientforhold.

Møteplasser

Sosialt fellesskap og aktiviteter er nødvendig for et godt liv. For å kunne gi riktig og god hjelp tidlig, blir møteplasser viktig. Dette innebærer et vidt spekter av møteplasser både fagområdene imellom, møter mellom brukere og tjenestene og møteplasser for barn, unge og deres familier. Kultur- og fritidstilbudene er en viktig arena for bydelens barn og unge. I møte med trygge voksne og jevnaldrende får de en trygg og god start på livet.

Bydelen skal ha steder som legger til rette for aktiviteter og deltakelse uavhengig av kulturell bakgrunn og funksjonsevne.

Ansatte skal ha møteplasser der de treffer ansatte fra andre tjenester – for i samarbeid å finne gode løsninger for brukerne.

Samarbeid

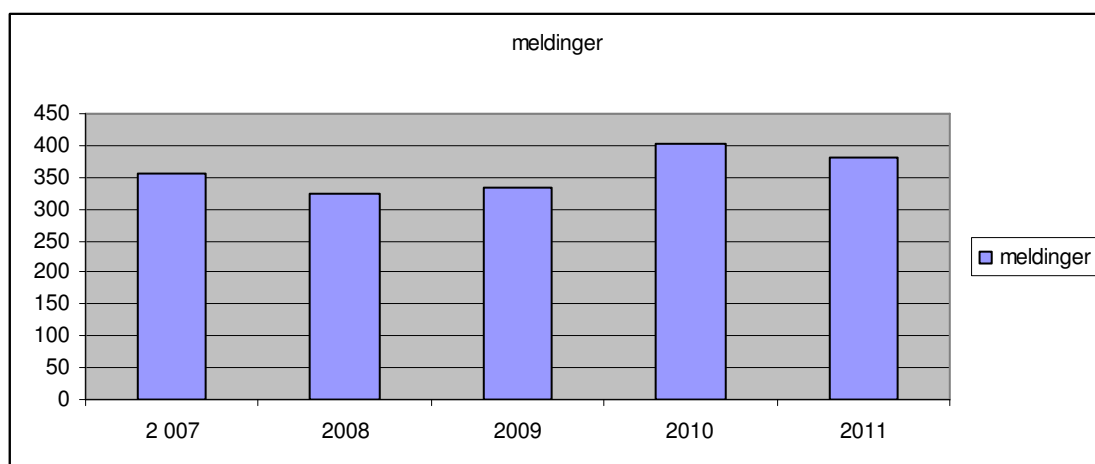
Bydelen har etablert en rekke samarbeidsrutiner og tverrfaglige møteplasser på ulike nivåer. Dette er fundamentet for å etablere tilbud som sikrer gode og koordinerte tjenester til barna. Det er utarbeidet ei håndbok i tverrfaglig samarbeid som beskriver samarbeidsprosedyrer og forventning til de ansatte når det gjelder det å tenke og handle tverrfaglig.

Behovene til brukerne kan ofte være sammensatte og komplekse. For å møte disse behovene på en helhetlig måte, må de ulike tjenestene samarbeide for å finne de rette tiltakene og de gode løsningene. Tiltak og tilbud til brukerne skal preges av felles tenkning og felles innsats. Gjennom samarbeid utvikles koordinerte tiltakskjeder.

7.4 Barnevern

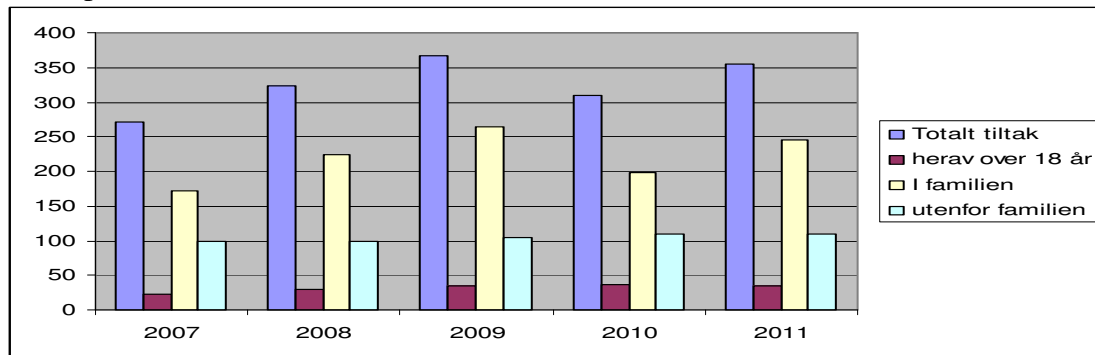
7.4.1 Situasjonsbeskrivelse barnevern

Mottatte meldinger:

Pr 31.10.2012 hadde tjenesten mottatt 341 meldinger. Per 15.11.2011 hadde tjenesten mottatt 342 meldinger.

Tiltak pr. 31.12:

Pr. 31.10.2012 hadde tjenesten totalt 291 i tiltak (herav 35 over 18 år): 184 i familien og 107 utenfor familien.

Barneverntjenesten utøver råd og veiledning innenfor barneverntjenestens saksområde til beboere og andre deler av tjenesteapparatet i bydelen. Disse oppgavene fanges ikke opp av rapporterings-/statistikksystemer.

Fra høsten 2008 har barneverntjenesten i bydelen vært organisert etter generalistmodellen. Dette innebærer at det innenfor hvert av fagteamene arbeides både med undersøkelser og hjelpetiltak. Et team arbeider med barn og familier i alderen 0-12 år og et team arbeider med barn/ungdom/familien i alderen 13-23 år. Oppgaver tilknyttet tilsyn og fosterhjem er organisert i et eget fosterhjems-/omsorgsteam.

Et nytt fagteam ble etablert våren 2011. Teamet er i løpet av 2012 blitt utvidet med en barnevernkonulentstilling, og består nå av en nettverkskonulent og fire barnevernkonulenter som jobber med familieveiledning og miljørettede tiltak innad i familiene. Disse stillingene fungerer som ressurser for de øvrige fagteamene ved barneverntjenesten. I tillegg er mottaket ved barneverntjenesten en del av teamet. Mottaket består av 2,5 stillinger hvorav den ene i tillegg til mottaksarbeid, jobber med ettervern og tilrettelegging av dette i samarbeid med saksbehandlere i de andre fagteamene.

Det ble i 2011 besluttet å ta i bruk oppstartsmøter som metode i undersøkelsesfasen i barneverntjenesten. Den overordnede målsetting for bruk av oppstartsmøter er følgende:

- økt grad av brukermedvirkning
- mobilisering av det sosiale nettverket
- ressursmobilisering (støtte og problemløsning)
- større åpenhet og rom for å snakke sammen om viktige ting som angår alle involverte

I samarbeid med mottaket gjennomgår nettverkskonulenten alle innkomne meldinger med tanke på mulighet for bruk av oppstartsmøte som metode i undersøkelsesfasen.

Erfaringen fra 2011 og 2012 har i stor grad vært meget positiv og oppleves som arbeidsbesparende og effektiv. Brukerne selv melder tilbake at metoden oppleves som svært ivaretaende på en god og respektfull måte. Fra oppstart i 2011 og frem til juni 2012 ble det gjennomført 27 oppstartsmøter.

De tre familieveilederne har i perioden fra februar 2011 og frem til november 2012 jobbet med i alt 78 familier. Det er god gjennomstrømning på tiltakene og pr november 2012 jobbes det i snitt med 11 familier pr. familieveileder. Barneverntjenestens erfaring er meget positive.

Når barneverntjenesten selv rår over disse ressursene gir dette tjenesten et bredt og godt grunnlag for et helhetlig blikk på familien.

Bydelens deltagelse i satsningen på prosjektet ”Unge Gjengangere” og politiets økte fokus på denne gruppen ungdommer medførte avdekking av grov kriminalitet som igjen førte til flere plasseringer på institusjon (tvang og frivillig) i 2008. Bydelen har opprettholdt det tette samarbeidet med politiet de siste fire årene, noe som har medført en markant nedgang i institusjonsplasseringer i denne kategorien.

Etableringen av eget bokollektiv (Liljeveien) for ungdom, har vært vellykket. Etableringen av bokollektivet har ført til nedgang i bruk av institusjoner som plasseringsalternativ. Fra etableringen av bokollektivet i Liljeveien og frem til oktober 2012, har barneverntjenesten hatt en gjennomstrømmning på 10 ungdommer. Bokollektivet fungerer som en god overgang fra en skjernet institusjonstilværelse og til egen bolig.

Barneverntjenesten har et tett og godt samarbeid med bydelens Gateteam. Barneverntjenestens ungdomsteam og Gateteamet møtes fast hver 14 dag til drøfting av felles utfordringer.

Det har ikke vært registrert saker som omhandler tvangsekteskap eller trusler om tvangsekteskap i bydelens barneverntjeneste siden 2008. I 2011 og i 2012 har ikke barneverntjenesten fått noen meldinger som omhandlet kjønnslemlestelse.

Barneverntjenesten har, på bakgrunn av tidligere inngåtte samarbeidsavtaler og kontaktmøter med bydelens barnehager, skoler, aktivitetsskoler, Fagsenter for barn og unge – herunder pedagogisk team, helsestasjonene og ergo-, fysioterapitjenesten, etablert gode samarbeidsarenaer for felles satsning på bydelens barn og unge.

Barneverntjenesten etablerte i 2010 samarbeidsrutiner med bydelens NAV, et samarbeid med total fokus på hele tiltakskjeden rundt en familie eller en ungdom. Dette samarbeidet har medført tett dialog opp mot enkeltsaker som sikrer brukerne bedre tjenester.

7.4.2 Utfordringer og aktivitetsplan barnevern

Tidlig innsats, samarbeid og forebyggende tiltak blir viktig i 2013. Lokale tiltak skal etableres og videreutvikles og være et reelt alternativ til eksisterende tiltak tjenesten i dag kjøper. Som et resultat av dette kan ungdommer i institusjon, der det er mulig, overføres til ettervern/familiehjem eller lokal- og nærmiljøbaserte tiltak.

Bydelens samlede ressurser og tjenester rettet mot barn/unge og deres familier må utnyttes for å kunne gi best mulig kvalitativ hjelp til barn i eget lokalmiljø. I dette ligger det også bidrag til samlede og sømløse tiltakskjeder for vanskeligstilte familier slik at de kan mestre foreldrerollen.

Barnevernet vil bidra til å styrke skolen, helsestasjonen, barnehagen, sosialtjenesten og andre offentlige instanser til å møte barn som utfordrer på en konstruktiv måte. Barnevernet kan ha en koordinerende rolle og bidra til å skape en felles forståelse for hva som er rett hjelp til rett tid.

Barneverntjenesten har et nært samarbeid med NAV /Oslo piloten. I 2012 fikk barneverntjenesten to nye saker i kjølevannet av Oslo piloten.

Det er store utfordringer knyttet til oppholdstid i beredskapshjem og andre midlertidige plasseringsalternativer i påvente av å finne varige fosterhjem. Av de barna barneverntjenesten akuttplasserte i 2010 er tre barn fremdeles i institusjonslignende tiltak grunnet mangel på fremskaffelse av fosterhjem. For 2011 gjelder dette 5 barn. Alle disse barna er under 12 år. Det er en stor økonomisk utfordring for bydelen, og en svær belastning for de barna det gjelder. Disse barn er under omsorg av Oslo kommune og pr. november 2012 arbeides det stadig med å finne fosterhjem/omsorgsbaser tilknyttet institusjon til disse barna.

Det er en økning i meldinger om bekymring for omsorgssituasjonen til de minste barna både på landsbasis og i Bydel Grünerløkka. Pr. oktober 2012 har barneverntjenesten mottatt 232 meldinger på barn i aldersgruppen 0-12 år, mot 217 på samme tid i 2011. Dette er krevende saker og det utfordrer til bredt samarbeid med andre tjenester. Mange av disse meldingene omhandler mistanke om vold i nære relasjoner.

Økning i antall meldinger til barneverntjenesten er en stadig utfordring opp mot budsjettet. Barneverntjenesten mottok 25 meldinger i oktober 2011, i oktober 2012 mottok barneverntjenesten 50 meldinger. Dette dreier seg i all hovedsak også om små barn i alderen 0-12 år, hvor hovedvekten av bekymringer er knyttet til vold i nære relasjoner.

En lovendring i 2009 om styrking av ettervernsarbeidet, har gitt en gradvis økning i antall tiltak for ungdom over 18 år.

Det er vanskelig å forutsi fremtidig omfang av alvorlig omsorgssvikt og atferdsproblematikk og derav mulige behov for institusjonsopphold. Det samme gjelder nyfødte spedbarn i omsorgssviktsrelasjoner og derav behov for institusjonsbehandling like etter fødsel og ved plasseringer (varighet m.m.) ved familiesentra/mødre hjem. Det er også usikkerhet rundt omfanget av saker med trussel om tvangsgifte/æresrelatert vold, saker med vold i nære relasjoner og omfanget av saker hvor barn er offer for kjønnslemlestelse og menneskehandel.

Det stiller store krav til styring og prioriteringer både når det gjelder innsats og omfang i tjenesten i 2013. Det er et meget stramt budsjett som er basert på at antall klienter holder seg forholdsvis stabil. Nøkkelen til budsjettballanse er gode lokale tiltakskjeder som virker etter intensjonen. Bokollektivet i Liljeveien må driftes i tett samarbeid mellom saksbehandlere, Gateteam og medboere slik at ungdommene finner seg til rette og takler overgangen fra institusjon til et mer selvstendig liv. Familieveilederne må være operative og målrettet i sitt arbeid, og de andre lokale tiltakene må sikres nødvendige rammebetingelser for å lykkes. Det er også en forutsetning for 2013 at det er tilstrekkelig tilførsel av gode fosterhjem til barn og unge.

Tiltak:

- Videreutvikle og forbedre egne rutiner for bruk av oppstartsmøter og nettverksmøter som metode
- Styrke mottak og ressursteamet i deres endringsarbeid i form av ytterligere og utvidet bruk av familieveiledning/strykning av familier
- Videreutvikle iverksatte lokal – og nærmiljøbaserte tiltak; bo og oppfølgingstiltak for ungdom gjennom bofellesskapet i Liljeveien og hybeltiltak i Døgnkontakten

- Videreføre BAUT som forpliktende samarbeid mellom barnevernet og bydelens fritidsvirksomheter og utvide målgruppen til i større grad å omfatte ungdom i risikozonen for å utvikle rus- og voldsproblematikk
- Videreutvikle tiltak gjennom BAUT til de minste barna i form av avlastning mm.
- Videreutvikle de gode samarbeidsrutiner med Gateteamet for å fange opp barn og unge i risikozonen
- Samarbeide med ungdomstiltak i bydelen for opprettelse og utvikling av en miljøarbeiderbase
- Delta aktivt i SaLTo-arbeidet og tiltaket Unge Gjengangere
- Videre deltakelse i, og implementering av, to kompetanseutviklingsprogrammer, Kvellos utredningsmodell og Barnesamtalen.
- Deltakelse i
 - ledelsesutviklingsprogram for sikring av bedre risikostyring og kompetanseheving av barneverntjenestens lederteam
 - landsomfattende kompetanseprogram for iverksetting og evaluering av barneverntjenestens tiltaksarbeid i regi av KS, 2012-2013.
 - forskningssirkel i regi av høgskolen i Oslo, med fokus på brukermedvirkning og barnets stemme.
- Videreutvikle et tettere samarbeid med bydelens barnehager i tråd med nye sentrale samarbeidsavtaler utarbeidet mellom bydeler og byrådsavdelingen.
- Tettere samarbeid med helsestasjonen, med tanke på de minste barna.
- Opprettelse av SMIL grupper (styrket mestring i livet) i samarbeid med FSBU, for barn av psykisk syke og rusmiddelavhengige foreldre.
- Videreutvikle samarbeid med skolene
- Utvikle gode hjelpetiltak som har fokus på at barnevernsbarna lykkes på skolen.
- Fokuserer på barn med foreldre med psykiske lidelser og rusmiddelmissbruk i tett samarbeid med NAV - sosial
- Aktivt deltakelse i bydelens satsning på tverrfaglig sammensatt gruppe av ICDP (foreldreveiledningsprogram)
- Flytting og etablering i nye lokaler høsten 2013

7.4.3 Måltall barnevern

Måltall funksjonsområde 2B

	Måltall 2011	Resultat 2011	Måltall 2012	Måltall 2013
Andel avsluttede undersøkelser innen 3 måneder	100%	89,2%	100%	100%
Antall gjennomførte tilsynsbesøk per fosterbarn under 18 år hvor Oslo har plasseringsansvaret	4	2,97	4	4
Antall gjennomførte tilsynsbesøk per fosterbarn under 18 år hvor Oslo har tilsynsansvaret	4	3,71	4	4
Antall gjennomførte oppfølgingsbesøk per fosterbarn	4	3,77	4	4
Antall barn i hjelpetiltak med gyldig tiltaksplan per. 31.12	100%	100%	100%	100%

7.4.4 Merknader til driftsbudsjettet barnevern:

- De lokale tiltakene i kultur og fritidsseksjonen styrkes og videreutvikles for å redusere kjøp av eksterne tiltak
- Bokollektivet i Liljeveien styrkes for å kunne ta ungdom ut fra institusjon som en overgangsløsning over i andre botilbud
- To stillinger omgjøres til familieveiledere for å øke innsatsen i familiene og forebygge tyngre plasseringer og omsorgsovertakelser
- Fosterhjemsforsterkninger vurderes redusert der dette er mulig
- Barn i institusjon og beredskapshjem overføres til fosterhjem

I budsjettpremissene er følgende lagt til grunn:

Antall barn med tiltak i familien i løpet av budsjettåret:	386
Antall barn med tiltak utenfor familien i løpet av budsjettåret:	152
Brutto årlige driftsutgifter pr barn i opprinnelig familie:	kr 19.258,-
Brutto årlige driftsutgifter pr barn utenfor opprinnelig familie:	kr 496.988,-
Antall oppholdsdøgn i institusjon i løpet av året:	9.000
Gjennomsnittlig pris per oppholdsdøgn:	5.744,-

7.5 Fritidstilbud

7.5.1 Situasjonsbeskrivelse fritidstilbud

Bydelen har følgende kommunale fritidstilbud:

Virksomhet	Aktivitet	Besøk/brukere
Dragen Juniorklubb ”Slurpen”	Aktiviteter 5-6 dager i uken Alder 8-14 år (muligheter for ungdom i annen alder)	360-400 besøk pr. uke
Store-storefri Samarbeid med Lakkegata skole	Tilbud til 5. trinn tidlig innsats for å skape gode relasjoner og godt samhold 7. trinn (samme tilbud)	35-40 elever 30-35 elever
Leksehjelp alle klassetrinn Dragen	Mandag til torsdag	30-40 barn
Svømmekurs 1 og 2 Dragen	Basis opplæring /trygghet i vann utvikle svømmeferdigheter	12-15 barn
Teatergruppe, samarbeid mellom Dragen og GT. Lokalisert på Deichmanske Bibliotek	“Fra tekst til scene”, teaterprosjekt med særlig fokus på språk og deltagelse. Gruppen består av barn som bl.a. fra mottaksklasse (8 ulike nasjonaliteter er representert)	12-15 barn. Etablert høsten 2012
Familieprosjektet NAV		3 familier
Sinsen kulturstasjon (Sinsen kulturhus)	Drives i samarbeid med Oslo kommunale musikk- og kulturskole	25 band/170 elever
Schous Plass (Sinsen kulturhus/ Gateteam)	Åpen møteplass 4 dager i uken 16.00-1900 Drives i samarbeid med Deichmanske bibliotek og KOM Finansieres 2013 via BLD midler	Etablert i oktober 2012
Sinsen ungdomsklubb (Sinsen kulturhus)	Ungdomstilbud, en kveld pr. uke (klubbkvelder, konserter og arrangementer, dans) Dj og studio grupper)	70 besøk pr. uke (ca. 800 brukere i 2012)
Sinsen juniorklubb	1 kveld pr. uke	50 besøk pr. uke (100 brukere)
Aktivitetsklubben (Sinsen kulturhus)	Svømmekurs, dansekurs, klatring, fotball, spill og lek. Mandag-torsdag kl.13.30-17.00 Alder: 4-7 trinn	200 besøk pr. uke

Kelasame-Vi leker! (Sinsen kulturhus)	Fritidstiltak for Rom barn Alder 4-7 trinn. Etablert høst 2012 Finansieres 2012 via BLD straksmidler	25 pr. uke
Frydenberg Miljøteam (Sinsen kulturhus/ Gateteam)	Oppsøkende, helse og aktivitets skapende tiltak	250-400
Lørdagskveldtilbud (Sinsen kulturhus)	Alder 13-18 20 kvelder pr. år (Støttet med sentrale midler)	60-70 faste brukere
Idrett og utfordring (Sinsen kulturhus)	3 grupper i uken med base på Sinsen Kulturhus og Frydenberg ungdomsskole. Samarbeid med Oslo idretskrets	60-70 deltakere
X-Ray ungdomskulturhus	Selvdrevet ungdomshus hvor bydelen har driftsansvar for bygg og koordinering gjennom en styrer samt konsulent med fagkompetanse innenfor multimedia, musikk, dans etc. mEATing Point (Samlingspunkt, leksehjelp), kafè. Huset er Døgnåpent 7 dager i uka	700-950 besøk i uken
Inkluderingsdans	Danseaktivitet for ungdommer med nedsatt funksjonsevne.	10-12
Barneklasser i Bollywood og Hip Hip Dans	Tilbud til barn mellom 5 – 12 år.	45-55
Sommerklubb/kafé	Sommerklubb for elever i barneskolen på Dragen og Sinsen kulturhus. Intensiv sjøleirskole i Stavern og på Husebergøya i indre oslofjord. Sommeråpen kafè, tur til Kinsbakken, danseworkshops, hundeworkshop samt utflukter.	400 brukere 150 brukere 520 brukere
BAUT / Individuell oppfølging	Ungdommer med sammensatte problemer (eks. psykiatri)	25 aktive saker
Gateteam	Oppsøkende tjeneste, med særskilt fokus på tett samarbeid med barnevernet sitt ungdomsteam, fritidssektor og relevante skoler. Oppfølgingsansvar for bokollektiv for ungdom, samt oppsøkende arbeid.	Noe nedgang ift antall kontakter fra i fjor. 20 ungdom med tett oppfølging, 40 med moderat individuell oppfølging.

Kollektivet i Liljeveien	Bokollektiv for 4 ungdommer fra barnevernet og 2 voksne -husmøter, individuell oppfølging, samarbeid Gateteam og Barnevern	4
Døgntkontakten	Hybel-, og oppfølgingstilbud for ungdom	7 hybler

Bydelen har 4 barneskoler, Hasle, Sinsen, Lakkegata, Grünerløkka og en ungdomsskole, Frydenberg. Bydelen har 3 videregående skoler, Foss, Elvebakken og Sofienberg tekniske fagskole med elever fra hele Oslo. Bydelen har et forpliktende samarbeid med Oppfølgingstjenesten for de elever som faller ut av, eller har problemer med, fullføring av videregående opplæring.

I tillegg til skolenes økte innsats for å hjelpe elever til best mulig resultat, viser det seg nødvendig å supplere på forskjellig måter med ferdighetsutvikling for bydelens barn og unge.

X-Ray startet i 2011 prosjektet "Inkluderingsdans" som er et tilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Tilbudet ble i 2012 utvidet med dans for viderekommende.

X-Ray har opprettholdt sitt høye og gode aktivitetsnivå. Flere grupper har deltatt i arrangementer både innenlands og utenlands og oppnådd gode resultater i konkurranser.

X-Ray har i 3 år samarbeidet med NAV i forhold til kvalifisering av ungdom. En rekke ungdommer har fått praksisplass ved X-Ray. X-Ray har også samarbeidet med NAV om pøbelprosjektet.

X-Ray har i år satset på søndagsarrangementer som er blitt planlagt og gjennomført av ungdommene ved huset. Det årlige husstyreseminar ble arrangert i februar ved Hadeland turisthotell. Dette er et lederutviklingsseminar for ungdommene i husstyret.

Sinsen kulturhus har opprettholdt et høyt aktivitetsnivå ved å videreføre bruk av alternativ arbeidskraft som ungdom i arbeidspraksis/skolepraksis og unge som soner samfunnsstraff.

Kulturhuset har videreført "Aktivitetsklubben" for barn mellom 9 og 13 år mandag til torsdag fra kl. 13.30 til 17.00. Aktivitetsklubben har ca 200 besøk hver uke og tilbyr hobbyaktiviteter, dans, konkurranser, spillkvelder m.m. Kulturhuset tilbyr også en rekke gruppeaktiviteter på ukedager, blant annet bandøving, "Idrett & Utfordring"-grupper med, klatring, kampsport, fotball og svømmekurs

Ungdomsklubben har et stabilt besøkstall på i overkant av 100 ungdommer hver fredag.

"Schous Plass" ble etablert høsten 2012 i samarbeid med Deichmanske bibliotek, Gateteamet og Avdeling for kvalifisering og miljø (KOM). Lokalene ble brukt som alternativ ungdomsklubb høsten 2012 i forbindelse med installering av ventilasjonsanlegg på Sinsen kulturhus.

Sinsen kulturhus arrangerte Ungdommens kulturmonstring for 12. år på rad i 2012. Arrangementet ble i år for første gang avholdt på Riksscenen på Schous plass med god oppslutning fra publikum.

I forbindelse med oppstarten av Frydenberg ungdomsskole i permanente lokaler, ble miljøteamet på skolen videreført. Teamet består av ansatte fra Sinsen kulturhus, Gateteamet, skolehelsetjenesten og skolens rådgivertjeneste. Ansatte fra kulturhuset arbeider på skolen fem dager i uken med forebyggende miljøarbeid, oppfølging av enkeltelever og gruppeaktiviteter. Miljøteamet samarbeider tett med LOS-prosjektet som skal forebygge skolefravall, samt barnevernet, bydelspolitiet og SaLTo (Sammen lager vi et trygt Oslo). Frydenberg skole er en viktig arena for å nå kulturhusets målgruppe. Miljøteamet har eget kontor i skolens administrasjon og er godt integrert i skolens drift.

Sinsen kulturhus, Gateteamet og X-Ray har jobbet aktivt med elever i 9. klasse ved Frydenberg Ungdomsskole i vår. Klassen hadde problemer med rasime og trakassering, og X-Ray bidro til å utvikle et teaterstykke sammen med elevene med tema; samarbeid, respekt og forståelse. Prosjektet ble en suksess og resulterte i teaterstykket Romeo WTF (Romeo -When Thee Fall). Sinsen kulturhus, X-Ray, politiet, helsestasjon, Skeiv Verden og Skeiv Ungdom har arrangert workshop for ungdommer i 8 – 10 trinn ved Frydenberg ungdomsskole for å opplyse, og synliggjøre holdninger og tematikk rundt homofile, lesbiske og transpersoner.

Sinsen kulturhus har samarbeidet tett med KOM om etablering av kantinen i det nye skolebygget, og med skolen for å ta i bruk biblioteket som en sosial møteplass i- og etter skoletid.

Bydelens innsats på skolen har bidratt til et bedre skolemiljø og prestasjonene til elevene på de nasjonale prøvene har vist fremgang. Elevundersøkelsen gir gode resultater. Elevene trives godt og opplever lite mobbing. Det tette samarbeidet mellom skolen og bydelens tjenester er en av årsakene til dette.

Det ble høsten 2012 etablert et fritidstiltak på Sinsen kulturhus for rombarn med støtte fra BLD. Tiltaket har fått navnet; "Kelasame-Vi leker"! Dette tiltaket har en stabil brukergruppe på 20-25 barn i alderen 9-15 år. Prosjektet søkes videreført i 2013. Det har også vært arrangert lørdagsaktiviteter for unge voksne Rom.

Prosjektene "Ungdomsjobben" og "Helgetur" til Sinsen kulturhus fikk ikke støtte til videre drift fra BLD i 2012 og måtte derfor avvikles høsten 2012.

Sinsen kulturhus har investert i nytt alarm og låsesystem som gjør huset tilgjengelig for brukere utenfor ordinær åpningstid. Dette ble tidligere ivarettatt av sivilarbeidere gjennom ordningen VOKT som ble avviklet i 2011. Dette har medført at flere unge har fått gratis øve- og treningstid flere kvelder i uken og i helger.

Installasjon av nytt ventilasjonsanlegg og bytting av vinduer på Sinsen kulturhus ble igangsatt i oktober og forventes ferdigstilt desember 2012.

Dragens mangfold av tilbud er avhengig av frivillige, studenter i praksis, arbeid som samfunnsstraff og lærlinger. Dragen har i samarbeid med Lakkegata skole tilbud i storefri for 7.trinn, tiltaket har gitt gode resultater og er fra dette skoleåret utvidet til også å gjelde 5.trinn. Tidlig innsats for å skape gode relasjoner og trygghet er hovedfokus.

Gjennom Forskerfabrikken tilbyr Dragen elever på 4.-7.trinn forskerkurs i naturfag for å stimulere fantasien, øke nysgjerrigheten og forståelsen for mulighetene naturfag gir.

Teaterprosjektet "Fra tekst til scene" har som mål om å styrke språkferdigheter, øve på egenmestring og selvtillit, samt samhandling. Gruppen har deltagere fra ulike årskull og nasjonaliteter.

Utover overnevnte har Dragen deltatt med bidrag på Barnas Holmenkolldag, Oslo kommunes Miljøfestival og Mini Øya for å nevne noe.

Dragen har videreført og styrket BAUT samarbeidet med å bli en aktiv deltager i ansvarsgruppemøter, i tillegg er Dragen en aktiv bidragsyter i Familieprosjektet til NAV.

Dragens miljøtsatsing er viktig. "Dagens barn er morgendagens voksne" og gjennom miljøtsatsingen får alle en innføring i resirkulering, økologisk mat og Fairtrade. Dragen tilbyr opplæring i snowboard, ski og skøyter i eget nærmiljø. Foto og filmgruppe er etablert og har allerede hatt en utstilling av postkort på biblioteket. Videre er NettVett et viktig tema. Nye medier omgir våre barn, og Dragen vil gi dem kvalifikasjoner for å møte den nye virkeligheten.

De avsatte midlene til opprusting av Slurpen er brukt etter intensjonen.

SalTo er samarbeidsmodellen til Oslo kommune og Oslo politidistrikt. SalTo har som hovedmålsetting å redusere kriminalitet og rusmisbruk blant barn og unge i alderen 12 til 23 år.

Tiltaket "Unge gjengangere" er et samarbeid mellom forebyggende politi, SalTo og barneverntjenesten. Tjenestene møtes månedlig for å koordinere oppfølging av ungdom med alvorlig eller gjentakende kriminalitet. Unge gjengangere kan tildeles mentorer som gir individuell støtte til ungdommen og i 2012 hadde tre ungdommer mentorer gjennom Salto. Oppfølgingsteam er en straffereaksjon som innebærer tverrfaglig oppfølging av straffedømt ungdom. I løpet av 2012 fikk 5 ungdommer fra bydelen tilbud gjennom Oppfølgingsteam.

Salto samarbeider med politiet og sosialtjenesten om gjennomføring av rusprøver som påtaleunntatelse når ungdom begår narkotikalovbrudd. I løpet av 2012 har 15 ungdommer fått oppfølging gjennom kontrakt om rusprøvetaking i regi av Salto.

Salto i indre øst samarbeider om gjennomføring av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets LOS-prosjekt. Prosjektet retter seg mot unge i alderen 14 til 23 år som står i fare for å falle ut av skolen. Bydelens Los er tilknyttet miljøteamet på Frydenberg ungdomsskole, i 2012 ble 12 ungdommer fra bydelen fulgt opp gjennom prosjektet.

SalTo er involvert i samarbeidet mellom Frydenberg skole og bydelen. I samarbeid med bydelspolitiet skal SalTo ha fokus på å redusere hendelser knyttet til mobbing, trusler, rus og vold ved skolen, og bidra til et trygt skolemiljø for alle elever. SalTo har ansvar for å koordinere bydelens innsats på skolen i samarbeid med Sinsen kulturhus, Gateteamet, skolehelsetjenesten og barnevernet.

Som ledd i kompetanseheving av ansatte rundt kriminalitetsforebygging ble det i 2012 arrangert konferanser om temaene vold, voldtekter og seksuelle overgrep, Anabole androgene steroider, forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme og ungdom som soner i Kriminalomsorgen.

Gateteamet (GT) har hatt 6 hovedsatsninger i 2012:

- Skole (Frydenberg)
- Felting/oppsøkende arbeid (2 kvelder i uken)
- Individuell oppfølging
- Samarbeid med barnevernets ungdomsteam
- Oppfølging av bokkollektivet i Liljeveien.
- Være med å opprette lokale tiltak i samarbeid med Døgnkontakten.

GT har hatt faste dager på Frydenberg skole og er en viktig bidragsyter i miljøteamet på skolen. Samarbeidet har generert en del oppfølgingsarbeid på individuelt plan, men også gitt et godt bilde på oppvekstmiljøet i bydelen generelt.

GT har feltet 2 kvelder i uken og patruljerer ulike steder i bydelen. I tillegg har teamet observert tilstøtende områder for å se eventuelle bevegelser av ungdom. Aktuelle samlingssteder for ungdom er identifisert i bydelen og teamet har samarbeidet med aktører i lokalmiljøet i forhold til ungdommer som utfordrer sitt nærmiljø. GT har også kartlagt hasjsalg og romproblematikk.

GT har gitt individuell oppfølging til ca. 60 ungdommer i løpet av året, hvorav 20 av disse har fått tettere oppfølging. GT har kartleggingssamtaler med ungdom som er svært risikoutsatt og driver oppfølging gjennom å delta i ansvarsgrupper, samarbeide med frimsorgen, psykiatrien og hjemmet. I tillegg har GT i samarbeid med KOM (kvalifisering og miljø) gitt sommerjobb til 20 risikoutsatte ungdommer.

GT er fast deltaker i alle nettverksgrupper gjennom SaLTo, og har tett kontakt med kultur- og fritidssektor i bydelen. Videre er det etablert et tett samarbeid med barnevernets ungdomsteam rundt enkeltungdom.

Døgnkontakten er et hybel- og oppfølgingstilbud (pt 7 stk 1-roms leiligheter) for ungdom med frivillige hjelpetiltak fra barneverntjenesten. Det er også et ”drop in” lavterskeltilbud for utsatt ungdom. Det gis Individuell oppfølging av både hybelboerne og andre ungdommer som oppsøker Døgnkontakten. Viktige samarbeidspartnere i prosessene knyttet til ungdommene er barnevern, foreldre/nettverk og NAV, skole, fritidsvirksomhetene og kvalifiseringstiltak.

Bydelsutvalget satte av midler til kartlegging og innsats i Løren-området i 2012. Det er gjennomført idedugnad med beboere og foreninger i området. Hovedønskene fra beboerne var knyttet til forhold som ikke forvaltes av bydelen. Referat fra dugnaden er oversendt Bymiljøetaten. Det er utlyst tiltaks- og investeringsmidler som bl.a. er bevilget til etablering av kunstgressbane og lokale arrangementer i regi av velforeningen. I høst er det arrangert familietreff på Frydenberg ungdomsskole med tilbud om mat og aktiviteter. Det har vært opp til 100 besøkende på samlingene.

Etter hvert som bydelen har oppnådd full barnehagedekning har det vært vanskelig å rekruttere brukere til barneparktilbudet. Barneparken, som er dimensjonert for 30 barn, gir pr 01.10.12 tilbud til 6 barn.

Samarbeid og tiltak i regi av frivillige organisasjoner:

I Lakkegata skoles område har bydelen ansvar for Slurpen som all-aktivitetshus. Daglig drift utøves av Centrum Idrettsforening. I tillegg til Dragen juniorklubb er det idrettsaktiviteter,

barneteater, korpsvirksomhet og teaterskole for ungdom der. Lokalene leies også ut til private formål, og brukes som møte- og kurslokaler av bydelen på dagtid.

7.5.2 utfordringer og aktivitetsplan fritidstilbud

X-Ray Ungdomskulturhus opplever et økt press fra ungdommer som ønsker å benytte seg av dansestudio, musikk- og multimediarom. Husstyret, som består av husets egne ungdommer, har lenge sett på muligheter for utvidelse. På sikt er det behov for økt teknisk bistand som kan bidra til å gjøre aktivitetene enklere for ungdommene.

X-Ray Ungdomskulturhus har de to siste årene drevet Jentedagen innenfor egne rammer. Dette er et prosjekt som viser seg å være meget populært og etterspurt. Tilbudet når jenter som ellers ikke deltar på ordinære sosiale arenaer. Det søkes om statlige midler til å videreutvikle tilbudet i 2013.

Prosjektet "Inkluderingsdans" har vært en suksess og etterspørselen etter tilbudet økende. Prosjektet er omfattende og krevende. Det er pt. ikke kapasitet til å dekke etterspørselen.

Som et ledd i utviklingen av området langs Akerselva, foreligger det planer om å etablere en dokumentarkino i bygget der X-Ray ungdomskulturhus har sine lokaler. Bydelen, husstyret og ungdommene som benytter tilbudene på X-Ray er bekymret for lokalene og håper det eventuelt er mulig å finne løsninger som ivaretar behovene til X-Ray Ungdomskulturhus. Husets tilbud er et sentralt og viktig forebyggende ungdomsarbeid som må sikres videre drift og gode rammebetingelser.

Ungdomskollektivet i Liljeveien skal videreutvikles. utfordringen i 2013 vil være hyppigere utskiftning og at flere ungdommer fra institusjon flytter inn. Dette vil kreve enda tettere oppfølging. Saksbehandler i barnevernet er koordinatoren rundt ungdommen, og tiltaket krever tett samarbeid og jevnlig møter mellom alle involverte. Gateteamet har vakttelefon. De voksne medboerne får veiledning av Gateteamet i forhold til ungdommene. Med bakgrunn i Dragens aktiviteter ser vi et økt antall barn og unge som har mer sammensatte problemer enn for få år tilbake. Dragen har gjennom tettere samarbeid med BAUT og Familieprosjektet til NAV sosial jobbet aktivt med dette problemfeltet. Arbeidet er krevende og kan til tider gå utover den generelle primære jobben på huset. Dragens lokaler bærer preg av slitasje.

Aktivitetsklubben for barn 9-13 og ungdomsklubben 13-18 på Sinsen kulturhus har begge et høyt antall besøkende. Kulturhuset har ikke nok fast ansatte til å bemanne disse tilbudene og er derfor helt avhengig av personer som gjennomfører arbeidspraksis, soner samfunnsstraff eller jobber frivillig for å opprettholde dagens tilbud. Per 1. november er 14 personer tilknyttet kulturhuset gjennom alternative ansettelsesforhold. Tilgangen på slik midlertidig arbeidskraft er ustabil, og ordningen krever mye veiledning og koordinering fra ansatte. Dette gjør at daglig drift blir sårbar og personavhengig.

Elevtallet på Sinsen skole vil øke betraktelig som følge av omlegging av skolestrukturen. Kulturhuset vil trolig oppleve en økning i andel besøkende i alderen 9 til 13 år, og må tilpasse tilbudet deretter.

Det må jobbes med å inkludere de nye områdene på Løren og Frydenberg og de mer etablerte, men voksende, områdene rundt Hasle og Lilletøyen i bydelens lokale kultur og fritidstiltak.

Innsatsen som gjøres av miljøteamet på Frydenberg skole avdekker store behov i elevgruppen. Det er krevende å balansere skolens behov mot bydelens ressurser. Kulturhuset arbeider med å etablere gode arenaer for kultur- og fritidsarbeid ved skolen i og etter skoletid, og samtidig sikre at tilbudet på skolen henger sammen med bydelens øvrige tiltakskjede.

Sinsen kulturhus drifter en rekke prosjekter som mottar støtte fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. For 2013 ønsker en å erstatte flere av disse med to større søknader; Frydenberg (fattigdom) og Schous Plass (møteplasser).

Ungdomskriminalitet er ofte knyttet til bruk av rusmidler. SaLTo opplever at det er svært krevende å motivere ungdom med rusproblemer til å følge opp behandlingstilbud eller andre tilbud som skal redusere rusbruk.

Ansvar for Oppfølgingstjenesten for ungdom uten arbeid og skoleplass er delt mellom Utdanningsetaten, skoler og bydeler. Det er en utfordring å sikre god informasjonsflyt og samarbeid mellom ulike aktører med oppfølgingsansvar.

Gjennom SaLTo-modellen har bydelen et samarbeid med forebyggende politi på Grønland politistasjon rundt lovbrutere under 18 år. Det er en utfordring å etablere samarbeid mellom bydel og politi rundt disse ungdommene.

Fra og med 01.01.13 samlokaliseres Gateteamet og Døgnkontakten i Markveien 57 (Gateteamets nåværende lokaler). Dette vil føre til tettere samarbeid mellom Gateteamet og Døgnkontakten, blant annet når det gjelder overføring mellom de ulike botilbudene for ungdom i bydelen.

Tiltak:

- Bedre samarbeid mellom X-Ray, Sinsen kulturhus og Dragen ved å utvikle fellesarenaer hvor de yngste kan delta på linje med de eldre for å sikre rekruttering og stimulere til aktiviteter både kunstnerisk og sportslig
- Videreutvikling av lokal tiltakskjede i samarbeid mellom barnevernet og fritidsvirksomhetene (BAUT, Liljeveien, Miljøarbeidertjeneste etc.)
- Videreføre bydelens tilbud på Frydenberg ungdomsskole i samarbeid med skolen og andre aktuelle aktører
- Samarbeide med NAV i forhold til forebygging av drop-out og tiltak rundt enkeltelever
- Bruke Håndbok i tverrfaglig samarbeid for barn og unge aktivt som verktøy for tidlig innsats og samarbeid på tvers av tjenester
- Ulike kvalifiseringstiltak rundt ungdom i aldersgruppen 15 til 20 år
- Aktivt arbeid med ungdomsmedvirkningen i tilbudene
- Bruk av lokalene i Korsgata som drop-inn sted for ungdom
- Gruppetilbud på aktuelle skoler
- Videreføre samarbeidet opp mot felles ungdomsarrangementer med et tydeligere fokus på ung-til-ung metode
- Styrke tiltak som forebygger overgrep og seksuell trakassering blant barn og unge
- Gi ungdom med utfordringer knyttet til rus og kriminalitet tilrettelagt oppfølging

- Samarbeide med bydelens grunnskoler om trygge, inkluderende skolemiljø
- Videreføre tverrfaglig kompetanseheving rundt forebyggende arbeid med barn og unge
- Jobbe målrettet for å redusere, mobbing vold og trusler i ungdomsmiljøer
- Videreføre "Aktivitetsklubben" på Sinsen kulturhus i samarbeid med Sinsen skole og Oslo idrettskrets
- Etablere treffstedet "Schous Plass" i samarbeid med Deichmanske bibliotek

7.5.3 Merknader til driftsbudsjettet fritidstilbud

- Barneparktilbud i Sofienbergparken avvikles med virkning fra 01.03.2013
- Det er ikke avsatt frivillighetsmidler
- Det søkes aktivt om eksterne midler til prosjekter for å utvide tilbudet
- Seksjonssjefstillingen for kultur og fritid holdes vakant store deler av 2013 i forbindelse med permisjon
- Leiekontrakten på Anker sies opp fra 010113. Tilbudet til Døgnkontakten lokaliseres med Gateteamet
- BAUT midler videreføres og fordeles på fritidsvirksomhetene etter antall saker og omfanget av oppfølging i sakene. Det avsettes en fellespott sentralt til ekstraordinær innsats
- Det settes av 700.000 til en BAUT 2, som skal styrke kollektivet i Liljeveien og utvikling av lokale tiltak som først og fremst skal benyttes av barneverntjenesten. (De lokale tiltakene er opprettelsen av miljøarbeiderpool og involvering av Døgnkontakten og Gateteamet som både sterke forebyggende tiltak og akutt-beredskap).

7.6 Helsetjenester for barn og unge

7.6.1 Situasjonsbeskrivelse helsetjenester for barn og unge

Fødselstallet i bydelen er økende. I 2011 ble det født 1073 barn. Bydel Grünerløkka har den høyeste fødselsraten i Oslo. Bydelens befolkningsprognose viser at det forventes en økning i alle aldersgrupper i alderen 0-19 år.

Det er et økt press på helsetjenesten til barn og unge generelt, og for ergo- og fysioterapitjenesten spesielt.

Antall nyinnskrevne gravide var 732 kvinner i 2011. Av disse var det flest førstegangsfødende, som er mer ressurskrevende enn 2.gangs fødende. Sammenlignet med andre bydeler var det bare Bydel Gamle Oslo som har flere nyinnskrevne gravide i 2011. Det er tilbudt ammeforberedende kurs for gravide som ønsker det. Hjemmebesøk etter fødsler har vært prioritert. I 2011 ble det gjennomført 948 første gangs hjemmebesøk.

I 2012 vil helsestasjonen gi tilbud om 9 helsesøsterkonsultasjoner og 4 legekonsultasjoner. Dette er to færre enn anbefalt norm. Konsultasjoner ved 10 og 18 måneder har ikke vært gjennomført. To av konsultasjonene har vært gruppekonsultasjoner (2 og 8 måneder). Dette har vært et bevisst valgt for å bidra til å skape møteplasser og bidra til nettverksetablering.

Bydelen har hatt Åpen helsestasjon en gang i uken, og tilbudt drop-in timer for veiing og måling av nyfødte barn. Det har vært gjennomført "Godt samliv" kurs for førstegangs foreldre.

Skole- og ungdomshelsetjenesten har tilbud på 4 barneskoler, 1 ungdomsskole og 3 videregående skoler. Bydelen har en ungdomsskole med totalt 461 elever (Frydenberg). Når det gjelder antall elever som skolehelsetjenesten skal betjene i de videregående skolene, omfatter det en elevmasse på 2439 personer mens de reelt bosatte i alderen 16-19 år for bydel Grünerløkka er 1078 per 1.1.2012. Barneskolene i bydelen representerer ca. 2740 elever som skolehelsetjenesten skal yte et tilbud til. Fra foregående år er det en elevøkning på 16,5 %. Totalt sett skal skolehelsetjenesten yte et tilbud til 4254 elever.

Skolehelsetjenesten har gitt tilbud om skilsmissegrupper for elever på 4. og 5. trinnet. For 8. trinnet er det gjennomført undervisning i seksualitet og tilbudt grupper med tema psykisk helse. I henhold til nasjonale retningslinjer, er det gjennomført veiing og måling av alle elever på 1., 2. og 8. trinn. Alle elever på 1., 3., 8., og 10. trinn er vaksinert.

Det er opprettet samarbeid mellom skolehelsetjenesten, Barneverntjenesten og Sinsen kulturhus for å presentere sine tilbud for elevene på Sinsen skole. Det er også opprettet samarbeid mellom skolehelsetjenesten og X-Ray ungdomskulturhus om undervisning i seksuell helse, psykisk helse og kosthold og aktivitet.

Helsestasjon for ungdom har vært åpen to dager i uken for ungdom i alderen 13-23 år med helsesøster og lege. Besøket har vært stabilt i 2012 med opp til 15 ungdommer pr. kveld.

Som et treårig prosjekt er det opprettet en psykologstilling som skal være en del av bydelens lavterskeltilbud innen psykisk helse. Tilbudet er primært rettet mot gravide, barn og unge. Per 1.11.2012 har det vært 96 henvisninger, hvorav 6 står på venteliste. Hver sak har i gjennomsnitt 5- 6 konsultasjoner. Venteliste harmoniserer dårlig med målsettingen om å være et lavterskeltilbud. Psykologen jobber på både individ og systemnivå. Eksempler på systemarbeid er deltagelse i Rådgivningsgruppa, veiledning til ansatte, tjenesteutvikling og planarbeid innenfor helsefremmende arbeid.

Henvendelser vedrørende barn og unge med nedsatt funksjonsevne rettes til Fagsenter for barn og unge. Ved behov for langvarige og koordinerte tjenester vurderes det i samarbeid med foresatte om det skal opprettes ansvarsgruppe og/eller utarbeides Individuell Plan

Rådgivningsgruppa er et tverrfaglig lavterskeltilbud for alle som er bekymret for barn og unges livssituasjon. Sakene drøftes anonymt. Det har vært avholdt månedlige møter. Det er barnehagene som har flest henvendelser til gruppa.

Fagsenter for barn og unge drifter Helsestasjon for homofil, lesbisk, bifil og transkjønnet ungdom. Tilbudet er byomfattende, og er åpent 1 kveld i uka. Det er bemannet av helsesøster og lege. Det har vært 190 konsultasjoner per 1.11.2012. I tillegg foregår en stor del av tilbudet elektronisk via internett og mail (225 henvendelser). Helsesøster jobber utadrettet mot ulike ungdomstilbud og ungdomsmiljøer. Pågangen er økende.

Per 25.10.2012 har Ergo- og fysioterapitjenesten mottatt til sammen 472 individuelle henvisninger for barn og unge med utsatt helserisiko. Dette tallet vil øke innen utgangen av 2012. Dette er en stor økning fra foregående år. Det har vært størst økning av barn med

omfattende behov for hjelp. I tillegg til individuell fysio- og ergoterapi, har tjenesten hatt gruppeaktiviteter som barselgrupper, åpen helsestasjon, bassengtrening, terapiridning og treningsgrupper for barn med nedsatt funksjonsevne.

Det gis fysioterapitjenester for gjestebarn ved M-klassen (klasse for multifunksjonshemmede barn) på Hasle skole, for barn og unge som går i integrerte klasser på lokale skoler, samt for elever ved skoler utenfor bydelens grenser.

Det er etablert et godt samarbeid med 2 fysioterapeuter med kommunal avtale.

Det er merkbart flere henvisninger knyttet til små barn. Det er per dags dato flere småbarn i utredningsfase i samarbeid mellom 1. og 2. linjetjeneste, og disse sakene er tidkrevende.

7.6.2 utfordringer og aktivitetsplan helsetjenester for barn og unge

Det er en utfordring å gi alle barn, unge og familier det forebyggende helsetilbudet de har krav på samtidig som bydelen må styre ressursene mot de som har størst behov og trenger tilbudet mest.

Det er ikke funnet rom for å styrke helsetjenestetilbudet til barn og unge i 2013. Dette innebærer at tjenestene må gi sitt tilbud til et økende antall barn og unge innenfor med de samme rammene som i 2012.

Stadig flere barn, unge og gravide sliter med overvekts- og fedmeproblematikk. Det er opprettet en tverrfaglig arbeidsgruppe som jobber med lokale oppfølgingstiltak av disse.

Ut- og innflyttingsraten i bydelen er høy, noe som er ressurskrevende for alle helsetjenestene. Dette innebærer blant annet å bli kjent med nye familier og overføringer av saker.

- Trygge gravide og det ufødte barn ved å gi god svangerskapsomsorg
- Sikrer gode overganger mellom jordmortjenester og helsesøstertjenester for risikoutsatte mødre
- Fange opp gravide som er i ferd med å utvikle fødselsdepresjoner
- Prioritere hjemmebesøk til nyfødte
- Gi tilbud om hjelp til familier som står i fare for å utvikle tilknytningsvansker til det nyfødte barnet
- Tilby ammeveiledning
- Søke om videreføring av prosjektene: “Overvekt og helse”, “Habilitering” og “En god oppvekst som varer” (statlig finansiering)
- Gjennomføre basisundersøkelser for 1. klassinger
- Gi tilbud om individuelle samtaler eller gruppetilbud, til barn og unge etter behov
- Gjennomføre tilbud som:
 - Barselgruppe
 - Åpen helsestasjon
 - Ammeforberende kurs
 - Godt samliv- kurs
 - Gruppe for barn av psykisk syke og/ eller rusmisbrukere
 - ICDP (foreldreveiledningstilbud)
- Etablere kontakt mellom familier som står i en sårbar situasjon og psykolog

- Koordinere ansvarsgrupper og innføre webbasert Individuelle plan for barn og unge med nedsatt funksjonsevne med behov for langvarige og koordinerte tjenester
- Bruke Tverrfaglig håndbok aktivt i samarbeidet med andre
- Gjennomføre faste samarbeidsmøter med ulike samarbeidspartnere som barnehagene, Barneverntjenesten, NAV, frivillig sektor, andre
- Avholde ansvarsgruppemøter og skrive Individuell plan
- Rådgivningsgruppa skal promotere tilbudet slik at alle ansatte er kjent med tilbudet og kan bruke det ved bekymring knyttet til barn og unges livssituasjon. (Månedlige møter)
- Etablere familiehuset i Mailundveien 23 når barneverntjenesten flytter ut.

7.6.3 Merknader til driftsbudsjettet helsetjenester barn og unge

- Driften videreføres på 2012 nivå

7.7 Nøkkeltall for funksjonsområde 2B Oppvekst

Obligatoriske nøkkeltall funksjonsområde 2B

Nøkkeltall i bydelbudsjett for FO2B Oppvekst	Oslo 2009	Oslo 2010	Oslo 2011	Grünerløkka 2009	Grünerløkka 2010	Grünerløkka 2011	Kildegrunnlag
Barnevernet							
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år - barneverntjenesten	9 955	10 365	10 416	16 968	15 713	15 733	Kostra-bydel nivå 2
Andel barn med barneverntiltak i forhold til innbyggere 0-17 år	4,5	4,7	4,6	7,2	7,1	6,5	Kostra-bydel nivå 2
Antall barn i tiltak i familien i løpet av året	3 728	3 999	3 952	313	327	298	Kostra-bydel nivå 3
Antall barn i tiltak utenfor familien i løpet av året	1 528	1 613	1 661	145	143	143	Kostra-bydel nivå 3
Antall barn i tiltak i familien pr 31.12	2 862	2 768	2 682	262	205	244	Årsstatistikk Tabell 2-4-1-A1
Antall barn i tiltak utenfor familien pr 31.12	1 156	1 279	1 276	105	111	109	Årsstatistikk Tabell 2-4-1-A1
Netto driftsutgifter (f. 244, 251 og 252) pr barn i barnevernet	152 545	151 076	151 650	172 546	145 060	162 832	Kostra-bydel nivå 2
Brutto driftsutgifter pr barn (f. 244)	35 185	36 144	40 554	34 105	31 240	45 641	Kostra-bydel nivå 2
Brutto driftsutgifter pr barn i opprinnelig familie (f. 251)	46 784	44 227	34 759	76 962	56 446	36 604	Kostra-bydel nivå 2
Brutto driftsutgifter pr barn utenfor opprinnelig familie (f. 252)	491 864	504 868	521 340	438 090	458 322	473 888	Kostra-bydel nivå 2
Andel barn med tiltak i familien av alle barn i tiltak i løpet av året	70,9	71,3	70,4	68,3	69,6	67,6	Kostra-bydel nivå 3 - beregn.

Antall oppholdsdøgn i barnevernsinstitusjoner*	93 444	101 991	103 991	7 336	6 830	7 311	Årsstatistikk Tabell 2-4-2-B1
Gjennomsnittlig oppholdsdøgn pr barn i barnevernsinstitusjon	174	179	182	159	145	146	Årsstatistikk Tabell 2-4-2-B1
Andel barn med hjelpetiltak som har gyldig tiltaksplan per 31.12.	87 %	90 %	95 %	100 %	100 %	100 %	Årsstatistikk Tabell 2-4-1-B
Antall gjennomførte tilsynsbesøk pr fosterbarn under 18 år hvor Oslo har plasseringsansvaret	3,0	3,1	3,0	3,2	3,4	2,8	Årsstatistikk Tabell 2-5
Antall ubehandlede undersøkelser per 31.12	980	1 044	1 036	62	91	67	Årsstatistikk Tabell 2-3-A
Helsestasjon- og skolehelsetjeneste							
Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelse pr innbygger 0-17 år (f. 232)	1 937	2 088	2 205	2 458	2 933	3 197	Kostra-bydel nivå 3 - beregn.
Årsverk i alt pr 10 000 innbyggere 0-17 år (f. 232)**	30,9	32,4	31,8	42,2	45,2	43,0	Kostra-bydel nivå 3
Tilbud til barn og unge							
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge pr innbygger 0-17 år***	1 431	1 481	1 579	1 879	2 220	2 537	Kostra-bydel nivå 3

Nøkkeltallene over for Oslo = bydelene totalt

* Begrenset til de typer institusjoner som er omfattet av forskrift om godkjenning.

** Teller/nevner på Kostra bydel - nivå 3 Kommunehelsetjeneste og Behovsprofil . Antall årsverk per år/innbyggere 0-17 år per 1.1. året etter (for eksempel antall årsverk 2011/innbyggere 1.1.2012)

*** Teller/nevner på Kostra bydel - nivå 3 Kultur og Behovsprofil .Netto driftsutgifter f. 231 (sum bydelene)/innbyggere 0-17 år per 1.1.året etter

8 Funksjonsområde 3 Pleie og omsorg

8.1 Vedtakstabeller funksjonsområde 3

Pleie og omsorg	Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift			
10 Lønn og sosiale utgifter	154 016	153 670	166 580
11 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen produksjon	256 012	337 190	250 039
13 Kjøp varer og tjenester som erstatter kom. tjenesteprod.	105 720	105 720	113 488
14 Overføringsutgifter	1 844	1 844	1 844
15 Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter	517 591	598 424	531 950
16 Salgsinntekter	-42 220	-42 220	-45 241
17 Refusjoner	-55 546	-132 636	-26 498
18 Overføringsinntekter	-400	-900	-31 739
19 Finansinntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-98 166	-175 756	-103 478
Netto driftsbudsjett	419 425	422 669	428 472

Funksjonsområde 3 fordelt på avdelinger

Avdeling administrasjon, funksjonsområde 3

Kontogruppe	Sum
10 Lønn og sosiale utgifter	1 532 000
11 Kjøp varer/tj som inngår i kommunal tjenesteprod.	2 286 000
Sum utgifter	3 818 000
16 Salgsinntekter	-2 796 000
17 Overføringer med krav til motytelse	-555 000
Sum inntekter	-3 351 000
Netto utgifter	467 000

Avdeling Helse og sosial, funksjonsområde 3

Kontogruppe	Sum
10 Lønn og sosiale utgifter	165 047 505
11 Kjøp varer/tj som inngår i kommunal tjenesteprod.	247 752 703
13 Kjøp varer/tj. som erstatter kommunal tjenesteprod	113 487 600
14 Overføringer	1 844 000
Sum utgifter	528 131 808
16 Salgsinntekter	-42 445 198
17 Overføringer med krav til motytelse	-25 942 900
18 Overføringer uten krav til motytelse	-31 739 000
Sum inntekter	-100 127 098
Netto utgifter	428 004 710

Tabeller per kostrafunksjon funksjonsområde 3	Sum
<i>Funksjon 234 Aktivisering og støttetj. for eldre og funksjonshemmede</i>	
Sum driftsutgifter	34 357 952
Sum driftsinntekter	-8 141 900
Netto driftsutgifter	26 216 052
<i>Funksjon 253 Pleie, omsorg, hjelp og re-/habilitering i institusjon</i>	
Sum driftsutgifter	277 964 789
Sum driftsinntekter	-60 760 197
Netto driftsutgifter	217 204 592
<i>Funksjon 254 Kjernetjenester knyttet til pleie, omsorg, hjelp i hjemmet</i>	
Sum driftsutgifter	195 213 403
Sum driftsinntekter	-23 576 000
Netto driftsutgifter	171 637 403
<i>Funksjon 261 Institusjonslokaler</i>	
Sum driftsutgifter	11 000 000
Sum driftsinntekter	-11 000 000
Netto driftsutgifter	-
<i>Funksjon 733 Transport (ordninger) for funksjonshemmede</i>	
Sum driftsutgifter	13 413 665
Sum driftsinntekter	-
Netto driftsutgifter	13 413 665
<i>Sum funksjonsområde 3</i>	428 471 711

8.2 Ansvarsområde pleie og omsorg

Funksjonsområdet inneholder:

- Kjøp av sykehjems- og dagsentertjenester
- Hjemmesykepleie
- Praktisk hjelp i hjemmet
- Fysioterapi- og ergoterapitjeneste
- 3 private eldrecentre, hvorav ett med sosionomtjeneste
- Trygghetsalarmer
- Boliger for eldre
- Tilrettelagte omsorgsboliger
- Boliger for yngre funksjonshemmede
- Personlig assistent
- Omsorgslønn
- Støttekontakt, fritid og avlastning
- TT-tjeneste
- Dagsenter for fysisk funksjonshemmede

Tjenestene innenfor funksjonsområdet er i hovedsak regulert i henhold til lov om kommunale helse – og omsorgstjenester m.m. (helse – og omsorgstjenesteloven).

Lovens formål

Lovens formål er særlig å:

- 1. forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne,*
- 2. fremme sosial trygghet, bedre levestandardene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer,*
- 3. sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre,*
- 4. sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud,*
- 5. sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov,*
- 6. sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet og*
- 7. bidra til at ressursene utnyttes best mulig.*

8.3 Innsatsområder pleie og omsorg

Tidlig innsats:

Å være mottaker av tjenester kan virke passiviserende. Tidlig og god hjelp rettet mot mestring i eget liv – selvstendighet så mye og lenge som mulig, øker livskvalitet og unngår/utsetter institusjonsopphold.

Egenmestring:

Bydelens pleie- og omsorgstilbud til funksjonshemmede og eldre er differensiert, der ytterpunktene er henholdsvis dagaktiviteter og heldøgns institusjonsplass. Samlet sett representerer tjenestene en kjede, eller det en kaller en ”omsorgstrapp”. Bestiller-/utførerorganisering er gjennomgående for tjenestene til eldre og funksjonshemmede.

I tråd med lovgrunnlaget er bydelens tjenestetilbud innrettet mot et selvstendig liv, aktiv og meningsfull tilværelse og hjelp til selvhjelp. Tjenestene skal i størst mulig grad utføres i samråd og dialog med bruker.

Møteplasser:

Sosialt fellesskap og aktiviteter er nødvendig for et godt liv.

Det skal finnes steder som legger til rette for aktivitet og deltagelse både for eldre og for mennesker med funksjonsnedsettelse.

Ansatte innen bydelens pleie- og omsorgstjenester skal ha møteplasser der de treffer ansatte fra andre tjenester – for i samarbeid å finne gode løsninger for brukerne.

Samarbeid:

Bestillerenheten er bydelens vedtakskontor og tildeler individuelle tjenester innenfor hele pleie- og omsorgsområdet inklusive en vesentlig andel av tjenestene rettet mot psykisk helse.

Bestiller tildeler også boliger til funksjonshemmede, eldre og mennesker med psykiske lidelser.

En del av tjenestene utføres av bydelens hjemmetjenester, inkludert drift av boliger for personer med rus og/eller psykisk helseproblematikk, psykisk utviklingshemmede og personer med nedsatt funksjonsevne. Mange tjenester kjøpes av private og ”ideelle” leverandører.

Bestillerenheten er sentral for å sikre brukerne godt koordinerte tjenester. Det er ingen skarp avgrensing mellom de tjenestene bestillerenheten forvalter, og tjenestene som tildeles gjennom sosial, barnevern og fagsenter for barn og unge. Det samme gjelder forholdet til spesialisthelsetjenesten. Samarbeid er derfor en hovedoppgave for bestillerenheten og hjemmetjenesten, både internt med bydelens øvrige tjenester, og eksternt med Sykehjemsetaten, den nye Velferdsetaten, spesialisthelsetjenesten og private og ”ideelle” leverandører.

Flere av bydelens tjenester utføres av private, eller i samspill mellom private, frivillige og offentlige aktører.

8.4 Status pleie og omsorg

Antall eldre over 80 år går ned, det samme gjør bydelens andel av Oslo kommunes befolkning over 80 år. Dette medfører reduserte budsjettandeler, jfr. kriteriesystemet i Oslo. Fra 2010 til 2011 var det en drastisk nedgang i befolkningen over 90 år fra 282 til 248 personer. Denne reduksjonen alene medfører en reduksjon på 11 mill. kr. i bydelens budsjett 2013. Dette speiles til en viss grad i antall mottakere av hjemmetjenester, men ikke ift sykehjemsplasser for denne aldersgruppen (se egne tabeller for hjemmetjeneste og sykehjemsplasser senere i kapittelet).

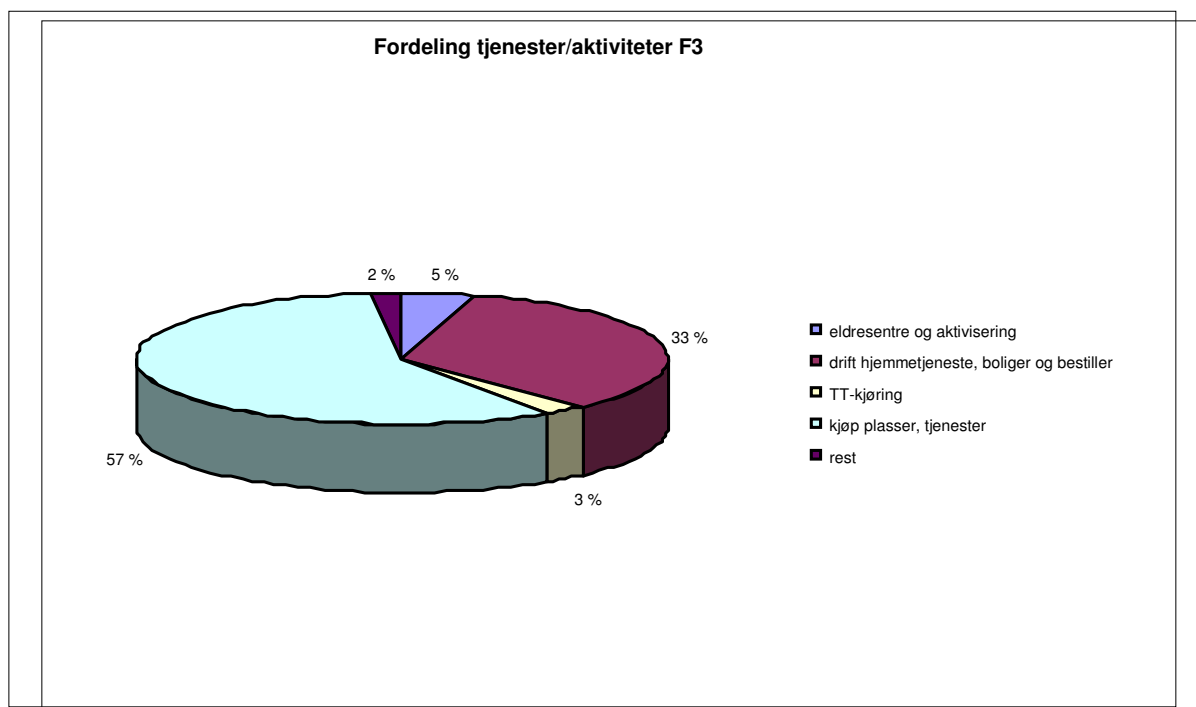
Befolkningen i aldersgruppen 67-79 år har økt noe fra 2011 – 2012.

Den største økningen av personer med omfattende omsorgsbehov er under 67 år. Gruppen under 67 år utgjør nå halvparten av mottakerne av bydelens hjemmetjenester og samtidig øker antallet som får plass i institusjon. Flere og flere i yngre aldersgrupper søker om omfattende brukerstyrt personlig assistanse. Antall barn med fysiske og/eller psykiske funksjonshemninger har også økt de siste årene. Tidligere utskrivningspraksis fra spesialisthelsetjenesten når det gjelder barn har medført behov for omfattende hjelpetilbud og tilrettelegging i hjemmene.

Utviklingen fører til store omstillingskrav for tjenesteapparatet, siden brukergrunnlaget endres. Brukerne har økende bevissthet om og forventninger til rettigheter. I tillegg gir nasjonale, kommunale og lokale politiske føringer økt krav til kvalitet, samarbeid og omfang på tjenestetilbudet.

Bydelen har ønsket satsing på rehabilitering/opptrening for at flest mulig skal oppnå et selvstendig liv, samt en dreining mot mer forebygging. Samarbeid innenfor bydelens eget tjenesteapparat og eksternt med spesialisthelsetjeneste, frivillige og eldresentra er viktig for tjenesteutviklingen.

Fordeling av utgifter på F3:

Som figuren viser går 57% av funksjonsområdets budsjetter til kjøp av plasser og tjenester. (ca. 250 mill. kr.) Her ligger først og fremst sykehjemsplasser, og plasser til funksjonshemmede og psykisk syke.

33% av utgiftene er til bydelens egen drift av hjemmetjenester, boliger og bestillerenhet. (ca. 145 mill. kr.).

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen trådte i kraft fra 01.01.2012. Målsettingen med reformen er bedre helsetjenester til befolkningen ved at nødvendige sykehusinnleggelse prioriteres og unødig bruk av sykehus begrenses. Dette forutsetter dels at kommunene tar tidligere og større ansvar for personer som sykehuset vurderer er ferdigbehandlet, dels at unødige innleggelse på sykehus søkes unngått ved å gi kommunene et økt ansvar. Begge deler understøttet med økonomiske insentiver.

Det er utarbeidet samarbeidsavtaler mellom Oslo kommune og de 4 sykehusene i Oslo: Ullevål, A-hus, Lovisenberg og Diakonhjemmet. Avtalene regulerer hvordan samarbeidet mellom sykehusene og bydelene skal fungere.

Bydelene er økonomisk ansvarlige for utskrivningsklare pasienter med en kostnad på kr. 4.000 (2012) pr. dag for ekstra dager på sykehus. Dette gjør det attraktivt å utvikle rimeligere tilbud i bydel – hvilket er i samsvar med reformens intensjon. Bydel Grünerløkka har så langt greid å ta pasientene ut fra sykehusene og kostnadene for utskrivningsklare ligger lavere enn forventet. Det har blitt lagt ned et stort arbeide i bydelen for å få dette til.

Bydelens hjemmetjeneste er fleksibel og vant til endringer. Den har vært viktig for å kunne håndtere de nye utfordringene.

Selv om psykiatri enda ikke er omfattet av Samhandlingsreformen melder bydelens psykisk helsetjenester at de merker økt press fordi brukere med psykiske lidelser som legges inn med somatiske lidelser blir sendt meget raskt ut igjen.

Ny fastlegeforskipt har kommet i løpet av 2012.

Eldresentre:

Bydelen har i 2012 gitt tilskudd til drift av Grünerløkka, Sinsen og Engelsborg eldre-/senior-/ressursentre, inklusivt den oppsøkende sosionomtjenesten (3 årsverk) som er organisert i regi av Engelsborg ressurscenter.

Bydelens eldresentre	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011
Grünerløkka seniorsenter	545	631	652
Engelsborg Ressurscenter for eldre og pårørende	1141	1182	1049
Sinsen eldresenter	772	871	849
Totalt	2458	2684	2550

Tabellen viser utviklingen i antall registrerte brukere i løpet av året på de tre sentrene.

Alle tre sentrene har kapasitet til å ta inn flere brukere. En del brukere ”shopper” tilbud på flere av sentrene.

Eldresentrene er viktige sosial arenaer, og aktivitetstilbudene er trivsels-, trenings- kunnskaps- og aktivitetsfremmende. De tre sentrene har i økende grad samarbeidet de siste årene. Alle tre sentrene har arbeidet for å inkludere andre grupper enn eldre. Særlig Grünerløkka har lyktes med dette, senteret har grupper for innvandrere og psykisk syke.

Engelsborg eldresenter har vært tett samarbeidspartner for bydelen i forbindelse med utvikling av Omsorg + og prosjektet ”Hjelp til selvhjelp” (se egne punkter).

Samarbeid med frivillige:

En god del av arbeidet som gjøres ved de tre eldresentra utføres av frivillige. Flere er både selv brukere av sentrene og bidrar med frivillig arbeid.

Frivillighetssentralen som ble drevet av Frelsesarmeen ble lagt ned sommeren 2012. Engelsborg har overtatt koordineringen av en vesentlig del av frivillighetsarbeidet (den såkalte følgetjenesten), og har et meget godt og tett samarbeid med hjemmetjenesten.

Som en del av utviklingen av Rodeløkka Omsorg + er det opprettet et eget frivilligteam som er knyttet spesielt til tilbudet; ”Frivillig +”. Dette driftes av Engelsborg.

TT-transport:

Tilbudet om transport av forflytningshemmede er en frivillig ordning og er således ikke en oppgave pålagt kommunen gjennom lov. Etter TT-forskriften fastsetter bystyret antallet reiser per år gjennom den årlige budsjettbehandlingen. Bydelen mottar avregninger for TT-kjøring fra Velferdsetaten. I løpet av 2012 er etatens rutiner rundt disse avregningene betraktelig bedret, og bydelens regnskap på dette området er blitt mer pålitelig.

Hjemmebaserte tjenester:

Antall personer med vedtak om hjemmetjenester er noe redusert de seneste årene:

Hjemmetjenester	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.08.2012
Antall mottakere 0-49 år	272	293	276	278
Antall mottakere 50-66 år	244	242	249	274
Antall mottakere 67-79 år	203	209	214	210
Antall mottakere 80-84 år	119	109	97	91
Antall mottakere 85-89 år	173	150	143	127
Antall mottakere ≥ 90 år	126	137	115	111
SUM - alle aldersgrupper	1137	1140	1094	1091

Mer enn 50% av tjenestemottakerne er nå under 67 år. Antallet over 80 år er redusert med 21% fra 31.12.2009.

Brukervalg for praktisk bistand ble innført i juni 2006 og brukervalg for hjemmesykepleie 1. april 2011. De fleste tjenestemottakerne velger bydelens kommunale tjenester, kun en liten andel velger privat leverandør.

Et privat firma leverer hjemmesykepleietjenester på natt, de øvrige kun på dag/ kveld.

Brukerne kan kjøpe tilleggstjenester både hos bydelens utførertjeneste og hos enkelte av de private leverandørene.

For å være konkurransedyktig på kvalitet og sikre at andel faglærte er i tråd med behovet, benytter hjemmetjenesten kompetansestyringssystemet Behovsstyrt bemanning (BOB). Alle hjemmetjenestegrupper bruker håndholdte terminaler. Håndterminalene gir mulighet for å lese utfyllende informasjon om brukeren, dokumentere fortløpende etter hvert oppdrag og de bedrer muligheten til å styre tilgjengelige personellressurser dit hvor behovet til en hver tid er størst.

I tråd med lovgrunnlaget skal bydelens tjenestetilbud være innrettet mot et selvstendig liv, aktiv og meningsfull tilværelse. Bydelens hjemmetjeneste og bestillerenhet igangsatte prosjektet "Hjelp til selvhjelp" i 2011. Dette er fulgt opp i 2012. Målet er å gi brukerne mulighet til å oppnå et selvstendig liv hvor både tjenestene og vedtakene som fattes inkluderer opptrening og forebyggende perspektiv. Sosionomtjenesten ved Engelsborg og frivillige er viktige samarbeidspartnere i arbeidet med hjelp til selvhjelp.

To andre innsatsområder for hjemmetjenesten har vært å forbedre tjenestene til brukere med demens, samt oppfølging av ernæringstiltak; da mange sykehusinnleggelseser er forårsaket av underernæring.

Bydelen har mottatt tilskudd fra Kreftforeningen, og har ansatt kreftkoordinator.

Hjemmetjenesten har opparbeidet kompetanse ift alvorlig syke barn, (jfr. tidligere utskrivninger fra spesialisthelsetjenesten).

Bydelen deltar sammen med bydelene Sagene, St. Hanshaugen og Gamle Oslo i prosjektet "eldre og rus". Prosjektet har fokus på eldres rus – og pillebruk og ansattes kompetanse til å håndtere og forebygge misbruk av rusmidler og overforbruk av medisiner.

Fastlegene er viktige og nødvendige samarbeidspartnere for bestillerenheten og hjemmetjenesten spesielt etter at Samhandlingsreformen har trådt i kraft. Bydelen har påbegynt et tettere samarbeid med legene, særlig innenfor områdene demens og ernæring.

Hjemmetjenesten har økt antall tiltaksplasser i tjenestene i nært samarbeid med NAV sosial.

Oppfølging av vanskeligstilte (se også under FO 1):

En stor utfordring for bydelen er utvikling av rus- og psykiatriarbeidet. Handlingsplaner for henholdsvis rus og psykisk helse (vedtatt i 2008 og 2009) skulle vært rullert i 2012.

Bydelens utgifter til institusjonsplasser for rus og psykisk helse har økt sterkt de siste årene. Det er vanskelig å finne gode ordninger for disse personene. De fleste av brukerne er under 50 år og har ofte tilleggssykdommer og omfattende pleiebehov.

Arbeidet i forhold til mennesker med psykisk lidelse og/eller rusproblematikk er spredt på flere av bydelens tjenester, og bydelen fortsetter det nødvendige arbeidet med en bedre koordinering av disse tjenestene. Bydelen har en egen hjemmetjenesteavdeling for mennesker med psykisk lidelse og /eller rusproblematikk.

I samarbeid med bydelene St.Hanshaugen og Gamle Oslo, samt Lovisenberg sykehus og Velferdsetaten har bydelen opprettet 46 nye boliger for brukergruppen i Østerdalsgata 7 i Bydel Gamle Oslo. Tiltaket driftes av Bydel Grünerløkka, og vår bydel disponerer 16 av boligene.

Bydelen samarbeider med Lovisenberg om drift av ACT-team (omtalt under F1).

Dagsenter:

Bydelens bestillerenhet og hjemmetjeneste har i løpet av 2012 hatt nært samarbeid med dagsentrene for å endre innholdet i tilbudet. Plassene skal benyttes målrettet til opptreningsformål som forebyggende tiltak. Det har vært vanskelig å få benyttet alle plassene.

Omsorgsboliger for eldre og funksjonshemmede:

Bydelens Omsorg + tiltak, Rodeløkka Omsorg+, med totalt 97 leiligheter er videreutviklet med Engelsborg eldresenter som samarbeidspartner. 1. og 2. etasje i huset er tilrettelagt for de svakeste brukerne. I Omsorg+ har det vært samarbeidet med NAV om tiltaksplasser ifm kjøkkenet.

Bydelen har boliger for funksjonshemmede i Hovinveien og Terneveien. Boligene driftes av hjemmetjenesten.

Bydelen arbeider med å etablere boliger for funksjonshemmede i Sofienberggata 7b der det også er et lokale som kan brukes som felles oppholdsrom for beboerne. Prosjektet er forsinket ift opprinnelige planer. De første beboerne er pt i ferd med å flytte inn.

Dagsenteret for funksjonshemmede er et byomfattende tilbud som er lokalisert i og forvaltes av bydelen. Bydelen kjøper plasser på dagsenteret. Dagsenterplass for funksjonshemmede har forebyggende og rehabiliterende effekt.

Sykehjem:

Sykehjemsplasser	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.08.2012
Under 66	18	20	24	23
67-79	43	49	50	56
80-84	39	32	31	34
85-89	67	62	52	48
≥ 90 år	102	98	99	99
SUM - alle aldersgrupper	269	261	256	260

Som tabellen viser har antall plasser over 90 år vært ganske stabilt, mens antall over 90 i befolkningen går ned. Antall plasser mellom 80 og 90 er kraftig redusert, mens antall plasser under 80 øker. Hittil i 2012 er det innvilget 22 faste sykehjemsplasser til personer under 80 år. Grunnlaget er slag, rus, psykisk helse og tidlig demens (i forskjellige kombinasjoner)..

Bydelen kjøper sykehjemsplassene fra Sykehjemsetaten. Ved inngangen av 2012 kjøpte bydelen 256 plasser. I budsjett for 2012 ble det planlagt en nedtrapping til 253 plasser ved årets utløp, og i tillegg 5 nye korttidsplasser som tiltak ift Samhandlingsreformen for å kunne motta pasienter fra spesialisthelsetjenesten (altså 258 plasser i alt). De 5 plassene var i en periode nyttig for å unngå betaling for liggedøgn på sykehus, men bydelen har ikke lenger behov for plassene, og vil ha avvirket dem innen 31.12.2012.

Det er meget sannsynlig at bydelen vil gå inn i 2013 med flere sykehjemsplasser enn forutsatt i budsjettet.

I 2011 ble 10 korttidsplasser omgjort til rehabiliteringsplasser. Bydelen disponerer nå 17 rehabiliteringsplasser og 9 korttidsplasser.

Fritt sykehjemsvalg praktiseres ved tildeling av fast sykehjemsplass.

Samarbeid med sykehus/ Samhandlingsreformen:

Bydelen har godt og nært samarbeid med Lovisenberg diakonale sykehus som er bydelens lokalsykehus. Dette gjelder både for somatikk og psykiatri. Det har vært et omfattende samarbeid mellom Lovisenberg og bydelene i sektor for å få på plass rutiner i forbindelse med Samhandlingsreformen. I oktober ble et elektronisk verktøy for kommunikasjon mellom Lovisenberg og bydelene innført. Dette har fungert godt og er arbeidsbesparende særlig for bydelens bestillerenhet.

Anskaffelser:

Bydelen fikk i 2011 på plass en rammeavtale for kjøp av institusjonsplasser innen området psykisk helse/ rus. Rammeavtalen ble utarbeidet i samarbeid med bydelene St. Hanshaugen, Sagene, Gamle Oslo og Frogner. Bydelen hadde forventninger til at kjøp etter avtalen ville kunne gi innsparinger i tillegg til forskriftsmessige innkjøp. Dette har i liten grad vært tilfelle.

8.5 utfordringer og tiltak pleie og omsorg

Utfordringer:

Det er nødvendig å bringe kostnadene for F3 Pleie og omsorg ned mot kriterietildelingen, Bydelsdirektøren foreslår derfor gjennomgående kutt i alle funksjonsområdets tjenestetyper på til sammen 28,8 mill. kr.

Hjemmetjenesten med hjelp av bydelens øvrige tjenester må ivareta tyngre brukere enn før, uten at det er rom for økonomiske påplussninger til disse tjenestene, og terskelen for å få hjemmetjenester må høynes for de som har minst behov.

Bestillerenheten har gjennomgått alle bydelens bolig-/institusjonsplasseringer for personer med funksjonshemninger og personer med psykisk helseproblematikk. Med grunnlag i gjennomgangen er det laget en plan for flytting dels til rimeligere bo - og omsorgsløsninger, dels til boliger i bydelens egen regi eller i ordinære boliger. Gjennomføring av denne planen er avhengig av samarbeid med brukerne og frivillighet mht iverksettelse. Grunnet dette har planen stor økonomisk risiko. Enkelte brukere vil det også være knyttet adferds- og/eller voldsrisiko til. Det er særlig bekymringsfullt at en gruppe med meget avvikende atferd blir vurdert som for syke til å straffes og samtidig ikke vurderes som egnet for behandling. Disse personene representerer en stor belastning for nærmiljøet og deler av bydelens tjenester. Forsterket samarbeid med Lovisenberg DPS og i enkelte tilfeller med politiet vil være avgjørende for å få til gode nok tilbud lokalt.

Budsjettet er justert for kostnadskrevende brukere som flytter ut av eller inn i bydelen (personlige assistenter og privat hjemmesykepleie).

Gjennomføring av Samhandlingsreformen vil fortsatt være en stor utfordring. Samarbeidet med sykehusene om somatikk må forsterkes, og bydelen må fortsatt unngå å betale for ekstra dager på sykehus etter at pasientene er erklært utskrivningsklare. Samtidig må vi i størst mulig grad unngå tildeling av fast plass på sykehjem, og satse tyngre enn hittil på rehabilitering til hjemmet. Bydelen har 17 rehabiliteringsplasser på Sofienberghjemmet, en god utnyttelse av disse i kombinasjon med hjemmetjenester som i enda større grad enn i 2012 må arbeide rehabiliterende og forebyggende. Bydelen har igangsatt en omorganisering av hjemmesykepleien for å spisse arbeidet med rehabilitering i en egen avdeling. Avdelingen vil ha ansvar for avklaring og stabilisering av tjenestene, og ha en tettere kontakt med bestiller enn vanlig for hjemmetjenestene for å sikre best mulig alternativer til sykehjemsplasser.

Bydelsdirektørens forslag til reduksjon i antall sykehjemsplasser har meget stor økonomisk risiko, og setter store krav til at hjemmetjeneste og bestiller evner å finne gode nok alternativer.

Bydelen vil samarbeide med Sykehjemsetaten om å gjøre om ti dagsenterplasser på Grünerløkka sykehjem til dagsenter for demente.

Bydelen vil sette fart i arbeidet med boliger for funksjonshemmede i Sofienberggaten 7b, og benytte boligene som alternativ til institusjonsplasseringer.

Bestillerenheten skal sørge for at brukerne får de tjenestene de har rett til og behov for, at tjenestene som tildeles både bidrar til best mulig ressursutnyttelse og at vedtak som fattes er i tråd med lovens formål om et mer selvstendig liv. Vedtakene skal være innrettet mot rehabilitering hvor målsetting for tjenesten utarbeides i samarbeid med brukeren og skriftliggjøres i vedtak.

Bestillerenheten innehar bydelens koordinatorfunksjon for rehabilitering.

Bestillerenheten kontrollerer at de tjenestene som blir tildelt blir utført i samsvar med vedtak.

Forsterket samarbeid med fastlegene er også nødvendig. Den nye fastlegeforskriften er vedtatt, og Oslo kommune forhandler med Legeforeningen om en rammeavtale. På bakgrunn av forskriften og rammeavtalen vil bydelen reforhandle kontraktene med den enkelte fastlege.

Tjenesteavtalene med bydelens tre eldre-/seniorsentre ble i 2011 fornyet for en treårsperiode. Avtalene er oppsigbare med 6 måneders varsel. Avtalene understreker at sentrene skal være et sosialt møtested for eldre mennesker og stimulere til frivillig innsats, og dermed motvirke isolasjon og ensomhet. Videre at sentrene skal ha brukerråd, at de skal utvikle sitt tilbud mot nye brukergrupper, og at de skal legge til rette for samarbeid med NAV sosial om tiltaksplasser.

I løpet av budsjettprosessen har bydelen kontaktet eldre-/seniorsentrene samt Aktivitetshuset Prindsen med forespørsel om innspill til besparelser for 2013. Det har kommet inn konstruktive innspill, og innsparingene er lagt inn i bydelsdirektørens budsjettforslag. Dette er imidlertid dessverre ikke tilstrekkelig, og bydelsdirektøren foreslår å si opp kontraktene med to av sentrene, og inndra to av tre stillinger i sosionomtjenesten.

Engelsborg eldresenter forvalter bydelens oppsøkende sosionomtjeneste. Bydelen forutsetter at sosionomtjenesten og Engelsborg særlig bidrar til bedre koordinering av frivillig innsats i bydelen; gjerne etter mønster av Frivillig+ (se omtale under frivillighet under kapittel 8.4).

Tiltak:

- Omorganisering av hjemmesykepleien for å forsterke rehabiliteringsarbeidet med mål om at flere skal trene seg til å klare å bo hjemme uten eller med lite hjemmetjenester.
- Sørge for god pleie og omsorg inne demens, kreftomsorg, syke barn.
- Etablere tettere kontakt mellom Bestiller og hjemmetjenesten for i størst mulig grad å finne alternativer til institusjonsplasseringer
- Ta imot mer komplekse brukere i hjemmetjenesten.
- Prioritere samarbeid med 2. linjetjenesten innen somatikk og psykisk helse.
- Fortsette samarbeid med nabobydelene for å finne felles løsninger der dette er hensiktsmessig og kostnadseffektivt
- Styrke samspillet internt i bydelen mellom bestiller, hjemmetjenesten og sosialtjenesten for bedre koordinerte tilbud for mennesker med rus- og/eller psykisk helse problematikk – i større grad også trekke med Aktivitetshuset Prindsen i dette samarbeidet
- Endre deler av tilbudet i Omsorg+ til forsterket tilbud for eldre med rus/psykisk helseproblematikk
- Samarbeid med Sykehjemsetaten om å gjøre om resterende dagsenterplasser på Grünerløkka sykehjem til spesialplasser for demente
- Samarbeid med gjenværende eldresentre og sosionomtjeneste om forebyggende og rehabiliterende tiltak, bl.a. gjennom målrettet bruk av frivillighet
- Si opp kontraktene med Sinsen og Grünerløkka senior/eldresentre
- Uttype samarbeidet med NAV sosial om utplassering av lærlinger i hjemmetjenesten.

8.6 Merknader til driftsbudsjettet pleie og omsorg¹

- Redusere antall dagsenterplasser fra 40 til 30 fra 01.01.2013.
- Redusere antall sykehjemsplasser til 241 plasser i løpet av 2013 fra 265 plasser pr. 31.10.2012..
- Redusere kostnader til botiltak for psykisk syke med 3.87 mill. kr.
- Redusere kostnader til botiltak/kjøp av tjenester til funksjonshemmede med 3,9 mill. kr.
- Redusere kjøp av hjemmesykepleie fra private leverandører med 1,8 mill. kr.
- Redusere avlastningstiltak med 3,7 mill. kr.
- Stramme inn tildeling av omsorgslønn 0,44 mill. kr.
- Redusere utgifter til personlige assistenter med 1,6 mill. kr.
- Halvårs driftsbudsjett for Sinsen og Grünerløkka senior/eldresentre (Sinsen husleie hele 2013) – innsparing 1,8 mill. kr.
- Inndra støtte til to sosionomstillinger (halvårsvirkning) – 0,6 mill. kr.
- Inndra 2,5 stilling som hjemmehjelp i Praktisk bistand (hjemmetjenesten) og 1 stilling som sekretær i hjemmetjenestens administrasjon, 9 mndrs virkning – 1,05 mill. kr..
- Ubesatt konsulentstilling på Dagsenter for funksjonshemmede inndras – 0,5 mill. kr.
- Redusere vedtak i Praktisk bistand med 0,5 mill.kr., etterfulgt av reduksjon med 2 stillinger i praktisk bistand.
- Innføre egenandel trygghetsalarm i tråd med satser i Byrådets budsjettforslag
- Opprette en stilling som miljøterapeut i tilknytning til boligene i Sofienberggt. 7b
- Refusjon fra staten for kostnadskrevende brukere satt til 30,2 mill. kr.

¹ Beløpene under merknadene gjelder de enkelte tiltakene – i tillegg er det foretatt andre mindre justeringer både opp og ned.

Tabell 5.9 Lokale måltall i bydelsbudsjettene *

Måltall i bydelsbudsjettene for FO3 Pleie og omsorg	Måltall 2011	Resultat 2011	Måltall 2012	Måltall 2013
Andel innbyggere 66 år og under år som mottar hjemmetjenester 2)	1,2%	1,1%	1,2%	1,1%
Andel innbyggere 67-79 år som mottar hjemmetjenester per 31.12 2)	15%	14,3%	15%	13%
Andel innbyggere 80-89 år som mottar hjemmetjenester per 31.12 2)	37%	37,4%	37%	36%
Andel innbyggere 90 år og over som mottar hjemmetjenester per 31.12 2)	40%	46,4%	40%	43%
Andel innbyggere 67-79 år som er beboere i institusjon per 31.12 1)	3%	3,4%	3,5%	3%
Andel innbyggere 80-89 år som er beboere i institusjon per 31.12 1)	14%	13,4%	14%	12%
Andel innbyggere 90 år og over som er beboere i institusjon per 31.12 1)	38%	39,9%	38%	35%
Andel sykehjemsbeboere på tidsbegrenset opphold i sykehjem 3)	11%	10,4%	11%	11%
Antall boenheter Omsorg+ for innbyggere over 65 år 4)	92		97	97
Direkte tid hos bruker (nærværstid) - hjemmesykepleien 5)	53%	Ikke beregnet	53%	53%
Direkte tid hos bruker (nærværstid) - praktisk bistand 5)	62%	Ikke beregnet	62%	62%
Andel utførte timer av planlagte timer (reell planlagt tid/ressurstid) 6)	100%	Ikke beregnet	100%	100%
Andel utførte av vedtatte timer hjemmetjeneste 7)	90%	Ikke beregnet	90%	90%

* Bydelene vil bli bedt om å rapportere på måltallene i årsmelding for 2013

1) Sykehjem, aldershjem og andre boformer med heldøgns omsorg og pleie som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3 første ledd nr. 6 bokstav c, dvs. boformer der det kan kreves vederlag for opphold i institusjon.

2) 2) Praktisk bistand og hjemmesykepleie (jfr. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav a og b). Hjemmesykepleie skal også omfatte tjenester innenfor kategorien psykisk helsearbeid. I henhold til loven omfatter praktisk bistand: Hjemmehjelp, husmorvikar og annen hjelpevirksomhet i hjemmet, herunder miljøarbeid, opplæring i dagliglivets gjøremål, boveiledning og brukerstyrt personlig assistent.

3) Sykehjem som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd bokstav c. (Måltallet er endret f.o.m. 2011 fra alle institusjonsbeboere til kun sykehjemsbeboere.)

4) Boliger innenfor Omsorg+ konseptet, dvs. minimum 50 samlokaliserte boliger med heldøgns vaktjeneste, aktivitetssenter og middagsservering syv dager i uken (Byrådssak 243/09 Omsorg+ - organisering og innhold).

5) Direkte tid hos bruker. Utført tid i brukers hjem med vedtak og uten vedtak ved akutt behov, ringetilsyn, legemiddelhåndtering ihht vedtak, andre tjenester for/sammen med bruker grunnet akutt hjelpebehov hos bruker.

6) Planlagte timer utgjør summen av de tiltakstimer som de det er aktuelt å gjennomføre når det er korrigert som følge av at brukeren er på sykehus, kortidsopphold på sykehjem eller av andre grunner ikke tas med.

7) Med vedtakstimer menes det antall timer som mottaker er tildelt gjennom enkeltvedtak (Iplos tid). Med utførte vedtakstimer menes antall utførte timer av disse.

Tabell 5.4 Resultater for funksjonsområde 3 Pleie og omsorg

Nøkkeltall for FO3 - Pleie- og omsorg	Oslo 2009	Oslo 2010	Oslo 2011	Resultat Grünerløkka 2009	Resultat Grünerløkka 2010	Resultat Grünerløkka 2011	Kildegrunnlag for bydelene
Andel personer 80+ pr 31.12	3,9	3,8	3,7	2,3	2,0	1,8	Kostra, nivå 3
Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr innbygger (Oslo tot. inkl. etater mm) 1)	10 825	11 676	12 487	xxx	xxx	xxx	Kostra, nivå 3/ Årsstat
Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr innbygger (Oslogjennomsnitt kun for bydelene) 1)	10 333	10 334	10 600	8 193	7 839	7 871	Kostra, nivå 3/ Årsstat
Netto driftsutgifter pr. mottaker av pleie- og omsorgstjenester (Oslo totalt inkl etater mm) 1)	287 184	322 458	353 941	xxx	xxx	xxx	Kostra, nivå 3/ Årsstat
Netto driftsutgifter pr. mottaker av pleie- og omsorgstjenester (Oslogjennomsnitt kun for bydelene) 1)	274 165	285 464	300 505	261 130	258 086	280 072	Kostra, nivå 3/ Årsstat
Netto driftsutgifter pr. hjemmetjenestemottaker (Oslo totalt inkl etater mm) 1)	149 293	170 354	192 660	xxx	xxx	xxx	Kostra, nivå 3/ Årsstat
Netto driftsutgifter pr. hjemmetjenestemottaker (Oslogjennomsnitt kun for bydelene) 1)	148 479	162 938	175 569	119 556	117 771	132 344	Kostra, nivå 3/ Årsstat
Andel egne innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester 2)	35,5	34,5	34,7	40,7	41,6	39,9	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 66 år og under som mottar hjemmetjenester 2)	1,1	1,0	1,0	1,2	1,2	1,1	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 67 - 79 år som mottar hjemmetjenester 2)	8,7	8,3	7,8	14,6	14,7	14,3	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 80-89 år som mottar hjemmetjenester 2)	32,9	31,6	31,5	38,8	38,8	37,4	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 90 år og over som mottar hjemmetjenester 2)	46,4	45,9	46,4	46,2	48,2	46,4	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 80 år og over som bor i institusjon 3)	16,1	16,3	16,0	20,7	20,6	20,8	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 67 - 79 år som bor i institusjon 3)	2,1	2,1	2,0	3,2	3,5	3,4	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 80 - 89 år som bor i institusjon 3)	11,7	11,8	11,1	14,5	14,5	13,4	Årsstatistikk
Andel egne innbyggere 90 år og over som bor i institusjon 3)	34,7	34,2	34,2	37,7	34,9	39,9	Årsstatistikk
Andel sykehjemsbeboere på tidsbegrenset opphold 4)	11,8	12,9	12,7	9,8	9,3	10,4	Årsstatistikk
Saksbehandlingstid 5) for søknad om institusjonsplass 3)	19,2	16,8	18	11	10	8	Årsstatistikk

Saksbehandlingstid 5) for søknad om praktisk bistand	18,4	17,8	25	11	16	12	Årsstatistikk
Saksbehandlingstid 5) for søknad om hjemmesykepleie	8	7,4	9,2	11	8	6	Årsstatistikk
Iverksettingstid 5) for søknad om praktisk bistand	7,3	9	7,5	9	8	8	Årsstatistikk
Iverksettingstid 5) for søknad om hjemmesykepleie	3,1	2,9	2,2	3	3	2	Årsstatistikk

1) Netto driftsutgifter, Kostra nivå 3-, Rapporteres kun ved årsslutt pr 31.12

2) Praktisk bistand og hjemmesykepleie (jfr. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav a og b). Hjemmesykepleie skal også omfatte tjenester innenfor kategorien psykisk helsearbeid. I henhold til loven omfatter praktisk bistand: Hjemmehjelp, husmorvikar og annen hjelpevirksomhet i hjemmet, herunder miljøarbeid, opplæring i dagliglivets gjøremål, boveiledning og brukerstyrt personlig assistent.

3) Sykehjem, aldershjem og andre boformer med heldøgns omsorg og pleie som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd bokstav c, dvs. boformer der det kan kreves vederlag for opphold i institusjon.

4) Sykehjem, hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven

5) Gjennomsnittlig saksbehandlingstid og iverksettingstid for perioden hele året

Tabell 5.8 Måltall for funksjonsområde 3 Pleie og omsorg

Funksjonsområde 3	Måltall 2011	Resultat 2011	Måltall 2012	Måltall 2013
Andel av bydelenes årsverk i pleie og omsorg med relevant fagutdanning 1), 2)	65 %	65%	65%	66%
Brukertilfredshet i hjemmetjenesten - andel fornøyde brukere	> 80%	86 %	> 80%	> 80%

1) Kilde: NLP (UKE - datavarehuset), (Kostrafunksjon f234, f253, f254)

2) Måltall og resultat omfatter fast ansatte og fastlønnede vikarer (ikke timelønnede vikarer)

Budsjettekniske forutsetninger for FO3 Pleie og omsorg, institusjonstjenester - Kostrafunksjon 253

Pris/kostnad pr institusjonsplass 2013							
Institusjonsplasser 3) for brukere 67 år og over	Kjøp fra sykehjemsetaten		Andre direktekjøp innenbys/utenbys		Institusjonsplasser drevet av bydelen selv		Forventede kostnader 2013
Kategori 6)	Pris pr plass 2013	Ant. plasser bestilt 2013 1)	Forventet gj. sn. pris pr plass	Andre planlagte kjøp 2013 1)	Brutto kostnad pr plass	Antall plasser 2013 1)	Sum 2)
Ordinær sykehjemsplass	657 087	138					90 678 006
Korttidsplass	689 941	9					6 209 469
Aldershjemsplass	519 099	5	361 405	1			2 956 900
Plass i skjermet avdeling	814 788	44					35 850 672
Forsterket plass - psykisk helsearbeid	933 064	5					4 665 320
Forsterket plass - annet	1 176 186	3					3 528 558
Plasser i rehabiliteringsavd.	729 367	17					12 399 239
Plasser i andre boformer m/ heldøgns oms. og pleie			616 091	4			2 464 364
Rus plasser	689 941	3					2 069 823
Nattopphold 4)							0
Dagopphold 4)	105 134	30					3 154 020
Sum institusjonsplasser for brukere 67 år og over	xxxxx	254	xxxxx	5	xxxxx	0	163 976 371
Institusjonsplasser for brukere 66 år og under	Kjøp fra sykehjemsetaten		Andre direktekjøp innenbys/utenbys		Institusjonsplasser drevet av bydelen selv		Forventede kostnader 2013
Kategori	Pris pr plass 2013	Ant. plasser bestilt 2013 1)	Forventet gj. sn. pris pr plass	Andre planlagte kjøp 2013 1)	Brutto kostnad pr plass	Antall plasser 2013 1)	Sum 2)
Ordinær sykehjemsplass	657 087	8					5 256 696
Korttidsplass							0
Aldershjemsplass	519 099	1					519 099
Plass i skjermet avdeling	814 788	2					1 629 576
Forsterket plass - psykisk helsearbeid	933 064	2					1 866 128
Forsterket plass - annet	1 176 186	3					3 528 558
Plasser i rehabiliteringsavd.							0
Plasser i andre boformer m/ heldøgns oms. og pleie			759 126	20			15 182 520
Plasser i barne- og avlastningsboliger			2 263 884	6			13 583 304
Boliger PU			3 555 403	9			31 998 627
Rus plasser	689 941	1					689 941
Bolig for psyk.ikke vederlag			777 381	11			8 551 191
Nattopphold 4)							0
Dagopphold 4)							
Sum institusjonsplasser for brukere 66 år og under	xxxxx	17	xxxxx	46	xxxxx	0	82 805 640
Sum institusjonsplasser totalt for alle aldersgrupper	xxxxx	271	xxxxx	51	xxxxx	0	246 782 011
Andre kostnader på kostrafunksjon 253 5)	xxxxx	xxxxx	xxxxx	xxxxx	xxxxx	xxxxx	29 886 777
Forventede inntekter på kostrafunksjon 253	xxxxx	xxxxx	xxxxx	xxxxx	xxxxx	xxxxx	-59 464 197
Netto budsjett på kostrafunksjon 253	xxxxx	xxxxx	xxxxx	xxxxx	xxxxx	xxxxx	217 204 591

1) Beregnes som gjennomsnittlig antall plasser gjennom året.

2) Sum forventede kostnader beregnes som summen av produktet av pris ganger plass i de tre kategoriene kjøp fra Sykehjemsetaten, andre direktekjøp innenbys/utenbys og institusjonsplasser drevet av bydelen selv.

3) Sykehjem, aldershjem og andre boformer med heldøgns omsorg og pleie som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd bokstabe, dvs. boformer der det kan kreves vederlag for opphold i institusjon. Barneboliger og avlastningsboliger ska

4) Her føres plasser til dagopphold og nattopphold i institusjoner som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd bokstabe, hvor det kan fattes vedtak om vederlag etter vederlagsforskriften (KOSTRA funksjon 253).

5) Andre kostnader kan her være den del av bestillerenhetens arbeid som har med med vurdering av søknader, tildeling og oppfølging av tjenester til enkeltbrukere som skal knyttes til funksjon 253, samt ressursinnsatsen til den del av merkantile støttefunk

6) Bydelene kan fritt legge inn nye linjer dersom de ønsker å spesifisere på flere kategorier.

Budsjettekniske forutsetninger for FO3 Pleie og omsorg, hjemmetjenester - Kostrafunksjon 254

Forventet antall utførte/budsjetterte timer 1) hjemmetjeneste pr. mnd. - årsgjennomsnitt .	Utførte/budsjetterte vedtakstimer pr. mnd. til mottakere 66 år og under/ antall mottagere 66 år og under	Utførte/budsjetterte vedtakstimer pr mnd. til mottakere 67 år og over/ antall mottagere 67 år og over	Sum	Forventet pris/kostnad pr utførte/budsjetterte vedtakstimer 4)	Forventet årskostnad (ant. vedtakstimer pr. mnd. * pris * 12 mnd)
Antall utførte/budsjetterte vedtakstimer praktisk bistand 2) pr mnd. (eksklusiv boliger/bofellesskap og BPA)	838	2054	2892	644	22 349 376
Antall utførte/budsjetterte vedtakstimer praktisk bistand i boliger/bofellesskap	2471	339	2810	1114	37 564 080
Antall utførte/budsjetterte vedtakstimer BPA	1676	341	2017	922	22 316 088
Antall utførte/budsjetterte vedtakstimer hjemmesykepleie 2) pr mnd (ekskl. "psykisk helsearbeid" -timer utført av psyk. sykepl. e.a.)	2017	4585	6602	841	66 627 384
Antall utførte/budsjetterte vedtakstimer utført av psykiatriske sykepleiere eller andre (psykisk helsearbeid)	1396	32	1428	841	14 411 376
Antall utførte/budsjetterte vedtakstimer til omsorgslønn	1351	152	1503	156	2 813 616
Antall utførte/budsjetterte vedtakstimer til avlastning utenfor institusjon	2693	0	2693	99	3 199 284
Antall mottagere av kun praktisk bistand	142	270	412	xxxxxxx	xxxxxxx
Antall mottagere av kun hjemmesykepleie	285	84	369	xxxxxxx	xxxxxxx
Ant. mottagere av både praktisk bistand og hj.sykepleie	135	187	322	xxxxxxx	xxxxxxx
Antall mottagere av omsorgslønn	36	8	44	xxxxxxx	xxxxxxx
Antall mottagere av avlastning utenfor institusjon	46	0	46	xxxxxxx	xxxxxxx
Gj.sn. ant. utførte vedtakstimer praktisk bistand pr mottaker	18,00	5,98	10,52	xxxxxxx	xxxxxxx
Gj.sn. ant. utførte vedtakstimer hj.sykepleie pr mottaker	8,13	17,04	11,62	xxxxxxx	xxxxxxx
Gj.sn. ant. utførte vedtakstimer omsorgslønn pr mottaker	37,53	19,00	34,16	xxxxxxx	xxxxxxx
Gj.sn. ant. utførte vedtakstimer avlastning utenfor institusjon pr mottaker	58,54	0,00	58,54	xxxxxxx	xxxxxxx
Andre utgifter på kostrafunksjon 254 3)	xxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxx	25 932 199
Forventede inntekter på kostrafunksjon 254	xxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxx	-23 576 000
Netto budsjett på kostrafunksjon 254	xxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxx	171 637 403

Definisjoner:

1) Med vedtakstimer menes det antall ressurstimer som mottaker er tildelt gjennom enkeltvedtak. Med utførte/budsjetterte vedtakstimer menes antall planlagt utførte/budsjetterte timer i henhold til vedtaket.

2) Praktisk bistand og hjemmesykepleie (jfr. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav a og b).

Hjemmesykepleie skal også omfatte tjenester innenfor kategorien psykisk helsearbeid. I henhold til loven omfatter praktisk bistand: Hje

3) Andre utgifter kan være innsatsteam, trygghetsalarm, bestillerkontor, hjelpeverge, fellesutgifter (forsikring, IT kostn., avsetn til lønnsoppgjør) med mer.

4) Kostnad pr utførte/budsjetterte vedtakstimer kan avvike fra beregnet kostnad pr vedtakstimer som mottaker er tildelt gjennom enkeltvedtak.

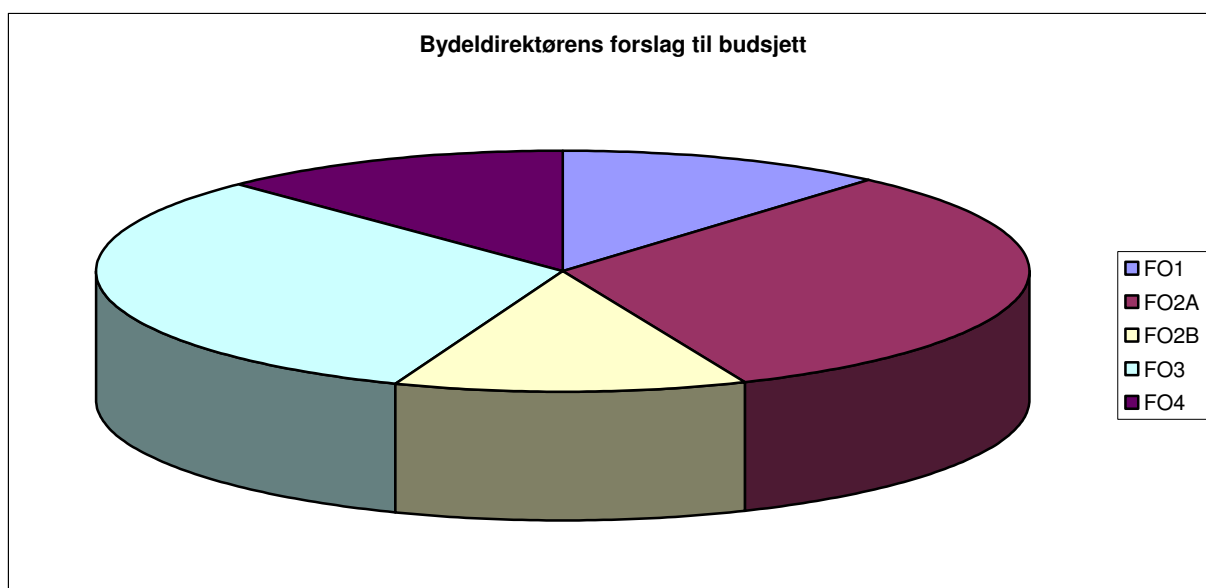
9 Bydelsdirektørens forslag til budsjett 2013

Bydelsdirektørens forslag til budsjett 2013 er basert på byrådets budsjettforslag som gir bydelen en ramme på 1.338.128,-

Bydelsdirektørens forslag til budsjett fordelt på funksjonsområder sammenlignet med byrådets forslag.

Funksjonsområder	FO1	FO2A	FO2B	FO3	FO4	SUM
Byrådets forslag til budsjett	191 115	431 974	162 455	389 182	163 402	1 338 128
Bydelsdirektørens forslag til budsjett.	151 614	431 860	162 780	428 472	163 402	1 338 128
Differanse	39 501	114	-325	-39 290	0	0

Det forholdsvis store avviket mellom tildelt og foreslått ramme på funksjonsområde 1 og 3, skyldes delvis at særskilte midler til psykisk helse (27 mill) blir fordelt på rammen til F 1, mens bydelen i hovedsak budsjetterer midlene på pleie og omsorg, i et tett og integrert samarbeid mellom tjenestene i pleie og omsorg og sosial.

9.1 Bydelsdirektørens forslag til vedtak budsjett 2013

1. Budsjettet vedtas fordelt på postgruppenivå som det framkommer i tabellen nedenfor.

Vedtakstabell hele bydelen.

002	Bydel Grünerløkka (2)	Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
	Drift			
10	Lønn og sosiale utgifter	671 143	684 414	743 794
11	Kjøp varer/tj som inngår i kom. tjenesteproduksjon	395 964	517 575	415 074
13	Kjøp varer/tj. som erstatter kom. tjenesteprod.	271 470	274 507	283 024
14	Overføringer	150 277	141 587	142 390
15	Finansutgifter	0	0	0
	Sum driftsutgifter	1 488 854	1 618 082	1 584 283
16	Salgsinntekter	-104 554	-104 477	-115 953
17	Overføringer med krav til motytelse	-126 338	-188 043	-80 939
18	Overføringer uten krav til motytelse	-7 725	-7 829	-49 264
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	0	0	0
	Sum driftsinntekter	-238 617	-300 349	-246 156
	Netto driftsbudsjett	1 250 237	1 317 733	1 338 127

2. Budsjettet vedtas fordelt på funksjonsområder og Kostrafunksjoner slik det framkommer i tabellene nedenfor.

Vedtakstabell funksjonsområde 1 Helse, sosial og nærmiljø.

	Helse, sosial og nærmiljø	Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
	Drift			
10	Lønn og sosiale utgifter	111 381	111 381	121 993
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen produksjon	56 391	80 939	64 837
13	Kjøp varer og tjenester som erstatter kom. tjenesteprod.	29 796	30 146	24 979
14	Overføringsutgifter	5 684	5 684	6 436
15	Finansutgifter	0	0	0
	Sum driftsutgifter	203 252	228 150	218 245
16	Salgsinntekter	-17 166	-16 875	-19 621
17	Refusjoner	-31 312	-23 052	-30 854
18	Overføringsinntekter	-6 140	-6 140	-16 156
19	Finansinntekter	0	0	0
	Sum driftsinntekter	-54 617	-46 066	-66 632
	Netto driftsbudsjett	148 634	182 083	151 613

Tabeller per kostrafunksjon funksjonsområde 1	Sum
<i>Funksjon 100 Politisk styring</i>	
Sum driftsutgifter	1 320 570
Sum driftsinntekter	-16 000
Netto driftsutgifter	1 304 570
<i>Funksjon 120 Administrasjon</i>	
Sum driftsutgifter	39 760 887
Sum driftsinntekter	-4 115 000
Netto driftsutgifter	35 645 887
<i>Funksjon 130 Administrasjonslokaler</i>	
Sum driftsutgifter	5 136 500
Sum driftsinntekter	-990 000
Netto driftsutgifter	4 146 500
<i>Funksjon 233 Annet forebyggende helsearbeid</i>	
Sum driftsutgifter	2 378 719
Sum driftsinntekter	-1 240 000
Netto driftsutgifter	1 138 719
<i>Funksjon 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering</i>	
Sum driftsutgifter	31 007 695
Sum driftsinntekter	-3 012 000
Netto driftsutgifter	27 995 695
<i>Funksjon 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid</i>	
Sum driftsutgifter	65 620 407
Sum driftsinntekter	-6 877 000
Netto driftsutgifter	58 743 407
<i>Funksjon 243 Tilbud til personer med rusproblemer</i>	
Sum driftsutgifter	10 066 819
Sum driftsinntekter	-1 000 000
Netto driftsutgifter	9 066 819
<i>Funksjon 265 Kommunalt disponerte boliger</i>	
Sum driftsutgifter	20 152 500
Sum driftsinntekter	-22 291 231
Netto driftsutgifter	-2 138 731
<i>Funksjon 273 Kommunale sysselsettingstiltak</i>	
Sum driftsutgifter	21 217 376
Sum driftsinntekter	-9 934 350
Netto driftsutgifter	11 283 026
<i>Funksjon 275 Introduksjonsordningen</i>	
Sum driftsutgifter	11 229 882
Sum driftsinntekter	-11 390 999
Netto driftsutgifter	-161 117
<i>Funksjon 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig</i>	
Sum driftsutgifter	4 063 061
Sum driftsinntekter	-
Netto driftsutgifter	4 063 061
<i>Funksjon 335 Rekreasjon i tettsted</i>	
Sum driftsutgifter	6 290 637
Sum driftsinntekter	-5 765 000
Netto driftsutgifter	525 637
<i>Sum funksjonsområde 1</i>	151 613 474

Vedtaksstabell funksjonsområde 2A Barnehager

Barnehager		Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift				
10	Lønn og sosiale utgifter	280 926	293 597	324 307
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen produksjon	32 939	40 343	37 491
13	Kjøp varer og tjenester som erstatter kom. tjenesteprod.	113 513	116 199	124 463
14	Overføringsutgifter	2 637	2 637	5 169
15	Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter		430 015	452 776	491 430
16	Salgsinntekter	-44 395	-44 395	-49 518
17	Refusjoner	-21 661	-19 574	-9 608
18	Overføringsinntekter	-260	-664	-444
19	Finansinntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter		-66 316	-64 633	-59 570
Netto driftsbudsjett		363 698	388 143	431 860

Tabeller per kostrafunksjon funksjonsområde 2A

	Sum
Funksjon 201 Førskole	
Sum driftsutgifter	393 401 099
Sum driftsinntekter	-53 340 794
Netto driftsutgifter	340 060 305
Funksjon 211 Styrket tilbud til førskolebarn	
Sum driftsutgifter	22 376 094
Sum driftsinntekter	-2 756 000
Netto driftsutgifter	19 620 094
Funksjon 221 Førskolelokaler og skyss	
Sum driftsutgifter	75 653 074
Sum driftsinntekter	-3 473 000
Netto driftsutgifter	72 180 074
Sum funksjonsområde 2A	
	431 860 473

Vedtakstabell funksjonsområde 2B Oppvekst

Oppvekst	Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift			
10 Lønn og sosiale utgifter	77 623	78 569	83 815
11 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen produksjon	46 123	53 791	58 743
13 Kjøp varer og tjenester som erstatter kom. tjenesteprod.	21 692	21 692	20 095
14 Overføringsutgifter	13 038	13 538	9 268
15 Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter	158 476	167 590	171 921
16 Salgsinntekter	-773	-987	-1 573
17 Refusjoner	-4 982	-5 732	-6 643
18 Overføringsinntekter	-925	-125	-925
19 Finansinntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-6 680	-6 844	-9 141
Netto driftsbudsjett	151 796	160 746	162 780

Tabeller per kostrafunksjon funksjonsområde 2B	Sum
<i>Funksjon 231 Aktivitetstilbud barn og unge</i>	
Sum driftsutgifter	19 140 719
Sum driftsinntekter	-1 968 000
Netto driftsutgifter	17 172 719
<i>Funksjon 232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste</i>	
Sum driftsutgifter	28 429 871
Sum driftsinntekter	-3 165 000
Netto driftsutgifter	25 264 871
<i>Funksjon 244 Barneverntjeneste</i>	
Sum driftsutgifter	39 724 940
Sum driftsinntekter	-2 358 000
Netto driftsutgifter	37 366 940
<i>Funksjon 251 Barneverntiltak i familien</i>	
Sum driftsutgifter	7 583 646
Sum driftsinntekter	-150 000
Netto driftsutgifter	7 433 646
<i>Funksjon 252 Barneverntiltak utenfor familien</i>	
Sum driftsutgifter	77 042 167
Sum driftsinntekter	-1 500 000
Netto driftsutgifter	75 542 167
Sum funksjonsområde 2B	162 780 343

Vedtakstabell funksjonsområde 3 Pleie og omsorg

Pleie og omsorg		Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift				
10	Lønn og sosiale utgifter	154 016	153 670	166 580
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen produksjon	256 012	337 190	250 039
13	Kjøp varer og tjenester som erstatter kom. tjenesteprod.	105 720	105 720	113 488
14	Overføringsutgifter	1 844	1 844	1 844
15	Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter		517 591	598 424	531 950
16	Salgsinntekter	-42 220	-42 220	-45 241
17	Refusjoner	-55 546	-132 636	-26 498
18	Overføringsinntekter	-400	-900	-31 739
19	Finansinntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter		-98 166	-175 756	-103 478
Netto driftsbudsjett		419 425	422 669	428 472

Tabeller per kostrafunksjon funksjonsområde 3	Sum
<i>Funksjon 234 Aktivisering og støttetj. for eldre og funksjonshemmede</i>	
Sum driftsutgifter	34 357 952
Sum driftsinntekter	-8 141 900
Netto driftsutgifter	26 216 052
<i>Funksjon 253 Pleie, omsorg, hjelp og re-/habilitering i institusjon</i>	
Sum driftsutgifter	277 964 789
Sum driftsinntekter	-60 760 197
Netto driftsutgifter	217 204 592
<i>Funksjon 254 Kjernetjenester knyttet til pleie, omsorg, hjelp i hjemmet</i>	
Sum driftsutgifter	195 213 403
Sum driftsinntekter	-23 576 000
Netto driftsutgifter	171 637 403
<i>Funksjon 261 Institusjonslokaler</i>	
Sum driftsutgifter	11 000 000
Sum driftsinntekter	-11 000 000
Netto driftsutgifter	-
<i>Funksjon 733 Transport (ordninger) for funksjonshemmede</i>	
Sum driftsutgifter	13 413 665
Sum driftsinntekter	-
Netto driftsutgifter	13 413 665
<i>Sum funksjonsområde 3</i>	428 471 711

Vedtakstabell funksjonsområde 4 Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet

Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram		Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift				
10	Lønn og sosiale utgifter	47 197	47 197	47 100
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen produksjon	4 500	5 311	3 964
13	Kjøp varer og tjenester som erstatter kom. tjenesteprod.	750	750	0
14	Overføringsutgifter	127 074	117 884	119 673
15	Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter		179 521	171 142	170 736
16	Salgsinntekter	0	0	0
17	Refusjoner	-12 837	-7 050	-7 335
18	Overføringsinntekter	0	0	0
19	Finansinntekter	0	0	0
Sum driftsinntekter		-12 837	-7 050	-7 335
Netto driftsbudsjett		166 684	164 092	163 401

Tabeller per kostrafunksjon funksjonsområde 4	Sum
Funksjon 276 Kvalifiseringsprogrammet	
Sum driftsutgifter	51 193 409
Sum driftsinntekter	-1 335 409
Netto driftsutgifter	49 858 000
Funksjon 281 Økonomisk sosialhjelp	
Sum driftsutgifter	119 543 000
Sum driftsinntekter	-6 000 000
Netto driftsutgifter	113 543 000
Sum funksjonsområde 4	163 401 000

3. Budsjettet eksklusiv økonomisk sosialhjelp vedtas fordelt på resultatnivå som er avdelinger, spesifisert på kostrafunksjoner slik det framkommer i tabellene nedenfor.

01A	Administrasjon	Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift				
10	Lønn og sosiale utgifter	29 069	29 069	34 805
11	Kjøp varer/tj som inngår i kom. tjenesteproduksj	35 672	50 606	26 862
13	Kjøp varer/tj. som erstatter kom. tjenesteprod.	6 800	6 800	1 000
14	Overføringer	864	864	1 616
15	Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter		72 405	87 339	64 283
16	Salgsinntekter	-7 167	-7 090	-12 478
17	Overføringer med krav til motytelse	-4 037	-3 969	-5 501
18	Overføringer uten krav til motytelse	-440	-844	-924
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	0	0	0
Sum driftsinntekter		-11 644	-11 903	-18 903
Netto driftsbudsjett		60 761	75 436	45 380

Avdeling 1A: Administrasjon	Sum
Funksjon 100 Politisk styring	
Sum driftsutgifter	1 320 570
Sum driftsinntekter	- 16 000
Netto driftsutgifter	1 304 570
Funksjon 120 Administrasjon	
Sum driftsutgifter	39 760 887
Sum driftsinntekter	- 4 115 000
Netto driftsutgifter	35 645 887
Funksjon 130 Administrasjonslokaler	
Sum driftsutgifter	5 136 500
Sum driftsinntekter	- 990 000
Netto driftsutgifter	4 146 500
Funksjon 201 Førskole	
Sum driftsutgifter	3 508 000
Sum driftsinntekter	- 1 244 000
Netto driftsutgifter	2 264 000
Funksjon 211 Styrket tilbud til førskolebarn	
Sum driftsutgifter	0
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter	0
Funksjon 231 Aktivitetstilbud barn og unge	
Sum driftsutgifter	0
Sum driftsinntekter	- 400 000
Netto driftsutgifter	- 400 000
Funksjon 232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	
Sum driftsutgifter	321 000
Sum driftsinntekter	- 400 000
Netto driftsutgifter	- 79 000
Funksjon 233 Annet forebyggende helsearbeid	
Sum driftsutgifter	2 348 719
Sum driftsinntekter	- 1 240 000
Netto driftsutgifter	1 108 719
Funksjon 234 Aktivisering og servicetj. for eldre og funksjonsh	
Sum driftsutgifter	177 000
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter	177 000
Funksjon 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering	
Sum driftsutgifter	2 719 531
Sum driftsinntekter	- 1 862 000
Netto driftsutgifter	857 531
Funksjon 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	
Sum driftsutgifter	2 018 000
Sum driftsinntekter	- 200 000
Netto driftsutgifter	1 818 000
Funksjon 244 Barneverntjeneste	
Sum driftsutgifter	471 000
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter	471 000
Funksjon 253 Pleie, omsorg, hjelp og re-/habilitering i institusjon	
Sum driftsutgifter	1 537 000
Sum driftsinntekter	- 2 601 000
Netto driftsutgifter	- 1 064 000
Funksjon 254 Kjernekt knyttet til pleie, omsorg, hjelp til hjem	
Sum driftsutgifter	2 104 000
Sum driftsinntekter	- 750 000
Netto driftsutgifter	1 354 000
Funksjon 265 Kommunalt disponerte boliger	
Sum driftsutgifter	424 000
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter	424 000
Funksjon 273 Kommunale sysselsettingstiltak	
Sum driftsutgifter	0
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter	0
Funksjon 275 Introduksjonsordningen	
Sum driftsutgifter	209 000
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter	209 000
Funksjon 335 Rekreasjon i tettsted	
Sum driftsutgifter	2 227 363
Sum driftsinntekter	- 5 085 000
Netto driftsutgifter	- 2 857 637
Sum avdeling 1A	45 379 570

03A Helse- og sosialavdelingen		Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift				
10	Lønn og sosiale utgifter	283 525	283 179	302 807
11	Kjøp varer/tj som inngår i kom. tjenesteproduksjon	289 359	381 736	294 641
13	Kjøp varer/tj. som erstatter kom. tjenesteprod.	131 666	132 016	137 467
14	Overføringer	6 794	6 794	6 794
15	Finansutgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter		711 344	803 725	741 708
16	Salgsinntekter	-52 319	-52 319	-53 984
17	Overføringer med krav til motytelse	-88 658	-151 925	-53 187
18	Overføringer uten krav til motytelse	-6 100	-6 600	-47 415
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	0	0	0
Sum driftsinntekter		-147 077	-210 844	-154 586
Netto driftsbudsjett		564 267	592 881	587 122

Avdeling 3A: Helse og sosial	Sum
Funksjon 231 Aktivitetstilbud barn og unge	
Sum driftsutgifter	302 632
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter	302 632
Funksjon 233 Annet forebyggende helsearbeid	
Sum driftsutgifter	30 000
Netto driftsutgifter	30 000
Funksjon 234 Aktivisering og servicetj. for eldre og funksjonsh.	
Sum driftsutgifter	34 180 952
Sum driftsinntekter	- 8 141 900
Netto driftsutgifter	26 039 052
Funksjon 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering	
Sum driftsutgifter	28 288 164
Sum driftsinntekter	- 1 150 000
Netto driftsutgifter	27 138 164
Funksjon 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	
Sum driftsutgifter	63 602 407
Sum driftsinntekter	- 6 677 000
Netto driftsutgifter	56 925 407
Funksjon 243 Tilbud til personer med rusproblemer	
Sum driftsutgifter	10 066 819
Sum driftsinntekter	- 1 000 000
Netto driftsutgifter	9 066 819
Funksjon 253 Pleie, omsorg, hjelp og re-/habilitering i institusjon	
Sum driftsutgifter	276 427 789
Sum driftsinntekter	- 58 159 197
Netto driftsutgifter	218 268 592
Funksjon 254 Kjernetj knyttet til pleie, omsorg, hjelp til hjem	
Sum driftsutgifter	193 109 403
Sum driftsinntekter	- 22 826 000
Netto driftsutgifter	170 283 403
Funksjon 261 Institusjonslokaler	
Sum driftsutgifter	11 000 000
Sum driftsinntekter	- 11 000 000
Netto driftsutgifter	0
Funksjon 265 Kommunalt disponerte boliger	
Sum driftsutgifter	19 728 500
Sum driftsinntekter	- 22 291 231
Netto driftsutgifter	- 2 562 731
Funksjon 273 Kommunale sysselsettingstiltak	
Sum driftsutgifter	21 217 376
Sum driftsinntekter	- 9 934 350
Netto driftsutgifter	11 283 026
Funksjon 275 Introduksjonsordningen	
Sum driftsutgifter	11 020 882
Sum driftsinntekter	- 11 390 999
Netto driftsutgifter	- 370 117
Funksjon 276 Kvalifiseringsprogrammet	
Sum driftsutgifter	51 193 409
Sum driftsinntekter	- 1 335 409
Netto driftsutgifter	49 858 000
Funksjon 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen	
Sum driftsutgifter	4 063 061
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter	4 063 061
Funksjon 335 Rekreasjon i tettsted	
Sum driftsutgifter	4 063 274
Sum driftsinntekter	- 680 000
Netto driftsutgifter	3 383 274
Funksjon 733 Transport (ordninger) for funksjonshemmede	
Sum driftsutgifter	13 413 665
Sum driftsinntekter	0
Netto driftsutgifter	13 413 665
Sum avdeling 3A	587 122 248

06A Oppvekst		Dok 3 år 2012	Dok 3 med justeringer år 2012	Virksomhetens budsjettforslag år 2013
Drift				
10	Lønn og sosiale utgifter	358 549	372 166	406 183
11	Kjøp varer/tj som inngår i kom. tjenesteproduksjon	70 933	85 232	93 571
13	Kjøp varer/tj. som erstatter kom. tjenesteprod.	133 005	135 691	144 557
14	Overføringer	15 675	16 175	14 437
15	Finansutgifter	0	0	0
	Sum driftsutgifter	578 161	609 264	658 749
16	Salgsinntekter	-45 068	-45 068	-49 491
17	Overføringer med krav til motytelse	-26 643	-25 229	-16 251
18	Overføringer uten krav til motytelse	-1 185	-385	-925
19	Finansinntekter og finanstransaksjoner	0	0	0
	Sum driftsinntekter	-72 896	-70 682	-66 667
	Netto driftsbudsjett	505 265	538 582	592 082

Avdeling 6A: Oppvekst	Sum
Funksjon 201 Førskole	
Sum driftsutgifter	389 893 099
Sum driftsinntekter	- 52 096 794
Netto driftsutgifter	337 796 305
Funksjon 211 Styrket tilbud til førskolebarn	
Sum driftsutgifter	22 376 094
Sum driftsinntekter	- 2 756 000
Netto driftsutgifter	19 620 094
Funksjon 221 Førskolelokaler og skyss	
Sum driftsutgifter	75 653 074
Sum driftsinntekter	- 3 473 000
Netto driftsutgifter	72 180 074
Funksjon 231 Aktivitetstilbud barn og unge	
Sum driftsutgifter	18 838 087
Sum driftsinntekter	- 1 568 000
Netto driftsutgifter	17 270 087
Funksjon 232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	
Sum driftsutgifter	28 108 871
Sum driftsinntekter	- 2 765 000
Netto driftsutgifter	25 343 871
Funksjon 244 Barneverntjeneste	
Sum driftsutgifter	39 253 940
Sum driftsinntekter	- 2 358 000
Netto driftsutgifter	36 895 940
Funksjon 251 Barneverntiltak i familien	
Sum driftsutgifter	7 583 646
Sum driftsinntekter	- 150 000
Netto driftsutgifter	7 433 646
Funksjon 252 Barneverntiltak utenfor familien	
Sum driftsutgifter	77 042 167
Sum driftsinntekter	- 1 500 000
Netto driftsutgifter	75 542 167
Sum avdeling 6A	592 082 184

4. Inndragning og oppretting av stillinger.

Det inndras og opprettes stillinger slik det framkommer i saksframlegget.

Tjenesteområde	inndras	Opprettes
Helse, sosial og nærmiljø	2	
Oppvekst 2A og 2B	5,3	
Pleie og omsorg	4,5	1
Sum	11.8	1

5. Oppholdsbetaling barnehager

- Oppholdsbetaling for ½-dagsplasser (21 timer pr. uke) fastsettes til 50% av satsene bystyret vedtar for heldagsplasser.
- Ved eventuelle justeringer i oppholdsbetalingen vedtatt av bystyret i løpet av 2012 endres satsene over tilsvarende.

6. Utleiepriser gågater, fortau og plasser

Utleieprisene for leie av areal til uteservering foran serveringssted og leie av areal til vareutstilling økes med den kommunale deflatoren på 3,45%. Utleie av gater og torg til leietakere uten skjenkebevilling og til vareutstilling økes med ytterligere 5%

7. Overføring fra rammen for økonomisk sosialhjelp til driftsrammen

Det overføres 7.443.000 fra rammen for økonomisk sosialhjelp til driftsrammen.

8. Fullmakter

Bydelsutvalget delegerer følgende fullmakter til bydelsdirektøren eller den hun bemyndiger.

a. Fullmakt til å foreta den detaljerte budsjettfordeling mellom organisatoriske enheter innenfor rammen av bydelsutvalgets vedtak på funksjonsområder.

b. Fullmakt til å foreta budsjettjusteringer for alle artsgrupper på driftsbudsjettets utgifts- og inntektsside, innenfor følgende funksjonsområder:

- Funksjonsområde 1: Helse, sosial og nærmiljø
- Funksjonsområde 2: Oppvekst
- Funksjonsområde 3: Pleie og omsorg
- Funksjonsområde 4: Økonomisk sosialhjelp

c. Fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett.

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a-c:

- Justeringene må ikke føre til endringer i aktivitetsforutsetningene i forhold til bydelsutvalgets vedtak, herunder vedtatte måltall og aktivitetsplaner.

- Justeringene må i sum, i løpet av budsjettåret, ikke overstige 10% av bydelsutvalgets opprinnelig vedtatte bruttobudsjett for det enkelte tjenesteområde.

- Justeringene må ikke berøre bevilgninger som etter bystyrets budsjettvedtak er ført opp til spesielle angitte formål.

d. Fullmakt til budsjettmessig fordeling av øremerkede midler.

Oslo 21 november 2012-11-20

Heidi Larssen
bydelsdirektør